

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година V, Број 204

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

18. април 2013. године

ISSN 1821-1550

9 771821 155019

МАЊЕ МЕСТА И ЗАНИМАЊА ЗА СРЕДЊОШКОЛЦЕ

Мали матуранти на мукама

КОНКУРС НАЦИОНАЛНЕ
СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Крагујевчани хоће
у предузетнике

СТРАНА 5

КРАГУЈЕВАЦ КАО
ДОНОРСКИ ЦЕНТАР

На самом почетку
великог посла

СТРАНА 8

ЈОВАН СИМОВИЋ,
ВАЈАР МЕТАЛНИХ СКУЛПТУРА

Страст за обликовање
асоцијативних форми

СТРАНА 16

ЗВОНКО ОГЊАНОВИЋ,
ПРЕДСЕДНИК ЖКК РАДНИЧКОГ

Рад на дуге стазе
даје резултате

СТРАНА 29

**КУЋА
ЛАМИНАТА**
Крагујевац
Краљице Марије 3/А
064 24 987 61

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЧИНАТОКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

SILCA
034/33 66 99
ЗАМЕНА СТАРИХ, DOTRAJALIH I
OŠTEĆЕНИХ ПЛАСТИКА И TASTERA
НА СВИМ VRSTAMA AUTO
KLJUČEVA I DALJINACA

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Karadorđeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

PERMONT
• ROLETNE
• VENEЦИЈАНЕРИ
• TRAKASTE ZАВЕSE
063 853 9 006

ИЗВОЗ КРАГУЈЕВАЧКИХ АУТОМОБИЛА У РУСИЈУ БЕЗ ЦАРИНЕ

Мале пријатељске квоте

Председник Путин обећао да ће одобрити бесцарински увоз аутомобила „Фијат 500Л“ у Русију, али под условом да се на исти начин и руска возила продају на српском тржишту

И о само пре неколико дана идеја министра финансија и привреде Млађана Динкића о бесцаринском извозу у Русију аутомобила који се производе у крагујевачкој фабрици била је у домену немогуће мисије. После посете српске делегације у којој је поред премијера Ивице Даčића био и министар Динкић и ова идеја постала је могућа.

Председник Русије Владимир Путин обећао је да ће дозволити бесцарински увоз одређене квоте „Фијатових“ аутомобила произведених у Србији, иако то није руски економски интерес. У овом случају могло би се рећи да се ради о малом поклону пријатеља, али ипак не без одређених услова. Руска страна пристала је на уступак, али под условом да се и руска возила на исти начин продају на српском тржишту.

Познато је да Руска Федерација има сопствену аутомобилску индустрију у којој ради око милион људи и која и сама има доста проблема. И управо из тих разлога захтев наше делегације није био логичан. Упорношћу Динкића да истраје на својој идеји довела је на крају до попуштања руске стране. Пристанак Путина висока српска делегација обја-

МЛАЂАН ДИНКИЋ НА ПРОМОЦИЈИ „ФИЈАТА 500 Л“ У МОСКВИ

снила је привилегованим партнериштвом, односно статусом који Србија има у Русији.

Да ли ће први контингент од 10.000 модела „Фијата 500Л“, колико је тражио Млађан Динкић, без царине отићи у Русију, или ће квоте бити мање, знаће се веома брзо. То ипак значи да о бесцаринском извозу веће количине српских аутомобила у Руску Федерацију у овом тренутку не треба ни размишљати.

Српски званичници рачунали су да ће Руси бити далеко издашнији и већ су планирали да у Србију, управо играјући на карту бесцаринског извоза аутомобила у Руску федерацију, доведу још једног светског производиоца аутомобила. Поводом најављене продаје модела „500Л“ на руском тржишту огласио се и менџмент компаније „Фијат аутомобили Србија“.

- Са садашњом ценом од око 15.000 евра и царином од 25 одсто, „Фијат 500Л“ био би скуп за руско тр-

жиште, али без царине могли бисмо тамо да продамо између 10.000 и 20.000 возила годишње. ФАС већ има план за Русију, али његова реализација зависи од исхода преговора званичника српске и руске владе у Москви, изјавио је недавно генерални директор ФАС-а Антонио Тешаре Ферара.

У условима када је продаја нових аутомобила у Србији опала за трећину и када се зна да Руси нису расположени да било коме, па ни Србији, омогуће бесцарински извоз веће количине аутомобила, зато што велики новац улажу у заштиту своје аутомобилске индустрије, овим малим пријатељским поклоном не треба да будемо ни превише задовољни, али ни незадовољни. Или је ово можда више поклон „Фијату“, који ускоро треба да изгради фабрику у Русији, о чему су се председник Русије Путин и генерални директор „Фијата“ Серђо Маркионе већ договорили.

Иначе, у Српској асоцијацији увозника аутомобила и делова сматрају да ако Руси прихвате да увозе „Фијат 500Л“ без царине, реципрочно ће у Србију извозити своје аутомобиле без царине и опет ће наша земља бити у губитку.

- Прети нам гашење многих фирм и отпуштање великог броја радника, јер ми више немамо никаког маневарског простора, тврди Душан Ђурашевић, члан борда Српске асоцијације увозника аутомобила и делова.

Иако исход разговора у Москви није сасвим испунио наде представника домаће аутомобилске индустрије, њима остаје могућност бесцаринског извоза делова и компоненти. Иначе, споразумом о слободној трговини са Руском федерацијом предвиђено је да делови за аутомобиле могу да се пласирају на руској тржиштима ослобођени царине. То кооперантима „Фијата“ стационираним у Србији пружа

ДАЛИ „ФИЈАТ“ ПРОДАЈЕ „АЛФА РОМЕО“?

Купац „Фолксваген“?

Након недавних гласина о преговорима „Фијата“ и „Фолксвагена“ око куповине бренда „Алфе Ромео“ и погона италијанске компаније у близини Напуља, са Апенинска стижу занимљиве вести. Како саопштавају из „Фијата“, експерти „Фолксваген групе“ задужени за градски аутомобил „Фолксваген ап“ и „ауди кју7“ посетили су фабрику у Помиљану, у близини Напуља, како би са својим италијанским колегама разменили искуства. Наравно, у компанији су одмах демантовали да посета има било какве везе са гласинама о продаји „Алфе Ромео“. Међутим, све то изгледа прилично занимљиво, јер су посете представника конкурентских производија права реткост. У Помиљану се сада производи „Фијат панда“, али је у прошлости ово била главна фабрика „Алфе Ромео“, којој је прошле године додељена немачка награда за продуктивност. Како преноси италијанска новинска агенција АНСА, у посети Помиљану била је и делегација из Крагујевца, па се поставља питање да ли се разматра пресељење производија „панда“ у Шумадију. За сада нема одговора на ова питања.

прилику за озбиљне пословне аранжмане на том тржишту.

И на крају, продаја 10.000 аутомобила на руском тржишту за Србију није као да се ништа није додатило. То ће пре бити ефекат за руске производије возила којима продаја 10.000 аутомобила годишње не значи готово ништа. То је за земљу величине Русије тек кап у мору.

М. ЂЕВИЋ

ОТВОРЕНА СТРЕЉАНА У ДРУГОЈ ГИМНАЗИЈИ

Најмодернија на Балкану

Новоотворена стрељана простира се на 750 квадратних метара, опремљена је по најсавременијим стандардима и задовољава све прописе Светске стрељачке федерације. Једина у Србији пружа могућност за тренинге током зиме, па се очекује да ће привући не само спортисте из Србије, већ и из читавог региона.

Пуцњем у спомен мету малокалибарском пушком градоначелник Верољуб Стевановић свечано је у уторак отворио нову стрељану у сали Друге крагујевачке гимназије. Најсавременија стрељачка дворана на Балкану омогућиће овдашњим, али и спортистима из региона, да тренирају и током зимског периода, што да сада није био случај.

Стрељана се простира на 750 метара квадратних, има осам линија и опремљена је по најсавременијим стандардима. Технички и безбедносни услови, као и електронске мете и пратећи објекти задо-

ПРВИ ГРАДОНАЧЕЛНИКОВ ХИТАЦ У ОСМИЦУ

ИВАНА МАКСИМОВИЋ, СРЕБРНА ОЛИМПИЈКА, НА ОТВАРАЊУ НОВОГ ОБЈЕКТА

РЕПРЕЗЕНТАТИВЦИ СРБИЈЕ ИСПРОБАВАЈУ КРАГУЈЕВАЧКУ СТРЕЉАНУ

- Стрелци малокалибарском пушком до сада нису у Србији имали услова да тренирају током зими. До сада смо на располагању имали само отворена стрелишта, па смо у периоду од септембра

до марта прекидали сезону, а за такмичаре су континуиране припреме од изузетног значаја. Како слична дворана не постоји никад на Балкану очекујем да ће овде тренирати и спортисти из читавог региона, каже познати српски олимпијац Стеван Плетикосић, који је и сам након официјалног дела имао прилику да испроба перформансе нове стрељане.

Поред њега у мини такмичењу учествовали су и познати српски стрелци Андреа Арсовић, Немања Миросављев и Ивана Максимовић. За разлику од градоначелника који је упуцао солидну осмицу, они су непогрешиво циљали деветке и десетке.

М.О.

Пише Слободан Џупаріћ

3 бог недостатка разумевања за Србију или због неосетљивости и равнодушности, Европска унија довела је ову земљу у незавидну ситуацију, па шта год да уради предстоје јој политичка превирања, нестабилност, могуће поделе у Влади, па и највећој владајућој странци. Конкретније, јединство државног врха, односно председника и потпредседника Владе Ивице Дачића и Александра Вучића, с једне, и председника државе Томислава Николића, с друге стране, око Косова постигнуто је, како се често коментарише, само пред камерама.

Наводно да сагласности у државном врху нема о томе да ли треба изабрати европске интеграције, које значе шансу за бољу економију и бољи живот људи, или треба наставити са мантром да је „Србија Косово“ и ослонити се на Русију и Кину као главне партнere. Да ли је то тако?

- Постоје одређене разлике, али се оне не би могле окартирати као недостатак јединства државног врха у политици према Косову, каже политички аналитичар Миодраг Радојевић. – У овом тренутку не постоји релевантан политичар на власти који би признао независност Косова. Постоје разлике у приступу, модалитетима и изјавама. Оне се огледају у томе да је Дачић спреман да разговара о подели Косова и да су његове изјаве дисонантне изјавама председника Републике. Различит приступ мотивисан је и различитом политичком позицијом и интересима. Изјаве првог потпредседника Владе делују као да нису у складу са становиштима председника Републике, али то може да нас обмане.

Радојевић даље тврди да СНС неће одустати да води политику која привлачи највећи део бирачког тела – која се залаже за европске интеграције, али и за одбрану права Србије на Косову.

- Србија је данас врло јединствена и државни врх је јасно рекао шта мисли о политици која се води у овој земљи, категоричан је Горан Ковачевић, потпредседник Градског одбора СНС у Крагујевцу. – Не видим никаквог разлога за коментаре и опске о томе да постоје две државне политике. Србија има јединствену политику – и то је савршено јасно. Србија бира своју будућност, а она пре свега зависи од нас самих, од унутрашњих реформи које су неопходне.

По речима Марка Николића, члана Председништва ЛДП, неспособност српске владе и српских преговорача да прихвате договор из Брисела јасно показује да у државном врху нема јединства – и да је то основни и главни разлог због чега Србија није прихватила понуђени договор између Приштине и Београда. Било какви други разлози који се сада наводе предста-

СРБИЈА И ДАЉЕ НА СУДБИНСКОМ РАСКРШЋУ

Нити је све пропало, нити ишта успело

Док из врха државне власти, у којој очигледно има битних разлика о Косову и европској арбитражи, уверавају да ће истрајати у „очувању националних интереса“ и приближавању ЕУ, опозиција и критичари ове политike указују на опасност нове изолације Србије с несагледивим економским и социјалним последицама

вљају само оправдање, сматра Николић.

■ Зближавање Додика и Николића

Док Ивица Дачић инсистира на томе да се мора водити брига о „земаљској Србији“, а Александар Вучић минулих дана упозорава на будућност деце, пензије и инвестиције и да на то мора да се мисли када се одлучује, Томислав Николић оштро одбија сваку могућност да се под било каквим условима прихвата „ултиматум из Брисела“ и традиционално своје савезнике и подршку налази у Русији. Да ли позивањем Милорада Додика, председника Републике Српске, који је симбол одоловања притисцима Запада и који сматра да Србија мора више да се окрене Истоку, Томислав Николић шаље, пре свега, поруку да је то пут за који се он залаже?

- Позив Додику може се тумачити на различите начине, објашњава Миодраг Радојевић. – Пре свега, то је рефлексија, настојање да се манифестије подршка доношењу одлуке у вези са преговорима са

Приштином. Конкретније, државни врх жели да покаже да постоји јединство српског народа у погледу политике према Косову – што подразумева и подршку Срба из БиХ. Ова констатација добија на тежини будући да је познато да је постојала и лична нетрпељивост између Додика, Николића и Вучића.

Радојевић апострофира да је Николић примио Додику да би се саветовао с њим, а тада је и констатовано да постоји висок степен сагласности у погледу позиције Србије према Републици Српској и Косову. С друге стране, познато је и да је Додик оштар критичар политичке компромиса према Косову, или и противници, наглашава Радојевић, права на самоопредељење Срба у Босни и Херцеговини.

- Србија мора да се окрене себи и дефинитивно реши своје проблеме, каже Горан Ковачевић. – Не постоји ни ЕУ, не постоји ни Русија, не постоји ниједна земља на свету која може да финасира лошу економску ситуацију у Србији – која је последица уништавања у претходних десет година. Ова држава мора да постане доброљно моћна да прехрани своје становништво. Нису нам потребни савезници ни на Истоку ни на Западу да би нас прехранили. Морамо постати економски моћни да би се наш глас и наши ставови схватили и разумели, оцењује Ковачевић.

Марко Николић тврди да председник Републике својим деловањем наноси највише штете, пре свега, сопственој Влади којој је дао мандат – као и целој земљи. Дакле, његови наступи у последње време, најпре онај с Милорадом Додиком, а затим и онај у седишту Уједињених нација у вези са Међународним судом у Хагу, несумњиво показују да постоје озбиљна размимоилажења у српском врху. Николић сматра да што пре треба разрешити овај сукоб како би Србија могла да се определи и крене онако како је једино и могуће – путем европских интеграција,

■ Демократске „прозивке“

Из редова Демократске странке тражили су минулих дана да се

је, она не жељи да настави с тактиком одувлачења и слања опречних порука. На почетку свог мандата храбро и политички целисно преузела је одговорност за решавање овог проблема.

- У овом тренутку не може се тврдити када и како ће се окончати преговори, каже Миодраг Радојевић. – Сматрам да они неће пропasti, јер би то представљало и дипломатски неуспех за ЕУ. Они ће се наставити и у случају да до 20. априла не буде постигнут договор. Србија би се у том случају вероватно изложила даљем дипломатском притиску, али то не би значило потпуну изолацију – што не искључује друге последице које би могле утицати на међународну позицију Србије и њен економски развој, каже Радојевић.

■ Шта је мит

Поједини аналитичари подсећају да у неким захтевима за повратак Косова у окриље Србије ми не прилазимо проблему реалистички, већ кроз призму мита. Чињеница да је Косово у нашој традицији толико значајно да га помињемо као колевку нације потпуно је одагнала са видика став његових већинских житеља – косовских Албанаца. Да ли је главна дужност наших интелектуалаца и медија да помогну да се што пре сукочимо с истином и из простора мита преселимо у стварност?

- Ја не знам шта је данас мит о Косову, у недоумици је Горан Ковачевић. – Да ли је мит о Косову да кажемо да данас доле живе остати убијеног и расељеног народа... Ја не разумем какав је мит кад ви имате живот који је тежак, који је у гету, логору... Да ли је данас мит када причамо о Албанима, да ли је њихова политика данас мит? Просто, прилизати миту из позиције аналитичара који седи у Београду, у „кругу двојке“, а не живети на терену или живети као у кавезу – заиста је прилично дегутантно, тврди Ковачевић.

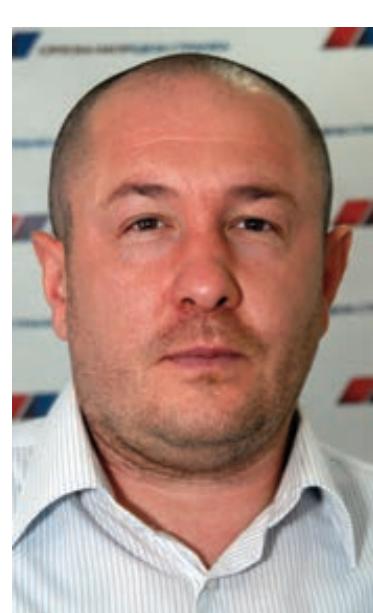
Све јавне личности, све институције које делују на територији Србије, по речима Марка Николића, имају обавезу да објасне оно што се дешава на Косову, да објасне да Србија није више присутна у тој њеној бившој јужној покрајини. Дакле, не могу само политичари, влада и премијер да изнесу процес преговора и нормализацију односа са Косовом, колико год

У ВРХУ ПОСТОЈЕ РАЗЛИКЕ У МОДАЛИТЕТИМА:
МИОДРАГ РАДОЈЕВИЋ

ми сумњали или веровали у њихову искреност, већ ће мора да буде део ширег друштвеног консензуса у самој Србији.

- Интелектуалци у Србији нису имали значајну улогу у вођењу државне политике у протеклом периоду, сматра Миодраг Радојевић. – И данас их странке користе у једнократне сврхе – за промоцију и подизање интелектуалног крећибилијета политичке партије и придобијање дела бирачког тела. У случају спора, умни људи су прикупљени да се повинују вољи лидера и да савију кичму. Они који на то пристану, чине то из лукративних разлога. Други који држе до личног интегритета, повлаче се из политичког живота.

СРБИЈА ИМА ЈЕДИНСТВЕНУ ПОЛИТИКУ:
ГОРАН КОВАЧЕВИЋ

ЈАСНО ЈЕ ДА СРБИЈА ВИШЕ НИЈЕ ПРИСУТНА НА КОСОВУ:
МАРКО НИКОЛИЋ

Само десетак дана од објављивања огласа да Национална служба за запошљавање додељује средства започињање сопственог бизниса на конкурс се пријавило стотинак Крагујевчана. Досадашња искуства казују да 90 посто оних који су уз помоћ државних парса сами почели нешто да раде – успева и да опстане

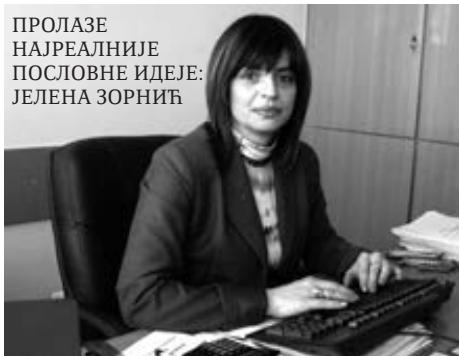
Из године у годину све је више Крагујевчана којима је дозлогрдило да безуспешно чекају на бироу рада, већ желе да сами себи обезбеде посао покрећући сопствени бизнис. Да је тако доказује и број пријава које су пристигле на конкурс Националне службе за запошљавање за доделу субвенција за самозапошљавање. За десетак дана на адресу Светозара Марковића 37 стијло их је стотинак, иако је рок за предају документације 15. децембар ове године.

На основу искуства од претходних година у Националној служби за запошљавање очекивали су велики број захтева, али не и да ће стићи у овако кратком року.

- И до сада је број пријављених био знатно већи од броја грантова који додељујемо, али изгледа да ће ове године сви рекорди бити премашени, каже Љиљана Петровић,

КОНКУРС НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Крагујевчани хоће у предузетнике

директорка Националне службе за запошљавање.

Пракса показује да се за једну субвенцију за самозапошљавање у просеку пријављује по три кандидата. Тако се, на пример, пре три године за 109 грантова пријавило 330 Крагујевчана.

- Ове године из буџета су обезбеђена средства за 120 лица која намеравају да започну сопствени посао. Предност ћемо дати младима који су високообразовани и незапосленима са радним искуством које могу применити у планираном послу, односно људима који су дуже радили у струци, а

на нашу евиденцију су дошли као технолошки вишак, објашњава Љиљана Петровић.

Субвенција за самозапошљавање износи 160.000 динара, а у питању су средства која корисник добија бесповратно и може их искористити, на пример, за набавку машине и опреме, сређивање радног простора или за уплаћивање доприноса. Неопходан услов да би се уопште поднела пријава је да се особа налази на евиденцији Националне службе за запошљавање најмање месец дана и да је завршила обуку за започињање сопственог бизниса.

- Да би добили средства незапослени морају поднети захтев са бизнис планом. У овом моменту имамо највише пријава за отварање различитих агенција, затим услужних делатности и занатских радњи. Драго нам је што све више младих људи размишља о покретању сопственог посла и верује у своју пословну идеју, каже наша саговорница.

Да разлога за оптимизам има казује и статистика Националне службе за запошљавање. По речима саветнице Јелене Зорнић, од фирм које су уз њихову помоћ отворене 90 одсто опстане годину дана.

- Ми смо по уговору обавезни да током прве године контролишимо фирме, међутим у обилазак због наше евиденције идемо и након тог периода. Показало се да 70 одсто предузећа и предузетничких радњи које су отворене захваљујући нашим грантовима опстаје и након прве године, односно наставља да ради. Томе свакако доприноси пракса да се приликом захтева ради бизнис план, али и чињеница да је због мањег буџета последњих неколико година одобривано мање грантова, па су само најреалније и

ОДЛУКА О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА У ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

Јавни конкурси обавезни за све

Чланови Градског већа утврдили су на седници у уторак нацрт Одлуке о начину и поступку именовања директора јавних и јавно комуналних предузећа чији је оснивач град Крагујевац. Према речима начелника Градске управе за послове локалне самоуправе и опште управе Златка Милића, у складу са новим Законом о јавним предузећима, Градско веће упутило је овај документ у скупштинску процедуру.

- Новина је то да се директори бирају на конкурсу који спроводи комисија састављена од пет чланова, четири представника даје локална самоуправа, а пети представник долази из Сталне конференције градова и општина. Прописана је детаљно процедуре вредновања и бодовања и комисија на крају упућује предлог Градској управи, а она предлаже кандидате за директоре јавних и јавно комуналних предузећа и прописује имања Скупштини града на разматрање и одлучивање, истакао је Милић.

најбоље пословне идеје пролазиле, објашњава Јелена Зорнић.

Они које ове године намеравају да стигну до новца који даје Национална служба за запошљавање мораје добро да се потруде и убеде комисију у одрживост своје пословне идеје, а бодоваће се све – од тога са којом оценом су завршили обуку, преко тога колико су добро анализирали купце, добављаче и конкуренцију, а највише имају ли довољно знања и искуства за посао којим намеравају да се баве.

М. ОБРЕНОВИЋ

ДРУГА НЕДЕЉА ШТРАЈКА РАДНИКА ЦЕНТРА ЗА СТРНА ЖИТА

Катанац на службеним просторијама

Штрајкачки одбор у уторак, деветог дана штрајка, закључао службене просторије Центра које ће остати под кључем до испуњења захтева

Ни после девет дана штрајка нема на видику решења за запослене у крагујевачком Центру за стрна жита. Радници су ступили у штрајк због неисплаћених 14 плате, неоверених здравствених књижица, неповезаног радног стажа за 2011. и 2012. годину и нерешеног статуса ове установе.

Радници Центра запосели су првог дана штрајка просторије Шумадијског округа и, како кажу, неће их напустити до испуњења захтева. Деветог дана од почетка протеста Штрајкачки одбор у уторак је донео одлуку да се, како су у образложењу написали, из безбедносних разлога закључују службене просторије Центра за стрна жита, као и да ће оне остати под кључем до испуњења захтева.

Штрајкачи захтевају исплату заосталих плате, оверу здравствених књижица, повезивање радног стажа и решавање статуса ове установе. Иначе, радници Центра разговарали су са градоначелником Крагујевца Верољубом Стевановићем, који је рекао да је град спреман да преузме фирму, али без дугова које има ово привредно друштво у коме се обавља и научно-истраживачки рад.

Стевановић им је обећао и да ће представници локалне самоуправе помоћи у решавању њихових проблема и посрдовати код надлежних у Влади Србије. Рачун центра у блокади је од 2009. године због дуга од око 4,5 милиона динара. Према речима председнице Самосталног синдиката Центра Љиљане Мијаиловић за време штрајка синдикалну делегацију примили су само градоначелник Крагујевца и помоћник министра у Министарству просвете, науке и технолошких развоја Јишица Радовић.

- Он је саслушао наше проблеме и захтеве, али су његове ингеренције веома мале да би могао да нам помогне. Ипак смо се договорили да надлежни у нашем ресорном министарству контактирају људе из Министарства финансија и привреде и виде да ли могу да се нађу нека средства како би почело са решавањем наших проблема. На састанку у Министарству просвете и науке помињали смо да је град још увек заинтересован да овај Центар дође под ингеренцију локалне самоуправе, али се на то питање вешто избегавао одговор. Очигледно је да то министарство није заинтересовано да Центар за стрна жита пређе под ингеренцију града Крагујевца. Зашто је то тако никада нам нису објаснили, каже Љиљана Мијаиловић.

У Самосталном синдикату кажу да су добили уверавања да ће проблем крагујевачког Центра бити разматран на некој од наредних седница

ЦЕНТАР ИМА 130 ХЕКТАРА ЗЕМЉЕ: ЉИЉАНА МИЈАИЛОВИЋ

ШТРАЈКАЧИ У ЗГРАДИ ОКРУГА

Влада Србије и да ће проблеми почети да се решавају. До тада радници ће и даље остати у згради Шумадијског управног округа.

- Прве паре које Центар може да заради не могу да се очекују пре јесење седве, дакле, пре октобра. Илузорно је очекивати да радници којима се дугује 14 плате мирне душе могу без динара да сачекају октобар. Од прошлогодишњег штрајка и потписивања протокола са Скупштином града о преузимању Центра до данас стање се погоршало. Нама није јасно како су држава и Влада Србије водиле рачуна о имовини коју користи Центар за стрна жита, а то је више од 130 хектара обрадиве површине, од чега се добар део налази у ужој градском зони и која вреди веома много, објаснила је председница Самосталног синдиката Центра за стрна жита.

М. Б.

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за комуналне послове и надзор
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор-одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у понедељак, 22. и у уторак 23. априла 2013. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу „Б” категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и саобраћај
Одељење за саобраћај

PRISTUPAČNE CENE • GRUPNI POPUSTI • NAJBOLJI PREDAVAČ

fonetika
ŠKOLA STRANIH JEZIKA

034 360 426 | 063 181 314 2

Dragoslava Srejovića 2/3/17, Kragujevac
(preko puta Ultrazvuka) www.fonetika.rs

ENGLESKI : NEMAČKI : ITALIJANSKI : FRANCUSKI
ŠPANSKI : RUSKI : JAPANSKI : SRPSKI

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ МАРКЕТ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ
ТЕЛЕФОНИ МАРКЕТ ТЕЛЕФОНИ
333 111 111 333 111 111 333 111 111
333 116 116 333 116 116 333 116 116
TELEFONI MARKET TELEFONI
МАРКЕТ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

Пише Александар Јокићевић

Директор „Нискоградње“ Драгутин Миловановић поднео је захтев Министарству за рад и социјалну политику за још 90 дана плаћеног одсуства у току ове године за 78 запослених овог предузећа. Већина је, наиме, већ искористила законом дозвољених 45 дана, али брзина решавања проблема у којима се налази „Нискоградња“, очито, захтева више принудног одмора. Наиме, од 1. децембра прошле, године повећањем делатности зимског и летњег одржавања „Чистоћи“, самим тим и преузимањем 113 радника, камиона и тешке механизације, уз неколико људи упућених у „Паркинг сервис“ и Стамбено предузеће, „Нискоградња“ је остала на белом хлебу.

Да је управо тако потврђује се и данас, 78 преосталих запослених улази у пети месец агоније. Законом прописане плате, 60 одсто од зарада које би иначе остављали, прилично касне. „Нискоградња“ као правни субјект постоји, али заправо без делатности, правог послана, тиме и прихода, те је обавеза руководства и ма-

лог броја ангажованих у администрацији (док се већи број радника смењује на плаћеном одсуству), да „издрже“ до градског елабората који би требало да предузеће изведе на пут опоравка.

■ **Од обећања до обећања**

Прошлог петка представници 78 људи „Нискоградње“, чланови радне групе (оформљене почетком марта са намером да преговарају са поменутом комисијом за израду елабората), одлучили су да се обрате јавности. Подсећају да је Градско веће средином новембра о

брзово Комунију за израду елабората оправданости организационог реструктуирања „Нискоградње“, који је требало да се заврши пре четири месеца, директор ове фирме поднео захтев Министарству за још 90 дана плаћеног одсуства радницима у току ове године

бразовало Комисију за израду елабората оправданости организационог реструктуирања „Нискоградње“, који је требало да се заврши до краја прошле године, али да до данас тај елаборат није представљен ни Градском већу, ни заполненим овог предузећа.

У међувремену, радници „Нискоградње“, у више наврата, покушавали су да ступе у контакт са градским чланцима, не били се изнапажење решења убрзalo. У фебруару су имали и састанак са градоначелником Верољубом Стевановићем, када им је усмено обећано да ће плате, које су касниле четири месеца, бити исплаћене до 20. марта. Обећања су давана и за скупштинском говорницима.

С обзиром да је директор „Нискоградње“ Миловановић прошлог петка био у Министарству за рад, позиву радне групе одазвао се технички директор Зоран Ђушић. Према његовим речима, „Нискоградња“ је радила све до тренутка реорганизације. У 2012. години, до октобра су имали реализацију од око 780 милиона динара, а година је завршена са губитком од око 60 милиона динара. „Кривци“ за то су расходи због камата на кредите, лизинге и добављаче, који су подизани током 2010. и 2011. године, амортизација, судски трошкови, курсне разлике... Проблем су биле и

ПРЕЛАЗАК У ДРУГА ПРЕДУЗЕЋА

Ко је правио спискове

На питање упућено техничком директору „Нискоградње“ Зорану Ђусићу зашто није у „Чистоћи“, он одговара да из моралних разлога не би прешао у друго предузеће док се не реши проблем с осталих запослених, којима је руководилац, мада му нико није ни понудио прелазак у „Чистоћи“. Сличан одговор добили смо и од Зорана Ђорђевића, који је 20 година био шеф Зимске службе.

Иако, наглашавају они, не желе да се њихова борба схвати као лична, сазнајмо да просек година стажа нераспоређених радника „Нискоградње“ износи око 20 година. Шта је са млађима по стажу, онима који су се запошљавали током 2010. и 2011. године, без потребних квалификација и створили стварни вишак запослених? Окупљени радници испред „Нискоградње“ потврђују да су се баш они опет удомили.

ВЕЛИКИ ПРОБЛЕМ
СА ДУГОВИМА З
А ПОДИЗОЂАЧЕ:
ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

НОВИ ШТРАЈК У „ШУМАДИЈА ДЕС“-У

Све по старом сцене

По трећи пут за годину дана запослена инвалидна лица у предузећу штрајкују захтевајући исплату заосталих зарада, а одговор надлежних је исти као и у претходним случајевима - да је држава све своје обавезе према фирмама измирила и да је једини начин за намирење дуга повећање производње

Када је у јулу прошле године штрајковало глађу седам радника у предузећу „Шумадија ДЕС“, захтевајући исплату осам заосталих зарада, та вест је обишла цео регион, а о њој је извештавала и балканска „Ал фазира“. Пре тога, у мају и априлу прошле године, фирмама је такође потресао вишеседесетни штрајк, опет због нагомиланог дуга за зараде, а 27. марта ове године започет је нови штрајк у коме, као и претходних пута, учествује онај део запослених који чине особе са инвалидитетом. Пре тога, у мају и априлу прошле године, фирмама је такође потресао вишеседесетни штрајк, опет због нагомиланог дуга за зараде, а 27. марта ове године започет је нови штрајк у коме, као и претходних пута, учествује онај део запослених који чине особе са инвалидитетом.

Фирма има 87 запослених, од којих су 47 радника инвалидна лица, а у штрајк је ступило 45 запослених трајећи овога пута 11 заосталих зарада. Миладиновић, в.д. директора предузећа, трећи је по реду директор за последиће три године, али ни он, као ни његови претходници Радослав Јовановић и Верољуб Брадић, не успева да обезбеди доволно уговора

и посла ни за редовне исплате, а камоли за умањење наслеђеног дуга.

■ **Држава не дугује**

Миладиновић је дужност преузео у септембру прошле године и тада је

СКУПШТИНА НАМ ШАЉЕ НЕС-
ПОСОБНЕ РУКОВОДИОЦЕ:
МИЛКА МИЛОВАНОВИЋ

ПРЕДСЕДНИЦА СИНДИКАТА ГОДИНАМА СМЕЊУЈЕ
ДИРЕКТОРЕ: ДИРЕКТОР МИЛАН МИЛАДИНОВИЋ

мо предузеће и да се оне могу исплатити само из послова које фирма обезбеди. То сам рекао представницима Штрајкачког одбора са којима сам одржао четири састанка и мој предлог је да од новембра ове године почне редовна исплата зарада,

крпи рупе

РАДНИЦИ ИСПРЕД УПРАВНЕ ЗГРАДЕ „НИСКОГРАДЊЕ“

цене пословања „Нискоградње“, које нису мењане од 2008. године, а сви улазни параметри су „скочили“.

- Резултат, ипак, и није толико лош колико је поше и забрињавајуће тренутно стање у коме се налази „Нискоградња“. Руководство је све ово време, од поверања дела делатности „Чистоћи“, радило на изналажењу решења, како да се покрије губитак, како да се спроведе реорганизација, да се утврди технолошки вишак, сваког тренутка били смо на располагању граду - да чујемо и спроведемо предлоге оснивача, наводи Ђусић.

Зоран Ђорђевић, дугогодишњи шеф Зимске службе, а данас само један од представника нераспоређених радника „Нискоградње“, наглашава да је агонија почела почетком новембра прошле године, најавио је да ће се спровести преговори са градом, али они су тада одбили, каже директор Миладиновић.

Он напомиње да пословодство уложе велике напоре да обезбеди дољно нових поруџбина производа од метала, које фирма израђује, па је тако ових дана стигла добра вест да су добили посао на тендери за израду хладаја металних кревета за затвор у Истоку на Косову, чија је вредност 110.000 евра. Чека се још само да истекне рок за жалбу и производња може да почне. Конкурисали су на тендери и код општине Сремски Карловци за израду парковских купла и остale парковске галантерије и чекају резултате, а једној швајцарској фирмама понудили су израду металних штокова за врате, од које такође очекују позитиван одговор.

Све то може да повећа производњу, али нијеовољно да се у кратком року надокнаде годинама неиспљиване редовне минималне зараде. Ових дана за нову свлачионицу Фудбалског клуба „Раднички 1923.“ наручена су нова седишта са сталажама за одлагање опреме, што није посао велике вредности, али је од користи.

Међутим, како каже Миладиновић, за те нове послове актуелни штрајк је веома неповољна околност, јер се и то мало послла што је обезбеђено пролонгира на рок који је неизвестан. Миладиновић указује да је фирма у тешком стању годинама, али да је у њој у односу према запо-

шњи одмори, а 15. јануара, по повратку, преостало им је плаћено одсутво, 45 радних дана, колико закон дозвољава у току једне године. То је за нас био аларм, прича Ђорђевић.

Почетком фебруара обратили су се Скупштини града, пошто је

претходна исплата (законских 60 одсто зараде) била у септембру прошле године, а четири месеца кашњења водило је у егзистенцијални суноврат. Умешао се и Синдикат комуналних делатности Крагујевца, тада је и издејствовано обећање градоначелнику Стевановићу да ће четири плате „лећи“ до

ХОЋЕ ЛЕ СЕ АГОНИЈА ОКОНЧАТИ: ЗОРАН ЂУСИЋ И ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ

ШТРАЈКАЧИ У „ШУМАДИЈА ДЕС-У“

сленима из реда оних са инвалидитетом било несхватљивих пропуста, који су допринели да се дуг за зараде толико нагомила. Он тврди да располаже именима радника који су, мимо свих законских рокова и процедуре, упућени на плаћена одсуства, која уместо до 15 дана, како је по закону, трају годинама. Полицији је, како каже, предао имена тројице радника. Реч је о радницима која већ две године живи у Немачкој, где је ујата, а у овој фирмама се води на плаћеном одсуству. Ту је и пример раднице која има три тезге на бувљаку, а у овој фирмама је на дугом плаћеном одсуству, док је рекордер један радник чије плаћено одсуство траје десет година, тврди Миладиновић.

■ Помоћ локалне управе

Милан Миладиновић тврди да су сви претходни директори у овој фирмама годинама смењени по истом сце-

нарију - организовањем штрајкова које подстиче и предводи Милка Миладиновић, социјална радница и председница Синдиката у предузећу. Она, по Миладиновићу, радницима са инвалидитетом даје лажну наду да ће предузећу однекуд стићи новац за заостале плате, иако је јасно да они сами морају то да зараде.

Милка Миладиновић, која време проводи са штрајкачима у трпезарији предузећа, одбија овакве оптужбе, пребацујући кривицу на терен пословодства. Она тврди да директори које им последњих година шаље Скупштини предузећа нису били способни да пронађу довољно после како би се зарадиле редовне зараде и да је тако настало велики заостатак у исплати, а да последњи директор којег су им послали није у томе никакав изузетак.

Председница синдиката каже да су због неквалитетних кадрова упу-

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

Решавање једног по једног проблема

Локална управа до сада је исплатила три плате, четврта је требало да буде ових дана, али још није исплаћена због слабијег прилива средстава у буџет, каже Зоран Јовановић, члан Градског већа задужен за комуналну делатност.

- Обећана четврта зарада убрзо ће бити исплаћена, а други део обећања, који се односи на статус „Нискоградње“, стоји на столу, јер је њихов рачун и даље у блокади. Имамо велики проблем са дуговањима према појединцима и фирмама који су били подизвођачи за „Нискоградње“. Град је у овом тренутку у преговорима са Владом Србије о реализацији програма хартија од вредности у износу од око 290 милиона динара. Уколико се то деси, ами очекујемо да ће тај програм бити реализован до краја априла, решићемо велики део дуговања према тим добављачима. То, практично, значи да ћемо добар део обавеза „Нискоградње“, која нам у овом тренутку представљају велики проблем, довести у нормално стање. Тако из тога можемо да причамо о могућим варијантама и реструктуирању и преформулисању „Нискоградње“, односно њиховог довођења на оптималан број запослених. И вишак запослених морамо решити на неки начин, али најпре морамо да решавамо финансијску ситуацију у предузећу.

20. марта. Обећање је делимично испуњено.

- Захтев је био и да се хитно преговара о статусу запослених, најкасније до краја априла. Посредник је био председник поменутог синдиката Бранко Петрашиновић, који је добио задатак да са нама направи предлог са којим бисмо ушли у преговоре. Почетком марта одржали смо још један састанак, оформили смо радну групу од пет чланова из редова нераспоређених радника, за преговоре са градом,

али нешто чудно се десило након тога - Петрашиновић се више није јављао.

На састанку са чланом Градског већа Зораном Јовановићем, 26. марта, договорили смо да се од Министарства затражи сагласност да за ову годину добијемо до 90 дана плаћеног одсуства. Послати смо на годишњи одмор за 2013. годину, који свима нама ускоро истиче. Уколико не буде одобрења за додатно плаћено одсуство где ћемо са људима, долазе у понедељак 22. априла, пита се Ђорђевић.

Управна зграда „Нискоградње“ на Малој ваги недоволна је за 78 људи, од града за сада имају само обећања, а према информацијама које су добили у Националној служби за запошљавање и за социјални програм - мрка капа. Речено им је: може, ако је фирма у реструктуирању, у приватизацији или се врши докапитализација. „Нискоградње“ је данас ни на небу ни на земљи, а тек након преговора са оснивачем, градом, уз поштовање колективног уговора, људи могу очекивати решење радног статуса и отпремину. У међувремену, јер предузеће постоји, трошкови су из дана у дан све већи.

да је то погрешан закључак, јер инвалиди хоће да раде и посао веома повољно делује на њихову рехабилитацију и здравље, али не могу са ми да га обезбеде, већ је то задатак пословодства.

У Скупштини града, 11. априла, одржан је састанак пословодства предузећа, представника Штајкачког одбора и градских функционера, међу којима су били и Славица Савелић, народна посланица и председница Савета за унапређење социјалне политике града, и Далибор Јекић, члан Градског већа за привреду.

На том скупу представници града заузели су став да плате које се дугоју могу да се исплате само кроз нове послове, а да тензије у фирмама треба смирити кроз договор између Штајкачког одбора и вршиоца дужности директора, у коме би се најавила динамика исплате дуга. Другачији поступци само би могли да одведу предузеће у блокаду и евентуални стечај, закључак је представника градске власти.

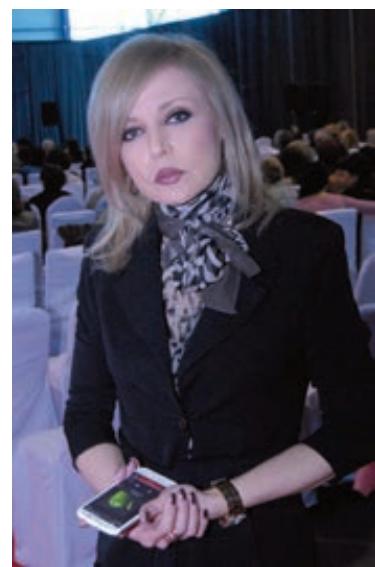
Представници града прихватили су молбу да се запосленим штрајкачима у фирмама исплатију једнократна социјална помоћ, али она неће бити линеарна, већ зависно од социјалног стања сваке породице. Штајкачи су помоћ прихватили, али од штрајка не одустају, а нису прихватили ни предлог да 70 радника повуче тужбе које су поднели суду због заосталих зарада. Тако се за сада не види до чега би све могао да доведе нови штрајк у ДЕС-у и има ли и даље шансе за постизање неког компромисног решења. Када смо једног од радника који не спадају у инвалидна лица и не учествују у штрајку питали зашто се и они нису придржали колегама, одговорио је да не види да би то било чему помогло. „Какво је стање у целој држави, тако је и у овом предузећу“, каже овај радник.

Милош Пантић

Mало је оних који знају да је Клинички центар у Крагујевцу један од седам донорских центара који постоје у Србији. Откад је почeo програм трансплантирања, КЦ учествује у припреми својих болесника, по одређеном протоколу, који је исти за целу земљу. На основу ових припрема пациенти су евидентирани на јединственој листи, односно на чекању за трансплантирању органа или ткива, пре свега бубрега, јер се све остало ради врло спорадично.

Чињеница да је неколико пацијената из КЦ-а у Крагујевцу већ добило бубрег сведочи о успешном одрађеној предтрансплантирању припреми, приликом кадаверичних трансплантирања, односно када је донор преминула особа.

Законом о трансплантирању органа и ткива, који је усвојен пре четири године, прецизно је дефинисано ко може да добије орган, што не дозвољава било какве злоупотребе нити импровизације. У раз-

КРАГУЈЕВАЦ, ЈЕДАН ОД СЕДАМ ДОНОРСКИХ ЦЕНТАРА У СРБИЈИ

На самом почетку великог посла

Први и за сада једини случај донорства у Крагујевцу забележен је 2011. године. Тада су органи (два бубрега и јетра) само једног човека продужили живот троје људи у Србији, каже др Тања Лазаревић, нефролог, координатор тима лекара за трансплантирању. Прошле године на листи за чекања у КЦ Крагујевац била су 44 пацијента

говору за „Крагујевачке“ новине нефролог др Тања Лазаревић, координатор тима лекара за трансплантирању, каже да је прошле године у нашем КЦ-у на листи за кадаверичну трансплантирању било 36 пацијената и осморо младих љу-

ди за „ливинг“ трансплантирању, од живог сродног даваоца. Тренутно, у нашој болници два пацијента чекају на пресађивање бубрега од својих родитеља, што је код нас најчешћи облик донорства у последњих десет година.

■ Добар пример Хрватске

Наша саговорница тврди да је трансплантирања бубrega најподобнији начин замене бубрежне функције, а врло је важно нагласити да се за две године потпуно исплаћује лечење болесника на дијализи, које по једном пацијенту кошта 20.000 евра годишње. У Србији има око 5.000 пацијената на дијализи, а у Крагујевцу тренутно 210.

У оквиру припреме за трансплантирању много је значајнији онај део који се односи на донорство органа. Примера ради, у свету се на орган чека мање од годину дана, што јасно говори да је сваки добро организован систем окренут ка трансплантирању. Ово је не само медицински најбоља опција, него и економски најисплативија, јер новац може да се усмери на лече-

ње неких других тешких оболења, сматра др Лазаревић.

- У овом моменту, док се развија програм трансплантирање органа и ткива, Клинички центар Крагујевац један је од седам донорских центара. Овде долази много повређених, слива се велики број људи са крварењима у мозгу и то су углавном здрави људи који умиру због неког акциденталног процеса, или могу да помогну другима дајући своје здраве органе, каже наша саговорница.

Колико је ово озбиљан посао сведочи и чињеница да је велики број лекара анестезиолога и неуролога КЦ-а едуковано за утврђивање мождане смрти. Резултат те едукације је једна успешно реализована експлантирања (вађење органа) и неколико дијагностикованих можданых смрти. Прошле недеље, рецимо, била је потврђена једна мождана смрт, добијена је и сагласност породице да донорство органа, међутим, донор није био подобан. Ово је прилика, каже др Лазаревић, да се напомене да сви они који су мождано мртви нису увек подобни даваоци, као и да је веома мали број

оних који могу да про-
дуже други же-
вот.

- Постигли смо одређене резултате у овој области, али они нису адекватни о-
номе што смо уложили у
едукацију. Додуше, раније је постојао нешто другачији приступ свему томе, али сада је подршка руководства КЦ-а много ефикаснија. Врло је важно да у оквиру читавог поступка постоји комплетна подршка медицинског кадра и да то буде признат и поштован процес, као и да грађанска свест схвати значај давала-
штва органа. Управа за биомедицину веома је ангажована у поди-
зању грађанске свести када је реч о донирању органа, али мој став је да само прави резултати и топле људске приче, које би показале шта то значи, могу имати одјека у јавности, мисли др Лазаревић.

У Хрватској је, рецимо, 2006. у-
својен Закон о трансплантирањи

СКУП О ТРАНСПЛАНТАЦИЈИ ОРГАНА У СРБИЈИ

Мало давалаца, много оних којима су

Hа трансплантирању бубrega, тренутно, у нашој земљи чека више од 800 људи, а на пресађивање јетре, срца и других органа још неколико стотина, међу којима је знатан број деце предшколског и школског узраста. Број донора у нашој земљи је испод пет на милион становника, а наше листе чекања су веома дуге и многи пацијенти умиру не дочекавши да добију одговарајући орган. Ове податке представио је координатор за трансплантирању органа на ВМА Ђоко Максић на склопу „Трансплантирања органа у Србији данас“, који је организовао Лекарска комора Србије прошлог петка на „Шумадија сајму“.

Он је рекао и то да у нашој земљи постоји свега седам донорских болница, а требало би да их буде бар 30 и да ако будемо стално мислили да ће неко други да реши на-

ше проблеме и трансплантира органе нашој деци коју свакодневно гледамо на телевизији, нећemo далеко догорати.

- Да ли треба да у нашим људима кујају срца немачких донора и раде италијански бубрези, или ћemo се ми освестрти и направити такав систем да наши људи помажу једни другима. Свако од нас може бити и давалац и прималац органа. Само један човек код кога се дијагностикује мождана смрт може да спасе седам људских живота. Све ово захтева од нас да подигнемо програм трансплантирање у погледу броја и квалитета и да што више смањимо број наших људи на листама чекања, рекао је Максић на стручној конференцији коју је пратило неколико стотина лекара из целе Србије.

Циљ овог семинара био је да покаже наше могућности у области трансплантирање, да се анимира читаво друштво и да се, што могуће брже,

ВЕЋИ ОДЗИВ ГРАЂАНА СПАСИО БИ МНОГЕ ЖИВОТЕ:
ЛЕКАРИ ИЗ ЦЕЛЕ СРБИЈЕ НА СКУПУ У КРАГУЈЕВЦУ

подигне број донора и трансплантирања.

■ Србија на дну европске лествице

У Србији постоји дуга листа чекања за било који орган који може да се трансплантира, а статистика показује да су 20 пута веће шансе да једној особи затреба орган него да постане потенцијални давалац.

Подаци говоре да, осим бубrega, трансплантирању јетре чека око 200, а ново срце око 30 пацијена-

ција. Пре пет година прославио је са својом екипом стоту и сто прву трансплантирању само јетре! Са друге стране, у Србији више од десет година није урађена ниједна трансплантирања срца. Последња је обављена уочи бомбардовања, 1999. године. Од када се раде трансплантирање, код нас је пресађено 1.314 бубrega, углавном са живих давалаца, урађено је осам трансплантирања срца, једна панкреаса, а спорадично се раде и трансплантирање јетре. Укључивањем Србије у мрежу медицинских центара „Еуротрансплант“ значајно ће се смањила листа чекања за трансплантирању органа у нашој земљи.

- Листа ће се смањила и ако би се повећао број пресађивања органа од особа које су доживеле мождану смрт, за шта је потребна инфраструктура, али и већи одзив грађана акцији потписивања донорских картица, рекао је др Максић.

Листа чекања на трансплантирању за појединачне органе дуга је и до пет година, зато што, како каже, Србија има велики број болесника, али мало оних који су спремни да дају своје органе.

■ Подићи свест грађана о завештању органа

Познато је да је између 70.000 и 80.000 грађана потписало донорску картицу, али нису проблем само потписи већ и услови, пре свега инфраструктура. Не недостају едукациони стручњаци, али проблем је недостатак финансијских средстава и инфраструктура да се та прича заокружи.

Учесници конференције су истакли да у целом свету постоји

ТРАНСПЛАНТИРАЊА ОРГАНА ЗАХТЕВА ЕДУКАЦИЈУ
ЛЕКАРА И ТЕХНИЧКУ ПОДРШКУ

ству, а има право, чак и у случају да се болесник за живота изјаснио за донорство, да то одбије.

Први и за сада једини случај донорства у Крагујевцу забележен је 2011. године. Тада су органи (два бубрега и јетра) само једног човека продужили живот троје људи у Србији.

- Нама се у протеклих годину и по дана обраћао известан број

грађана који су желели да постану донори. Међутим, тада нисмо били у ситуацији да им омогућимо да добију донорску картицу, јер смо чекали универзалну, која је тек недавно објављена у „Службеном гласнику“ и идентична је за целу Србију. Пре неколико дана КЦ је преузео те картице и очекујемо да се заврши административна процедура, како би свако ко жели могао да се обрати донорској болници (Клиничком центру), објашњава наша саговорница.

Много је значајне, међутим, што ће убудуће ову своју жељу моћи да реализују и код свог изабраног лекара, што је далеко једноставније.

Докторка Лазаревић истиче да још увек постоје предрасуде у вези са донирањем органа, не само међу обичним грађанима, него и међу медицинским радницима. Поклоњање живота другој особи донирањем органа је највиши одраз људске племениности. Наша шанса је, сматрају стручњаци, у развоју кадаверичног програма, а овом динамиком биће нам потребно бар неколико година да дођемо до десет донора на милион становника.

■ Потребна боља техничка опрема

Док у Хрватској лекари не морају да у случају мождане смрти траже сагласност породице, код нас је то обавезно. Породица треба да се званично изјасни о донор-

ству, а има право, чак и у случају да се болесник за живота изјаснио за донорство, да то одбије.

На питање шта је потребно да би се и у нашем КЦ радиле трансплантије, она одговара да то није немогуће и да треба системски ићи ка томе. Трансплантија ткива (коже) је рутинска хируршка ствар, или за крупне трансплантије органа немамо хумане ресурсе. У сваком случају, КЦ Крагујевац улази у ту причу као велики регионални донорски центар и ради на припреми пацијената и експлантији органа.

У овом тренутку КЦ-у је неопходан портабилни апарат за инструменталну дијагностику мождане смрти. Сада постоји огроман апарат у Центру за неурологију, који техничари и лекари једва пренесу до шок собе. После сат времена га враћају, а после шест сати све изнова, што је беспотребно, јер постоје мали портабилни апарати.

- Требало би да Министарство и надлежне службе схвате значај техничке подршке великих здравствених установа и да то не буде камен спотицања, када је већ едукација завршена.

Пошто имамо и доноре, битно је да се тај процес технички олакша. Никада се не зна када ће и коме затребати орган. Ми смо у једном моменту прошле године имали осморо младих људи у Центру за нефрологију и дијализу, од којих шесторо уопште нису знали да су болесни. Акутна бubrežna инсуфијијенција може да се деси свакоме, може да изгуби бubrežnu функцију из пуног здравља и да његови ближњи не могу да му дају бубрег, каже др Тања Лазаревић.

Поклоњање живота другој особи донирањем органа је највиши одраз људске племениности. Наша шанса је, сматрају стручњаци, у развоју кадаверичног програма, а овом динамиком биће нам потребно бар неколико година да дођемо до десет донора на милион становника.

Гордана БОЖИЋ

потребни нови органи

проблем недостатка органа за трансплантију. Међутим, оно што разликује остале земље од нас јесте континуиран и посвећен рад, државно и финансијски потпомогнут, на побољшању и унапређивању закона, организационих аспекта, као и на едукацији јавности. Ипак, да није све тако црно доказује чињеница да се и у Србији појављују акције промовисања кадаверичне трансплантије и завештања органа. Свест о значају завештања органа са мртве тачке померила се 2002. године, када је ВМА покренула акцију за афирмишење донаторства. У акцију су се укључиле многе јавне личности како би промовисале додаје непопуларан вид хуманости. Такође, покренута је и кампања у Клиничком центру Војводине за промоцију трансплантије и донације органа.

Земља са најбољим резултатима у донирању органа је Шпанија. Она је успела значајно да унапреди стање у трансплантији медицини у последњих десет година. Кадаверично давалаштво повећано је у тој земљи са 14,2 до-

нора (1989.) на 31,5 донора (1998.) на милион становника, а до 2009. године тај број је порастао на 34,2 донора. Ово је резултат добро планиране организације и системски предузиманих мера, много уложених напора и мотивације здравствених радника, здравствених власти, служби сигурно-

”
Др Ђоко Максић: Да ли треба да у нашим људима куцају срца немачких донора и раде италијански бубрези или ћемо се ми освестити и направити такав систем да наши људи помажу једни другима, јер свако од нас може бити и давалац органа

сти, транспорта, цивилне заштите, судства, форензичара, јавних сервиса и изнад свега шпанске јавности и друштва. Поред тога, за та ко добре резултате сигурно је заједнична и чињеница да у Шпанији одлуку о донирању органа обавезно доносе сви пунолетни грађани. Ово је једина земља у свету у којој се листа чекања непрестано смањује. Шпаници посебно наглашавају и велику економску корист коју доноси трансплантија медицина.

Ова поређења су једноставно неопходна уколико мислим да сагледамо ситуацију и видимо где се налази трансплантија органа код нас и на ком је степену развоја. Међутим, највише су неопходна због тога што доје не знамо, док нисмо свесни колико је тешка нека ситуација, не видимо због чега бисмо уложили свој труд и радили на томе. Овде се ради о људским животима. О људима који чекају нову прилику. Има дosta оних који је не дочекају. А могли су, а то зависи и од нас, речено је на конференцији.

Г. БОЖИЋ

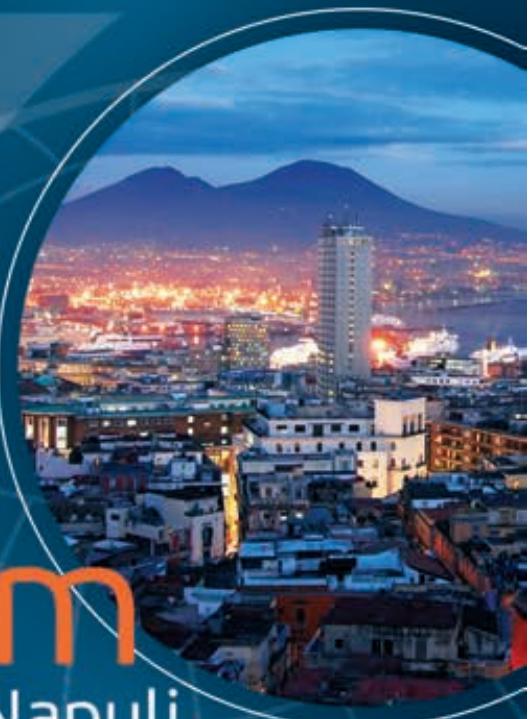
ИСТОРИЈА ПРЕСАЋИВАЊА У СРБИЈИ

Почетак пре 40 година

У Србији је годишње потребно око 400-500 трансплантија бубрега, 100-150 трансплантија јетре и 20-30 срца. Последњих 30 година код нас се ради трансплантије бубrega, а до сада је трансплантирано мање од 1.500 бубrega, што није задовољило ни десет одсто потреба.

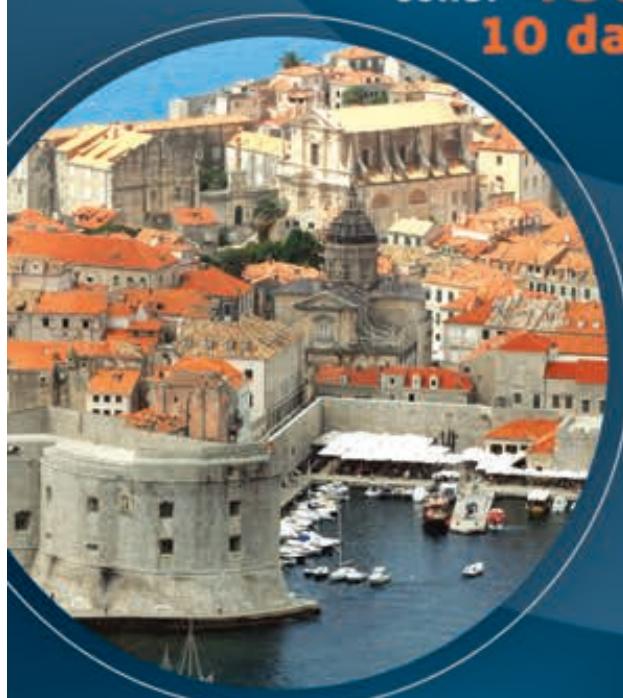
У раздобљу 1995-1999. године урађено је седам трансплантија срца и 20 јетре. Прва трансплантија јетре код нас урађена је 1995, а бубrega још 1973. године. Од 1999. године није урађена ниједна трансплантија срца, и поред тога што су лекари са Клиничке за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ урадили четири трансплантије почетком деведесетих година прошлог века.

PROLEĆNA PUTOVANJA

Rim i Napulj
27.04. - 04.05.
8 dana cena: 345€

Sicilija
24.04. - 03.05.
cena: 480€
10 dana

Plaćanje na 6 rata

TRAVEL AGENCY
HOLIDAY
034 335 220 · 021 47 37 136
www.holiday.rs

ПОГОРШАВА ЛИ СЕ МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ НАЦИЈЕ

Од депресије до шемијираних бомби

Пише Јаворка Станојевић

Iсле трагедије у Великој Иванчи грађани Србије, хтели не хтели, морали су се суочити са морем фантастичних, бизарних, експертских и квазинаучних тумачења драме у којој миран човек, узoran домаћин, предусретљив компанија, без видљивог повода, вођен само њему знаним силама, узима пиштол и убија невине уснуде сељана и пуца на себе. Трагајући за узроцима незапамћеног злочина и пикантеријама које дижу тираж, медији су ископали приче о дрекавцу, проклетству убијених калуђера, ратној прошлости убице, историји самоубистава и душевних болести његове породице. Број жртава и монструозност чина, појачана детаљима да му рука није задржала ни кад је пресудио мајци и сину и да се није поколебао пред сликом двогодишњег дечака који спава у мајчином наручју, нису, међутим, оставили места сумњи да је Љубиша Богдановић био ментално поремећена особа.

Пошто је, на најжалоснији начин, на видело изашла истина о не препознатом „човеку бомби”, темпирано да експлодира у тренутку када се то најмање очекује, јавност, лаичка и стручна, изненада се забринула за ментално здравље нације која већ деценцијама живи под стресом. Опште место свих покушаја да се психолошки профил масовног убице из Велике Иванче уклопи у контекст друштва које пати од хроничне ерозије материјалног и духовног ткива је указивање на проблеме појединача који се, без институционалне подршке и друштвене бриге, слама под теретом живота у кризи којој се крај не назире.

■ Нема чак ни ваљане статистике

Узимајући Богдановића као пример, неки стручњаци, али и мање компетентни аналитичари, закључили су да смо постали „ментално запуштена нација“ коју предрасуде и лоша здравствена заштита спречавају да потражи и добије стручну помоћ у решавању проблема који превазилазе менталне капацитете јединке осуђене да живи у сталном страху за живот и егзистенцију.

На видело је, поново, избила истина о ратним и транзиционим губитницима који носе неславну титулу рекордера у гутању лекова за смирење, испијању чашица и броју попушених цигарета, и који, у исто време, на врата установа специјализованих за лечење душевних поремећаја кујају много ређе од житеља такозваног развијеног света који, гледано из наше визуре, живи у непојмљивом благостању. Чињенице о последицама живота у ратном и криминогеном окружењу,

ТЕШКЕ ГОДИНЕ И ПОСЛЕДИЦЕ ТРАНЗИЦИЈЕ ШКОДЕ И МЛАДИМА

Узимајући масовног убицу из Велике Иванче као пример, многи су закључили да смо постали „ментално запуштена нација“, коју предрасуде и лоша здравствена заштита спречавају да потражи стручну помоћ. Да ли је та констатација тачна, колико је људи са душевним проблемима у Крагујевцу и зашто се чешће не обраћају лекарима? На ова питања потпуни одговор нису могли да нам дају ни компетентни саговорници, јер нема чак ни валидне „слике“ психичког здравља наших грађана

под санкцијама и бомбама, на које се надовезују лоповске приватизације које на улицу шаљу стотине хиљада запослених остављајући читаве породице без парчета хлеба, презентоване ових дана, нису оставиле много места сумњи да градовима и селима Србије ходају небројене темпирани бомбе чији упаљачи чекају на кап која ће прелити чашу.

Друга несумњива теза коју су они који пажљivo прате анализе „случаја Велика Иванча“ могли запазити је жалосна истина да наше друштво нема ни потенцијала, ни ваљано препознате воље, да се ухвати у коштац са питањем озбиљно нарушеног менталног здравља нације.

Иако се многе ствари могу оправдати скромним здравственим буџетом, тешко да се може наћи ваљано образложење податка да земља у којој већина становника годинама живи у стресном окружењу за лечење душевних оболелих и заштиту менталног здравља издваја само два процента, док за лекове особа са душевним поремећајем троши минималних 1,9 одсто.

Последица таквог односа је непостојање валидне статистике, јер се званично броје само најтеже оболели којих, кажу, има више од 300.000. Због тога ни крагујевачки здравствени систем нема прецизне податке, па самим тим, ни валидну слику душевног здравља становника града која нису мимоишле ни ратне, ни поратне недаће.

Професорка Сања Коцић, која руководи Службом за медицинску информатику и биостатистику крагујевачког Института за заштиту здравља, каже да, будући да за душевне поремећаје не постоји званичан регистар који важи за дијабетес, малигне и кардиоваскуларне болести, многи лекари не поштују обавезу пријављивања ових оболења.

- Пошто располажемо само појединачним пријавама и подацима о броју првих посета психијатријских пацијената, које нам доставља Дом здравља, из којих није могуће извлечити статистичке закључке, не можемо правити процене заступљености душевних поремећаја у популацији, нити имамо научну потврду тренда пораста ових оболења на нашем подручју. Такође, не располажемо ни подацима о броју самоубистава изазваних психичким оболењем, а не знамо ни колико убиства су починиле ментално поремећене особе, јер извештаји о томе остају у полицији, каже др Коцић.

Истичући да је непостојање статистике последица комотног односа здравствених власти које не користе законске могућности да санкционишу неодговорне лекаре који занемарују своје обавезе, ова професорка Факултета медицинских наука објашњава да биостатистика није наука која само броји и класификује пацијенте.

- Душевне болести спадају у групу превентабилних за које је карактеристичан значајан утицај со-

ЗАЧАРАНИ КРУГ ПРОБЛЕМА ВОДИ У ДЕПРЕСИЈУ: др МИЛИЋАНА ПЕТРОВИЋ

цијалних фактора. Због тога је важно да се лоши утицаји околине на време открију и коригују. Када имамо тачну статистику у прилици смо да пратимо кретање и утицај негативних фактора и да их, заједно са осталом службама које брину о здравственој и социјалној заштити, превенирамо. Пошто таквих показатеља нема, једино што могу рећи је да постоји вероватноћа да међу Крагујевчанима постоји тренд повећања психичких оболења чије праћење не задовољава законске прописе и процедуре, каже наша саговорница.

■ Велика улога изабраног лекара

Прецизне податке нема ни Дом здравља, који располаже једино информацијама о првим посетама психијатријских пацијената. Ограђујући се опаском да посета неупоричату не значи обавезно дијагнозу душевног поремећаја, шефица Службе социјалне медицине Дома здравља др Нада Миловано-

вић каже да се број пацијената који по први пут долазе у психијатријску ординацију стално повећава. Прошле године их је било за трећину више него 2008. Докторка Миловановић, међутим, истиче да је нови начин прописивања лекова за смирење, који захтева обавезно мишљење неупоричатра, свакако значајно доприносе овај статистици, што, према њеним речима, додатно потврђује да се подаци којима Дом здравља распољаже не могу користити за извлачење валидних закључака.

Када бројке не могу да помогну онда се вала ослонити на свакодневну праксу. Стога је искуство и забраног лекара, који свакодневно слуша мучне приче пацијената, од пресудног значаја. Јер, од његове способности да препозна пацијента коме треба стручна помоћ и умешности да га убеди да је потражи мноштво зависи.

Шефица амбуланте број пет, докторка Милићана Петровић, каже да сваке године у ординацији виђа све више пацијената који долазе са испољеним психичким сметњама и тегобима које указују на могућност оболевања од ове врсте поремећаја.

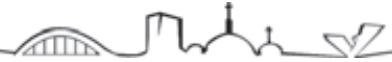
- Некада смо имали највише пацијената који су патили због тешких ратних искуства и трпели последице страха од бомбардовања, а сада нам губитак после, беда и немаштина доводе највише пацијената чија душа не може да издржи несигурну егзистенцију. Карактеристично је да већина спада у категорију радноактивних, значи младих људи у пуној снази, који због тога што су остали без посла или не могу да га добију нису у стању да себи и породици обезбеде ни најосновније услове за живот. То су људи који су се нашли у зачараном кругу из кога не могу да изађу, што је директан пут у депресију која, ако се не препозна на време, често доводи до суицида и понашања које може бити опасно по окolinу. Зато је на нама велика одговорност да проблемима сваког пацијента посветимо довољно пажње и наћемо времене да причамо са њим да бисмо га, ако је потребно, на време упутили код специјалисте, каже наша саговорница.

Она, међутим, додаје да, осим у случајевима ремећенаја јавног реда и мира, лекар не може пацијента присилити ни на који, па ни на психијатријски, вид лечења.

- Зато сви морамо поштовати пацијента који нас је изабрао и заиста бринути о свим аспектима његовог здравља. То подразумева и да знамо у каквим условима живи, да имамо податке о наследним факторима који могу утицати на појаву психичких болести и да смо спремни да у лечењу, када проценимо да је неопходно, укључимо и чланове породице. Методе које користимо најчешће подразумевају искрено слушање пацијента и разговори у којима поштававамо да им објаснимо да није све тако црно као што им се у тренуцима кризе чини. Кад је потребно саветујемо им да посете психијатра и пажљivo пратимо напредак у лечењу. Морам рећи да у већини случајева наилазимо на позитиван став пацијената, који све мање робују предрасудама везаним за стигматизацију душевних болесника. Највише проблема имамо са жртвама злостављања, занемаривања и породичног насиља, које због страха или стида одбијају искрену сарадњу. Дом здравља има процедуре предвиђене за такве случајеве тако да и њих не остављамо без помоћи. Такође, бринемо и о пацијентима код којих болест још није узела мања па због све учествалије појаве депресија планирамо да почнемо са тестовима за рано от-

НАШИ ЉУДИ ЗАПОСТАВЉАЈУ МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ:
ПРОФ. ДР ГОРАН МИХАЈЛОВИЋ

кривање ове подмукле, али излечиве болести, каже др Милијана Петровић.

Ова лекарка са великим искуством, међутим истиче да само мали број њених пацијента долази искључиво због психичких сметњи. Каже да јој се много чешће обраћају они код којих је додишињи живот под стресом изазвао такозвана психосоматска оболења, попут дијабетеса, хипертензије, болести срца и у последње време нарочито учесалих оболења штита сте жлезде.

■ Расте број депресивних људи

Негатив коју виде избрани лекари у амбулантама не даје, међутим, адекватну слику на Клиници за психијатрију крагујевачког Клиничког центра, која збрињава пацијенте са тежим психичким поремећајима. Директор Клинике, проф. др Горан Михајловић, наиме, тврди да се просечан број месечних прегледа, који се креће на нивоу од 1.200 до 1.500, није мењао у последњих пет година. Такође, каже да се на Клиници годинама лече углавном исти пациенти, и да се приметно повећава једино број зависника од лекова, дроге и алкохола и пацијената који прате од такозваних анксиозних поремећаја.

Ова лекар који, уз остала, обавља и функцију заменика председника Стручне републичке комисије за ментално здравље, не жели да износи процене о трендовима везаним за учесталост појаве душевних поремећаја, јер, како каже, нема довољно података подупртих озбиљним научним истраживањима.

- Појединачни случајеви, о којима не знајмо јасносножије појединости и њихова медијска тумачења, нама који се озбиљно бавимо психијатријском науком не значе ништа. Зато нећу ни покушавати да објасним психолошки профил масовног убице из Велике Иванче, нити могу да говорим о окидачима и мотивима таквог поступка. Могу изрећи свој став да је реч о појединачном случају на основу кога се не могу изводити никакви општи закључци. Казаћу само оно што је научно потврђено, а то је да у читавом свету постоји тренд пораста психичких поремећаја и да ми ни по чему нисмо изузетак.

Нарочито расте број оболелих од депресије, која тренутно заузима четврто место међу свим болестима у целокупној људској популацији. Праћење трендова говори да ће до 2020. године ова болест избити на другу позицију. Антидепресиви се тренутно, по прописивању, налазе на седмом, а у Америци на другом месту. Код нас је та статистика знатно повољнија, али то не значи да смо отпорнији, него да се мање лечимо, јер наш човек, још увек, најлакше запоставља ментално здравље. Ово у последње време није само последица стида и предрасуда него одраз навике да код лекара идемо само када нас нешто боли или озбиљно угрожава, објашњава професор Михајловић.

Овај стручњак себе не сврстава међу присталице тезе о алармантно запуштеном душевном стању житеља Србије, јер се, како каже, масовна убиства и пораст броја ментално оболелих бележе и у најразвијенијим земљама.

-Наши људи трпе последице рата, економске и политичке кризе, продужене транзиције, опште несигурности, урушавања моралних вредности, што се неминовно одражава на њихову психу. Американци и они који имају оно што наза недостаје, на другој страни, пате од усамљености, трпе пресију сталног професионалног доказивања, страхују да ће остати без посла и да ће се, пошто је све што имају купљено на кредит, наћи на улици. Зато и они пуцају у своје сународнике, убијају се, имају личне психотерапеуте, и једнако као и ми обљевају од душевних поремећаја, каже др Михајловић, истичући и да наша посебност лежи једино у томе што душевну бол чешће заливамо алкохолом.

ПЛАН УПИСА У СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Мали матуранти на мукама

Предлогом овдашњих просветних власти није редукован само број ћака на „неинтересантним“ образовним профилима, већ су смањене квоте и обема гимназијама, Економској и Медицинској школи, па ће конкуренција за упис на тражена занимања ове године бити знатно оштрија

Пише Марија Обреновић

Mушки фризер, пејзажни архитекта, столар, монтер суве градње, пекар и месар само су нека од занимања за која крагујевачке средње стручне школе више неће школовати ћаке. Иако се са овим дипломама врло лако може наћи посао, Школска управа је одлучила да их избираше из плана уписа за наредну школску годину. Томе је највише кумовала мало, или готово никакво, интересовање ученика за ове смрзове.

Међутим, предлогом овдашњих просветних власти није редукован само број ћака на „неинтересантним“ образовним профилима, већ су смањене квоте и обема гимназијама, Економској и Медицинској – школама у којима се годинама тражило место више.

Школска управа је, наиме, ове године коначно решила да стане на пут нереалним захтевима школа које су, упркос чињеници да се број ћака из године у годину смањује, сваки пут тражиле све већи број места. Тако су шумадијске средње школе тражиле ове године одобрење за отварање 3.661 места, иако ће тек 2.625 „малих“ матураната на јесен сести у средњошколске клупе.

■ Рестрикције највише у техничким школама

Дисбаланс у крагујевачким школама је још већи, па је тако за 1.530 крагујевачких ћака тражено 2.491 место. Чињеница је, додуше, да Крагујевац има две школе од регионалног значаја – Медицинску и Политехничку. Стоји и то да планом уписа не треба превидети да се у овдашње школе уписују и ћаци из околине. Ипак, да је захтев нереалан доказује прошлогодишња статистика уписа.

Лане, када је осми разред завршавало 300 ћака више него сада, крагујевачке средње школе и гимназије уписале су 2.229 ученика. По речима Радојка Дамјановића, начелника Школске управе, уместо да у складу са смањењем броја ћака смање квоте, школе су и овог пута тражиле да се број места повећа.

- Да је одобрен број места који су школе тражиле, на нивоу Шума-

УЧЕНИЦИ ОСМОГ РАЗРЕДА ШКОЛЕ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“

дије имали бисмо чак 23 одељења више него што је стварни број ћака. Иако би најреалније било да квоте за упис буду једнаке броју деце која завршавају основне школе, и ове године биће више места него ученика. Предлог Министарства је да то буде највише до пет одсто, каже Дамјановић.

Иако план уписа који је Школска управа сачинила није коначан, пошто ће „последњу реч“ ипак морати да да Министарство просвете, евидентно је да ће резова, и то великих, свакако бити. Мање-више све средње школе у граду уписаће по које одељење мање.

У својењу рачуница највише су „пострадале“ Политехничка, Прва и Друга техничка школа, али ће мање одељења имати и обе гимназије, Медицинска, Економска и Туристичко угоститељска школа.

Политехничка ће тако, уместо 503 ћака, колико је годинама добијала планом уписа, ове године имати одељења техничара машинске енергетике и машински техничар за паратиру. Возача ће бити један разред мање, као и машинских техничара за компјутерско управљање.

У Другој техничкој школи број ћака биће више него преполовљен. Уместо некадашњих четири и два нова образовна профила која су планирани, у овој школи биће свега два одељења - 20 техничара за обликовање намештаја и ентеријера и још толико дизајнера ентеријера.

Чак 80 ученика мање уписаће и Прва техничка школа. Електромонтер мрежа и постројења, електроинсталатор, монтер суве градње, пекар и месар су занимања којих на јесен у овој школи неће бити. Неке је сама школа избацила из

КАЛЕНДАР УПИСА ЗА 2013/2014.

Старт трке у јуну

Упис у средње школе практично ће почети крајем маја, додуше само за ученике који планирају да наставе образовање у уметничким школама, спортским гимназијама и специјализованим језичким и математичким одељењима. Пријемни испити за ове школе биће организовани 8., 9. и 10. јуна, а коначни резултати знаће се 15. јуна.

Остали ћаци морају да сачекају резултате завршног испита како би могли да процене коју ће желеу од двадесетак са списка остварити. Завршни испит из српског језика полаже се 18. јуна, док ће сутрадан бити организован тест из математике.

Пreliminarni rezultati biće poznati dva dana kasnije, a koначni 25. јуна. Листе жеља ћаци ће попуњавати 26. и 27., док ће тек 5. јула ћачким мукама доћи крај јер ће тада сазнати у коју ће школу кренути у септембру.

Иначе, мала матура биће другачија од прошлогодишње. Наиме, 75 одсто задатака биће непознато, а тек четвртина делимично позната, односно биће по матрици из збирке. Према најави министра просвете Јарка Обрадовића, у мају ће за све осмаке бити одржан пробни тест.

плану уписа пошто није постојало интересовање ученика. Тако се на укупно 30 места предвиђених за месаре и пекаре ланси није уписао нико. Прва техничка је, додуше, тражила увођење два нова образовна профила. Упис 30 прехранбених техничара и још толико грађевинских техничара за ниско-градњу Школска управа ипак није подржала.

Туристичко угоститељска школа остаће без 15 женских и још толико мушких фризера. Наредне школске године неће школовати ни маникире-педикире, техничаре моделаре одеће, конобаре и аранџере у трговини. Уместо два одељења трговинских техничара уписане једно, а исти је случај и са туристичким техничарима, док ће кувара уместо 45 бити 30. И ова школа тражила је нови смер - продајава нафтних деривата и течног нафтног гаса, али га није добила, па ће тако уместо 324, уписати 240 ученика.

■ **Дизајнер одеће једини нов смер**

И школе у којима се за свако место боре по три-четири па и више ћака нису прошли без рестрикција. По два одељења мање имаће Прва гимназија, Економска и Медицинска школа, док је у Другој гимназији број првака смањен за 30.

За смер медицинска сестра техничар евидентно ће ове године бити најжешћа конкуренција пошто је, уместо некадашњих 80, предвиђен упис тек 20 ученика у огледном одељењу. Ништа другачије неће бити ни на смеровима у Економској школи. Економских техничара биће једно одељење мање него прошле године, а број

правних техничара преполовљен је са 60 на 30.

Друга крагујевачка гимназија ће на општи смер уписати 90 ученика, а не 150 колико је примила прошле године. На језички смер биће примљено свега једно одељење „малих“ матураната, иако су сваке године без проблема попуњавана два.

И Прва крагујевачка гимназија остаће без једног одељења природно математичког смера, па ће уместо 290 уписати 260 ћака. Додуше, они који желе да упишу математички смер не треба да се брину, пошто ће једно одељење бити отворено у Другој крагујевачкој гимназији.

Нови смер добила је и Туристичко угоститељска школа. На јесен ће по први пут бити уписано једно огледно одељење дизајнера одеће.

У Школској управи кажу да су у прилику сачињавања плана руководили пре свега интересовањем ученика за одређени смер. Они образовни профили који су годинама уписивали свега неколико ученика лагано су отпадали са листе. Ипак, водило се рачуна, каже Радојко Дамјановић, и о могућностима за запошљавање, односно броју неизапослених одређене струке који чекају посао на тржишту рада.

- Ове године први пут смо изашли у сусрет малим општинама, па је тамо број места претрео мање резове него претходних година, каже Дамјановић.

На крају, рачуница изгледа овако: за 1.530 крагујевачких, односно 2.625 ћака у Шумадији, биће 1.826 места у Крагујевцу и још 990 у колама у Тополи, Рачи, Баточини, Лапову, Книћу и Аранђеловцу.

БРОЈ МЕСТА ЗА БУДУЋЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ СРЕДЊОШКОЛЦЕ

БРОЈ МЕСТА ЗА БУДУЋЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ СРЕДЊОШКОЛЦЕ	ПЛАН ЗА ПРОШЛУ ГОДИНУ	ПЛАН ЗА ОВУ ГОДИНУ
Прва крагујевачка гимназија	290	260
Друга крагујевачка гимназија	234	174
Политехничка школа	503	389
Медицинска школа	230	170
Економска школа	222	168
Туристичко угоститељска		

Иако се инвалидска пензија може остварити само уколико се утврди потпуни губитак радне способности, у практици се догађа да је они који су већ прошли кроз обраду и оцену од стране више лекара специјалиста ипак не могу издржавати. Као камен спотицања појављује се лекарска комисија Фонда ПИО чија је реч последња. Они су ти који врше последњу проверу и постали су и те како ригидни, јер су гомилом донетих правилника, законских и подзаконских аката максимално стегли обруч, па само најбољеснији и најнеспособнији остварују ту принадлежност. Критеријуми евидентно ни изблизу нису као што су били пре десет и више година, што не крију ни у Фонду пензијско инвалидског осигурања.

Ни то не било проблем када би исти аршини важили за све кандидате и када сама процедура кроз коју пролази сваки потенцијални инвалидски пензионер не би била толико сложена, а често и непријатна и понижавајућа. Отуда су све гласније замерке људи који су имали посла са комисијом Пензијско инвалидског осигурања да човек пре може да умре него да докаже да је стварно болестан и неспособан за даљи рад. Чак се спомињу и некакве прећутне квоте колико процената осигураника може годишње остварити право на инвалидску пензију, без обзира колико је реално кандидата било „зрело“ за то, мада ово демантују у овом фонду.

Чињеница је да су у ранијем периоду људи масовно одлазили у инвалидске пензије и да је било хапшња и процесуирања по Србији због злоупотреба ових поступака. Али, да ли то треба да значи да људи који сада треба да остваре ово право морају да плаћају високу цену ранијих лоших потеза?

Један од нездовољних осигураника који је у два наврата одби-

СВЕ НЕДОСТИЖНИЈЕ ИНВАЛИДСКЕ ПЕНЗИЈЕ

Комисија – то сам ја

Захтев нашег суграђанина Радише Стикића за одлазак у инвалидску пензију разматрала комисија која се састојала од само једног лекара. Он је донео негативно решење без медицинске документације, јер се она налазила у Београду, на основу визуелног прегледа, а више инстанце су потврдиле овакво решење

јен за инвалидску пензију је и Радиша Стикић из Крагујевца. Он је указао кроз шта је све морао да прође и на крају је остао кратких рукава. Ово, како каже, не прича јавно зарад себе, јер ће у новембру свакако отићи у регуларну пензију. Његова главна замерка се односи на вештака медицинске струке

због начина на који је прегледан и неповољне одлуке која је фактички и коначна. Једино му је остала могућност да право потражи на суду, на шта су га упутили у Фонду ПИО, или да кроз све ово прође поново. Како све то подразумева много утрошеног времена на нове прегледе код специјалиста, снима-

ња, заказивања и чекања, па адвокатске трошкове и судске таксе, човек је од свега дигао руке јер му ништа не гарантује позитиван исход, а муга је голема.

■ „Ноншалантан“ преглед

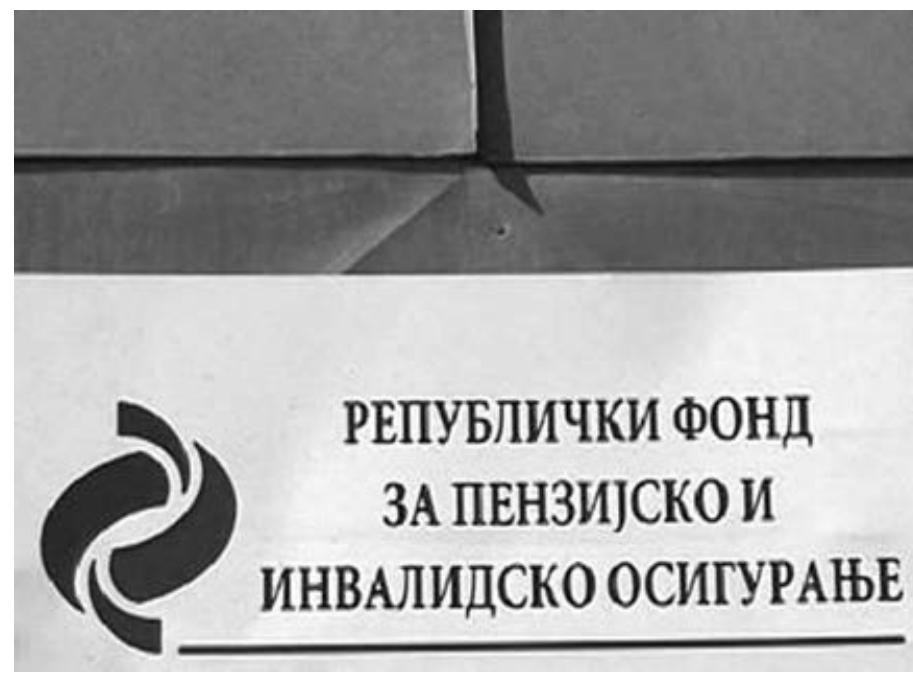
Нашег саговорника позвали су да се у јулу прошле године јави ин-

валидској комисији у Београду. Распитао се у крагујевачкој Филијали Фонда ПИО да ли мора да иде тамо, или може процедуре да обави и у Крагујевцу с обзиром да је у тешком здравственом стању. Добио је одговор да мора да иде у Београд на комисију јер има уписаных 16 дана сезонског рада из шездесетих година у Босни и Херцеговини, а у главном граду му се налази и комплетна медицинска документација. Није отишao у престоницу јер се није осећao добро и прихваћен је његов предлог да га комисија прими овде у Крагујевцу.

Како незванично сазнајемо, са-мо за иностранi стаж од преко годину дана се процедура за осигу-арника спроводи у Београду, што може значити да је се овде додгио пропуст. Углавном, Стикић је изашао пред комисију у новом зака-заном термину и тада му је речено, пошто му је предстојало бањско лечење, да дође поново и донесе от-пушну листу из бање. Све је испу-нио, али, како тврди, комисија није.

- Када сам изашао на инвалидску комисију примио ме је доктор који није хтео ни да се представи и да ми каже која је његова медицинска специјалност, већ да је он сам вештак под шифром 023 и да остало не треба да ме занима, а ја сам се надао да културни господин није специјалиста гинекологије. Доктор вештак уопште није имао моје налазе и мишљење доктора који су ме лечили, на моје велико запраташћење. Погледао ми је са-мо отпушну листу из Рибарске ба-ње и налаз ЕМГ-а урађен два дана пред долазак на комисију, да би своја запажања записао на обичном белом папиру, чак и без жеље да ме прегледа, каже Стикић, додајући да је драстично оштећен неизбиљно-шћији господина вештака као човек и као осигураник.

Као пример наводи да га је 2004. године, када је први пут изашао на

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање на основу члана 63. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10- Одлука УС , 24/11 и 121/12)

ОБЈАВЉЕ

Јавну презентацију Урбанистичког пројекта

1.Урбанистички пројекат за изградњу пословно производног објекта у Београдској улици у Крагујевцу на кп.бр. 10412/22 КО Крагујевац 4

Јавна презентација се организује у периоду од 19.04.2013. до 25.04.2013. године у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање Трг Слободе 3. 34000 Крагујевац.

Позивaju се сва заинтересована физичка и правна лица да изврше увид у урбанистички пројекат, као и да у току трајања јавне презентације доставе своје примедбе и сугестије у писаном облику Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање Трг Слободе 3. 34000 Крагујевац.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени урбанистички пројекат, Томислав Спасенић, начелник Одељења за просторно планирање, пружиће потребне информације и обавештења о садржају јавне презентације.

РЕАГОВАЊЕ

ОДГОВОР ЧЛАНУ ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗОРАНУ ЈОВАНОВИЋУ НА ИЗЈАВЕ ДАТЕ МЕДИЈИМА

Пропуштена шанса за спас Аутосаобраћаја

Поштовани господине Јовановићу, Читајући ваш деманти на изношења чињеница Слободног синдиката АД „Аутосаобраћај“, принуђени смо да се огласимо.

Наиме, нисмо могли да се не приметимо да сте у свом обраћању врло вешто прескочили период од 2008. године, када сте ВИ као град послали Владу Живановића на место председника Управног одбора АД „Аутосаобраћај“. Од тог момента град директно учествује у управљању и руковођењу „Аутосаобраћајем“.

Даље, рекосте и да сте 2010. године послали радну групу у „Аутосаобраћај“ као би (по вашим речима) „снимили по-словање“. Заборавили сте да кажете да су ту „радну групу“ чинили господи Зоран Вукић и Јован Рововић, који су, пошто су „снимили стање“ у „Аутосаобраћају“, ту и остали и то на местима генералног директора и заменика генералног директора.

Тачно је да је „Аутосаобраћај“ неплаћањем рата за лизинг изгубио градски превоз, али сте „заборавили“ да напоменете да је до неплаћања лизинга дошло искључиво заслугом Вукића и Рововића (представника ваше „радне групе“) – што смо ми изнели (дакле, рекли смо истину).

Такође, рекли сте да „Аутосаобраћај“ од града тражи повећање цене превоза да би ангажовао приватнике и на тај начин за себе присвојио „некакву материјалну добит“. Господине Јовановићу, ваљда и птице на грани знају да је Слободни синдикат против приватника, њих су ангажовали искључиво руководећи људи - послати од стране града.

Рекли сте и да се „Ласта“ појавила у критичном тренутку и да је одобрена редовним поступком одабира већа, али не рекосте да расписаног тендера није ни било и да је одбијен „Кавим“.

У јулу и августу 2010. године највиши представници града Крагујевац одбили су реалну могућност спасавања АД „Аутосаобраћаја“ кроз нову приватизацију. Највиши представници града су без обзира је ли одбили озбиљну понуду квалитетног превозника – „Кавима“ и онемогућили приватизацију, иако су били свесни последица. „Кавим“ је понудио да за почетак сарадње у року од десет дана у Крагујевац довезе 120 квалитетних аутобуса, чиме би започео преузимање фирмe. Једини услов је био отпис држав-

них дугова на Законом о приватизацији предвиђен и дозвољен начин. „Кавим“ је грубо одбијен без обзира што је био максимално повољан и коректан, јер није тражио ни месечне субвенције за градски превоз (око 25 милиона динара). Град до данас плаћа ове субвенције „Ласти“.

Поштовани господине Јовановићу, жао нам је да вам је било тешко да коментарите наводе Слободног синдиката који постоји тек пар месеци, међутим треба да знаете да сви ми окупљени у Слободном синдикату имамо преко 10 година стажа у „Аутосаобраћају“ и да нико неупућени у дешавања. Жао нам је да смо сведоци свега од почетка уништавања фирмe па све до данас, а период од 2010. врло нам је у памћењу. Мишљења смо да се „Аутосаобраћај“ плански уништавао и да се даље уништава зарад интересантних локација у граду које још увек поседује.

А што се тиче конверзије дуга, ви рекосте да је износила 500 милиона динара, а ми тврдимо да то није тачно. Конверзија дуга била је 19.579.000 и при том су вам дате акције предузета у вредности 24 посто.

Слободни синдикат вам се искрено захваљује на изношењу истине везане за социјални програм.

Слободни синдикат АД „Аутосаобраћај“ у респрекујура

ПОЛИЦИЈА

Ухапшени продавци сканка

Крагујевачка криминалистичка полиција је привела четири особе из Крагујевца, за које се основано сумња да су продавале опојну дрогу. Код њих је пронађено око 425 грама "сканка", на мењеног продаји уживао-цима у овом граду. Због постојања основа сумње да су извршили кривично дело у промет опојних

дрога истражном судији Ви-шег суда приведени су Раде М. (40), Дејан Ђ. (39), Зоран Т. (41) и Александар А. (35).

Постоје основи сумње да је Раде М. продао Дејану Ђ. 102 грама "сканка" запакованог у најлонској кеси. Посредник у овој купопродаји био је Зоран Т., за кога се сумња да је по-средова и када је за сада непозната особа од Радета М. купила 100 грама ове врсте дроге.

Поред опојне дроге купље-не од Радета М., у кући Деја-на Ђ. полиција је пронашла још неколико најлонских кес-са, у којима се налазило 134 грама "сканка". Претресом куће Александра А. пронађено је 187,3 грама ове врсте дро-ге, разграђиване у више ке-са.

Крао алат

Због постојања основане сумње да је извршио кривична дела крао и тешка крао аранђеловачка полиција ухап-

сила је и истражном судији О-сновог суда у Крагујевцу при-вела Милана Ј. (39) из Аран-ђеловца.

Постоје основи сумње да је Милан Ј., у овој години у свом граду обио шест кућа и помоћних просторија, из којих је одузeo већу количину ручног електричног алата, у вредности око 300.000 динара, које је продао је на отпа-дима секундарних сировина. Део одузетог алата полиција је пронашла код откупљива-ча и вратила их власницима.

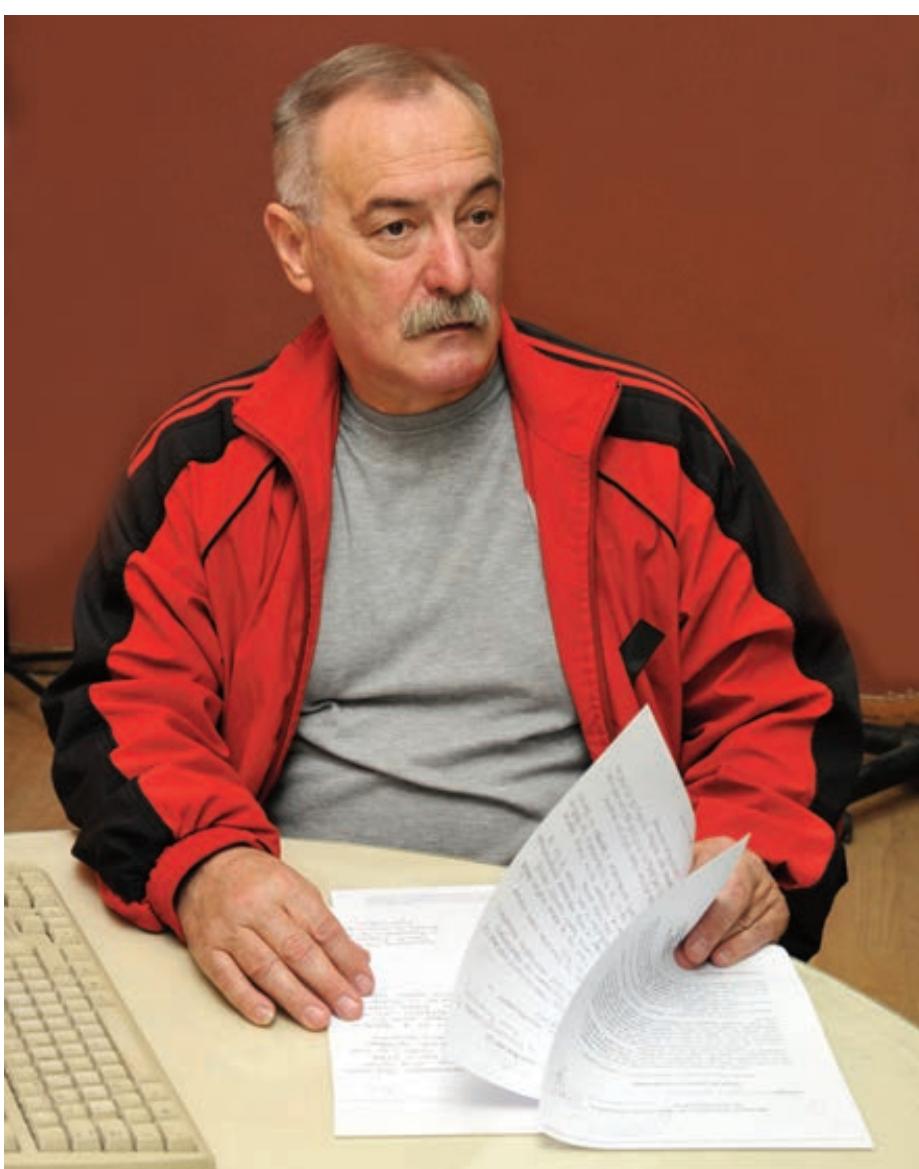
инвалидску комисију, прегледао трочлани тим специјалиста који је пред њим листао медицинску документацију и бележио што је требало, а овај вештак „023“ само је трајио да се прошета по ординицији и заврне мајицу да погледа ожилјке од операције, и то је било све.

- Не знам на основу чега је тај вештак закључио да је ожилјак од операције, а није огработина или ожилјак од било какве друге повреде. Калико може један лекар који не знам ни шта је по струци, као једини члан комисије, да процени моје неурохируршке и ортопедске налазе, затим сметње на очима, јер сам имао четири инфаркта ока, утрађено ортопедско помагало у руци и све остало из прилога о изјашњавању специјалиста о степену инвалидности, пита се Радиша Стикић.

■ Одбијена жалба

Убрзо је уследило решење првостепеног органа да му се не признаје право на инвалидску пензију, јер не постоји потпуни губитак радне способности. Приговор је упутио 8. августа прошле године Дирекцији Фонда ПИО у Београду и захтевао додатни преглед где ће пред вештаком стајати и његова комплетна документација, али захтев му није услишен.

Жалио се и другостепеном организму, који је 25. октобра прошле године одбио као неосновану његову жалбу, јер и по њима нема потпуни губитак радне способности. У обrazloženju другостепени орган каже да су они сагласни са налазом, мишљењем и оценом вештачења у првостепеном поступку, који је, по њиховом налазу, коректно обављено. Али су они за разлику од свог крагујевачког колеге навели да Радиша Стикића треба ослободити послова који захтевају принудне положаје тела, тежак физички рад, као и рад у неповољним микроклиматским условима и таксативно наводе сваки на-

РАДИША СТИКИЋ СА „ПРЕПИСКОМ“ КОЈУ ЈЕ ВОДИО СА ФОНДОМ ПИО

лаз лекара специјалиста који су узeli u разматрање, од интернистичког, преко неуропсихијатријског, ортопедског, офтамологског...

- Медицинска документација у предмету је довољна за давање оцене и мишљења способности, те преглед осигураника није потребан. Из исте се види да је осигура-

ник још 2004. године оперисан од дискус херније, након чега је рехабилитова. Године 2009. имао је прелом леве надлактице који је збринут ортопедски оперативно, а потом и физикалном процедуром. Повишен крвни притисак и повишен шећер у крви регулише медикаментима. Верификоване су му екстрамедуларне цисте у торакалним сегментима кичменог стуба, каже се у обrazloženju решења другостепене комисије која га није прегледала, него само ценила документацију коју је имала пред собом.

Другостепена комисија му предлаže, уколико је незадовољан њиховим налазом, да покрене управни спор пред Управним судом у Београду, што он није учинио у датом року. Уместо тога, упутио је жалбу директору Републичког Фонда ПИО, сматрајући да је оштећен радом првостепене комисије, јер лекар вештак пред собом није имао његову меди-

цинску документацију. Објасније је да је на питање где је лекарска документација добио одговор да је послата поштом, али да није стигла. Жалио се и што је био прису-

тан само један лекар под шифром „023“, а не комисија од три лекара. Истовремено је и питао да ли вештак по правилнику сме да обраћаје пацијента само запажањем које бележи на папиру и тај одговор никада није добио.

После тога, када је стигао негативан одговор и другостепене комисије, Стикић се обратио писаним путем и директору Сектора за медицинско вештачење. Било је то 18. фебруара ове године са жалбом на рад обе комисије због неадекватног поступка. Директор тог сектора др Дика Кајевић га је удостојио одговора после три месеца. Али, одговор никако није задовољио главног јунака ове приче, који сматра да се њиме штите служба и чиновници.

Др Кајевић је написао да Стикић, пошто против другостепеног решења није покренуо управни спор, има могућност да поднесе нови захтев за оцену радне способности код надлежне филијале, то јест Филијале Фонда ПИО у Крагујевцу.

- Као Крагујевчанин, осигураник и корисник ПИО желим да дам до знања људима у Крагујевцу и Београду да када обрађују нечији захтев на комисији не може да буде присутан само један лекар који није из те области, а да при том постоје три-четири дијагнозе, каже Стикић.

Он додаје да чак и приликом обраде захтева за бањско лечење буду присутна три члана комисије и истог дана се прави записник у присуству осигураника и на основу лекарске документације која је на столу, а уколико осигураник није у могућности да уђе у ординацију комисија излази напоље и прегледа га у санитету. У његовом случају који је знатно тежи комисија у крагујевачкој Филијали Фонда ПИО није показала такву озбиљност.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

CityVision
МЕСТО ОГЛАШАВАЊА УСПЕШНИХ!
LED ЕКРАН У ЦЕНТРУ ГРАДА

NOVA ERA
СПОЉАШЊЕ ОГЛАШАВАЊЕ
Bilbordi kakve ste oduvezk želeli!
TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone
**POZOVITE
302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete
10% popusta za reklamu**

DIMES

агенција за издавањво и marketing
БЕОГРАД

Поштовани,

Задовољство нам је да Вам понудимо сарадњу на издавању књиге – монографије „Повратак краља“. У књизи B-5 формата (17x24cm), на 200 страна, аутор Јевђа А. Јевђевић даје приказ живота краља Петра другог Карађорђевића.

Предговор је написао престолонаследник Александар Карађорђевић, а поговор академик Матија Бећковић.

Штампана на луксузном папиру, илустрована бројним фотографијама (углавном непознатим) које прате текстуални део, богат мало познатим детаљима из живота последњег краља Југославије и последњег српског краља.

Књига је 1.100 динара у претплати, кад буде изашла из штампе биће 1.500 динара.

Претплатници који желе да им име буде објављено на посебном списку пренумерантата који су помогли издање са 2.500 динара – добијају 1 књигу.

Претплатници који желе да поред свог имена помену још неког свог претка или рођака који је био војник или официр у краљевој војсци 5.500 – 2 књиге.

На пример:

Петар Петровић из Београда за успомену на свог деду Петра гардисту Краљеве гарде, или Никола Николић из Краљева за успомену на своје стричеве Павла и Милоша који су погинули за краља и отаџбину 1944 у Босни.

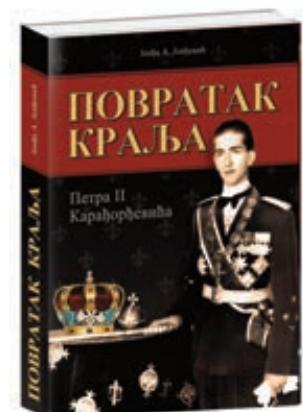
Контакт:

Тел: 061-305-92-06

Е-маил: povratak.kralja@yahoo.com

САВЕЗ СРПСКИ СОКО

БЕОГРАД

ПОМОЋ ДЕЦИ ИЗ ФОНДАЦИЈЕ НОВАКА ЂОКОВИЋА

Да се лепо играју и здраво одрастају

У програм намењен побољшању услова за одрастање и образовање малишана у општинама, Кнић, Рашка, Љиг и Краљево. Фондација „Новак Ђоковић“ издвојиће 17 милиона динара. У Крагујевцу је ова фондација Образовно-културној заједници Рома „Романипен“ за „Библиотеку играчака“ донирала 12.000 евра

Iрошле среде директорка Фондације „Новак Ђоковић“ Јелена Ристић, са сарадницима, посетила је општину Кнић и са представницима локалне самоправне разговарала о донацији овог фонда намењеном повећању броја деце у предшколским установама, посебно са сеоских подручја. Том приликом председнику општине Борисаву Бусарцу уручен је писмо о намерама.

После обиласка обданишта у Книћу делегација фондације и чланице књињанске општине посетили су Дом културе у Гружи. Намера локалних власти и директорке Фондације „Новак Ђоковић“ је да се подграђује просторије дома адаптирају и да се у њима отвори такозvana „Школица живота“.

Према речима председника општине Борисава Бусарца, простор који треба да се среди има око 80 квадратна. У зависности од расположивих средстава и потреба, он

КНИЂАНСКИ МАЛИШАНИ СА ЈЕЛЕНОМ РИСТИЋ

ПРОСТОР У ГРУЖАНСКОМ ДОМУ КУЛТУРЕ ГДЕ ЋЕ БИТИ „ШКОЛИЦА ЖИВОТА“

ЗАЈЕДНИЦА РОМА „РОМАНИПЕН“ ДОБИЈЕ И КОМБИ ЗА РАД МОБИЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ ИГРАЧАКА

може да се увећа за још шездесетак метара квадратних.

■ За „Школицу живота“ и играчке

Иначе, Фондација „Новак Ђоковић“, у пројекат „Школице живота“ који деци без могућности да иду у предшколске установе, као и деци ометеној у развоју, треба да пружи шансу да се, друже, уче, играју се уложиће 17 милиона динара. Тада ће то бити општинама Кнић,

Љиг, Рашка и граду Краљеву. - Ми желимо да подржимо општину Кнић и да адаптирамо простор, који локална власт изабере, како би што више деце било укључено у вртиће. Намера нам је да деца у раном узрасту добију простор у коме ће лепо

и безбедно да се развијају. Наша жеља је да подржимо овај пројекат, а не да будемо сами у њему. Желимо да ова прича буде самоодржива и да се реализује у много више средина, којима је та помоћ потребна. Желимо да помогнемо својим деци Србије да имају услове да сањају, да се развијају, да се играју и здраво одрастају. Фокусирали смо се на рани развој зато што је то кључни период развијања детета у добром човеку, рекла је Јелена Ристић.

Само дан касније, у четвртак, 11.

априла, директорка Фондације „Новак Ђоковић“ са сарадницима посетила је Образовно-културну заједницу Рома „Романипен“ у Крагујевцу и уручила донацију вредну 12.000 евра. Између ове две организације потписан је и уговор о сарадњи и финансирању пројекта на полу унапређења раног развоја образовања деце него да подржавамо све оне чија је мисија иста као и наша, рекла је Јелена Ристић.

Извршни директор Божидар Николић захвалио се на подршци и нагласио да им много значи не само финансијска подршка, већ и скретање пажње на пројекат „Библиотека играчака“.

- Приградске средине су најугроженије. Ми деци носимо играчке, обилазимо их и довозимо да се играју у библиотеки. Сада када смо добили средства за комби биће много лакше да дођемо до сваког детета, истакао је Николић.

У Фондацији „Новак Ђоковић“ наглашавају да је предшколско образовање деце узрасла од три до пет година у Србији један од најслабијих делова образовног система, супротно важности коју има за њихов даљи развој. Кажу да

КОМЕ ЈЕ СВЕ ФОНДАЦИЈА ПОМОГЛА

Од санитета до талената

Фондација Новака Ђоковића основана је у новембру 2007. Године, а до 29. фебруара 2012. године постојала је под именом „Новак фонд“.

Фондација је подржавала најразличите пројекте, укључујући финансирање одржавања српских манастира и цркава, донирање санитетских возила за косовске заједнице захваћене ратом, финансирање путних трошкова младих српских талената при учешћу на међународним такмичењима.

Фондација је пружала финансијску подршку болесној деци у Србији за лечење у иностранству, новчано подржала децу која су изгубила родитеље у рату, општине Лозница и Краљево, страдале током поплава и земљотреса како би обновили инфраструктуру...

ЈУБИЛЕЈ КОЛА СРПСКИХ СЕСТАРА – 110 ГОДИНА РАДА

За почетак хуманитарни бал у Гимназији

Коло српских сестара, најстарија хуманитарно волонтерска организација, ове године обележава 110 година постојања. Удружење је основано 1903. на иницијативу тадашњих интелектуалаца Бранислава Нушића и Ивана Иванића. Поводом јубилеја, Месни одбор Крагујевац је припремио низ културно-просветних активности, које ће се одржати од 20. априла до 27. септембра.

Већ у суботу, у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије биће одржан хуманитарни бал, са почетком у 20 часова. Бал се одржава под покровитељством града Крагујевца и супруге председника Србије, а са благословом епископа шумадијског Јована. У програму учествује Академски фолклорни ансамбл „Светозар Марковић“, који ће изводити староградске игре, као и солисти ФИЛУМ-а Милица Петровић, Дарко Перешић и Стеван Каранац. Модни студио „Бо-

жовић“ припремио је изложбу костима и униформа из 19. века, а гости ће моћи да уживају и у

БОГАТ ПРОГРАМ ОБЕЛЕЖАВАЊА ГОДИШЊИЦЕ У КРАГУЈЕВАЧКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

извођењу романса, шансона, староградских и изворних песама. На крају програма одржава се лутри-

ја, а сав приход је намењен лечењу болеле деце.

Поред хуманитарног рада Коло српских сестара је усмерено и на подизање нивоа културе, па ће једна од већих активности бити и Дани словенске писмености.

- У оквиру ове манифестације традиционално се у основним и средњим школама одржава конкурс за најбоље радове, а ове године ће предавачи са ФИЛУМ-а говорити о нашој најлепшој књизи Мирољубљевом јеванђељу. Пошто Коло обележава све веће националне и верске празнике, Ускrs и Видовдан ће такође бити уприличени разним активностима, од фарбања јаја до поклона малишанима у вртићу „Дуга“, објашњава председница Јубица Јикић.

На Велику госпојину, 28. августа, када је основано Коло у Београду, предвиђено је предавање о Надежди Петровић, која је била први секретар овог удружења, а 27.

септембра, када је основано Шумадијско коло, планиране су завршне свечаности и издање монографије. У њој ће бити изложена вековна историја ове организације.

Чланице Кола истичу да су веома поносне што се таква хуманитарно-волонтерска организација жена одржала 110 година.

- Коло ради са веома мало средстава, али постоји више од једног века, што показује да су чланице у свим тешким временима биле пожртвоване и несебичне у помагању болесних, немоћних и сиромашних. Донатора је веома мало и зато је потребно ширити свест јавности и неговати љубав, доброту и поштење. Наше Коло може да се похвали да је било претеча националног и да је од 23 кола проглашено за најаче, па смо добили Јеванђељско признање. Такође, ми смо једини имали Девојачко коло, које су углавном

НОВАКОВА ПОРУКА

Да заједно верујемо у њихове снове

Долазим из земље разрушене ратом, места у ком се многа деца не усуђују да сањају велике снове. Ја сам имао ту срећу да сам током целог свог детињства имао подршку породице. Они су веровали у мене и сањали заједно са мном.

Данас сам успео да остварим снове из детињства и постанем најбољи тенисер на свету, освојивши више трупе гренд слем титуле. Веома ми је важно да управо сада, док сам још увек млад и привлачим пажњу многих око себе, започнем своје филантропско наслеђе. Желим да поделим ову пажњу и усмери је на рад фондације како бих на тај начин помогао многим деци да остваре своје снове. На мом примеру могу научити да су многе ствари могуће ако човек у то верује, ако се

за побољшање рада „Библиотеке играчака“, као и комбија за рад мобилне библиотеке играчака како би и деци из удаљених сеоских средина била доступна.

Фондација ће такође помоћи и реализацију летњег кампа развојних вештина под називом „Корачајмо заједно“ за децу из његових узрасног доба који ће бити одржан на Гочу.

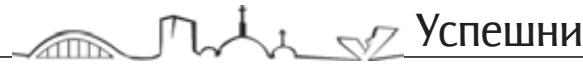
■ Развој у раном узрасту

- Фондација помаже организације које се баве инклузијом, као и раним развојем и образовањем деце, „Романипен“ ради сајјну ствар и увек ће имати нашу подршку. Наш циљ је да не будемо усамљени у побољшању услова образовања деце него да подржавамо све оне чија је мисија иста као и наша, рекла је Јелена Ристић.

Извршни директор Божидар Николић захвалио се на подршци и нагласио да им много значи не само финансијска подршка, већ и скретање пажње на пројекат „Библиотека играчака“.

- Приградске средине су најугроженије. Ми деци носимо играчке, обилазимо их и довозимо да се играју у библиотеки. Сада када смо добили средства за комби биће много лакше да дођемо до сваког детета, истакао је Николић.

У Фондацији „Новак Ђоковић“ наглашавају да је предшколско образовање деце узрасла од три до пет година у Србији један од најслабијих делова образовног система, супротно важности коју има за њихов даљи развој. Кажу да

„ШКОЛА МИРА“ У МОСКВИ

Гости Пушкиновог пролећа

труди и ако има подршку своје породице.
У мом срцу су сва угрожена деца која пате што због недостатка адекватне исхране, образовања, болести или губитка родитеља. Многе од њих свакодневно виђам и у мојој земљи, Србији, стога сам решио да се фокусирам на помагање деци у мојој домовини. Кроз образовање многа деца могу постати део нашег колективног напора да се смањи сиромаштво и друштвена искљученост.

Именован сам за амбасадора добре воље од стране УНИЦЕФ-а у Србији како бих помогао при подизању свести о ниској стопи уписа деце у оквиру предшколског образовања. Моја земља спада међу земље са најнижим учешћем у предшколским програмима. Моја фондација је такође прихватила ову иницијативу и заједно са УНИЦЕФ-ом и осталим непрофитним организацијама ће радити да помогне образовном систему у Србији како би на тај начин пружили деци шансу за бољи живот.

Хајде да заједно верујемо у њихове снове!

деца тада почињу да остварују своје снове у најранијем узрасту кроз игру и учење у организованим предшколским активностима, као и да предшколско образовање даје детету шансу да се суочи са сваким изазовом и буде победник у било којој области.

Најављујем, између осталог, пише и да Ђоковићи планирају да у сарадњи са локалним заједницама и властима отворе и реновирају многе вртиће и установе у којима би деца могла да се играју заједно и уче кроз пажљиво израђене програме од стране добро обучених професионалаца.

- Заједно, можемо да помогнемо деци у Србији да остваре своје снове и потенцијал, написао је тренутно најбољи светски тенисер.

Ђоковићи су одговорили и на питање зашто помажу развоју деце у раном узрасту.

- Деца која заостају у раним годинама увек ће заостајати. Зато радимо на томе да обезбедимо једнаке могућности за успех својим деци кроз програме предшколског образовања. Образовање може да им обезбеди већу шансу да се изборе са изазовима у животу, због чега планирамо да створимо амбијент у којем ће деца из угрожених заједница имати могућност да се прикључе креативној игри кроз коју развијају вредности и вештине које ће им помоћи да развију пун потенцијал, гласи одговор Фондације „Новак Ђоковић“.

Милутин ЂЕВИЋ

Крагујевачки средњошколци представиће се на наредне године на престижној смотри школских позоришних трупа „Пушкиново пролеће“ која се сваке године у априлу одржава у Москви. Ово је резултат споразума о сарадњи који је недавно потписао овдашњи Центар за младе „Школа мира“ са московском школом „Александар Сергејевич Пушкин“, која овај фестивал организује.

Наиме, тројчана делегација „Школе мира“, предвођена њеним оснивачем Петром Стефановићем, била је пре десетак дана гост московске школе и њеног фестивала.

- Са образовним и културним институцијама у Русији сарађујемо годинама, па смо се и овом позиву ради одазвали. Жеља нам је да успоставимо дугорочну сарадњу и повежемо овдашње са московским школама. Њихов систем образовања је попут нашег некадашњег. Основна школа траје од првог до четвртог разреда, а средња од петог до дванаестог. Зато се поред мене, као представника једне средње школе, у делегацији нашао и директор

ПЕТАР СТЕЯНОВИЋ, ЗОРАН РАНИТОВИЋ И ЗОРИЦА МИХАЈЛОВИЋ РАНИТОВИЋ СА УЧЕСНИЦИМА ФЕСТИВАЛА У МОСКВИ

школе „21. октобар“ Зоран Ранић, каже Петар Стефановић.

„Пушкиново пролеће“ је међународни фестивал школских позоришта на коме учествују

ученичке драмске трупе из читаве Русије, али и Белорусије и Украјине, на коме се углавном играју текстови инспирисани делом великоруског песника и прозаисте.

Сарадња Политехничке и школе „21. октобар“ са руском школом већ је утврђена, али то није једини резултат шестодневне посете. Наиме, Крагујевац је у Москви имао још једног представника, драмског писца за децу, наставнику Основне школе „Мирко Јовановић“ Зорицу Михајловић Ранићевић.

-Она је представила своју збирку драмских текстова за децу „На крилима маште“. Промоција је била изузетно посебна, а из ње се изродио још један договор о сарадњи, па можемо да очекујемо и заједничку књигу намењену деци коју ће писати крагујевачка наставница и руска списатељица Светлана Савицкаја, прича Стефановић, напомињући да је жеља „Школе мира“ да развија сарадњу на свим пољима.

По његовим речима, споразум са московском школом је само први корак, а „Школе мира“ упућује отворен позив свим крагујевачким основним и средњим школама, као и институцијама културе и креативним појединцима, да им се јаве са својим идејама.

М. О.

УСПЕХ ШКОЛЕ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“

Бронза за младе информатичаре

Млади информатичари из Основне школе „Светозар Марковић“ настављају да никују успехе, сада на регионалном такмичењу „Тесла инфо куп“, на коме је учествовало стотину седамдесетак и осамака из 14 места централне Србије, где су освојили треће место. Поред тога, два тима крагујевачке школе успела су да се изборе за пласман у финале ове престижне смотре.

Своју школу и град 19. маја у Нишу на представљаје осмаци Светозар Савић и Василије Стефановић и два ученика седмог разреда, Душан Миловановић и Немања Николић.

На путу до финала они су прошли најпре селекцију у оквиру своје школе, а затим су прошли суботе у Првој техничкој школи одмерили снаге са екипама из Крушевца, Краљева, Доњег Милановца, Ивањице, Крагујевца, Седлара, Винче, Варварина, Косјерића, Конарева, Годачице, Жиче, Рашке и Врњачке Бање.

„Тесла инфо куп“ окупља најбоље информатичаре међу ученицима седмог и осмог разреда. Ове године одржава се трећи пут и уврштен је у календар такмичења Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Такмичење је замишљено мало другачије од класичних школских смотри. Ученици се деле у двојлане тимове, при чему један члан тима учествује у даљинском инфо тесту, а други у СМС квизу.

-Даљински инфо тест представља непосредно тестирање ученика по принципу један ученик – један рачунар. Такмичар има 45 минута да да одговоре на свој сет питања која се генеришу из базе која садржи неколико стотина питања.

СМС квиз, са друге стране, представља класично квиз такмичење са јавним питањима и одговорима. Питања се објављују на једном од видео бинарса и такмичари помоћу својих мобилних телефона шаљу своје одговоре

СВЕТОЗАР САВИЋ, ВАСИЛИЈЕ СТЕФАНОВИЋ, ДУШАН МИЛОВАНОВИЋ И НЕМАЊА НИКОЛИЋ (У ПРВОМ РЕДУ) СА ОСТАЛИМ ТАКМИЧАРИМА ИЗ ШКОЛЕ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“

путем СМС порука. На жалост, имали смо пех да техника закаже, што је мало пореметило тек такмичења, али смо задовољни пласманом, пошто наши ћаци први пут учествују на овом такмичењу, каже Марија Андоновић, професорка информатике у школи „Светозар Марковић“

Циљ ове манифестације је окупљање најбољих младих информатичара и популатиранају модерних информатичких и комуникационих технологија, као и представљање могућности и капацитета средњих стручних школа старијим основцима ради повећања њиховог интересовања за области комуникационо информационих технологија.

Домаћини из Прве техничке школе потрудили су се да презентују основцима своју образовну установу, већ су им упреличили и посетују изложби „Теслин чудесни свет“ у Народном музеју.

М. О.

КУЋА ЛАМИНАТА
Крагујевац
Краљице Марије 3/А
064 24 987 61

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА У КРАГУЈЕВЦУ ПРОГЛАШЕНО ЗА НАЈЈАЧЕ НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

чиниле гимназијалке, а које су активно учествовале у културно-уметничком програму, додаје Жикићева.
В. ГЛИШИЋ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати
Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Књић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац
Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Пријељачи 307 – 368
Пријава стања и рекламије 307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број за пријаву краће струје 0800/360-330

ЈОВАН СИМОВИЋ, ВАЈАР МЕТАЛНИХ СКУЛПТУРА И ИНСТАЛАЦИЈА

Страст за обликовање асоцијативних

Деценијама је посвећен обликовању скулпторских фигура које имају јаку симболичку и асоцијативну поруку, о чему сведоче и називи његових радова и скулпторских циклуса - „Пар”, „Гнездо”, „Породица”, „Цветање”, „Плодови – Клијање...”, „Симбол”... При стварању тог свог, металног, аутентичног скулпторског света Симовић је увек имао пуну подршку својих послодаваца у „Ковачници”, где проналази и инспирацију и материјале за свој рад

ВАЈАР ЈОВАН ЈОЦА СИМОВИЋ СА СВОЈИМ ДЕЛОМ „РЕНЕСАНСА КОВАЧНИЦЕ” НА УЛАСКУ У ФАБРИКУ

Пише Зоран Мишић

Истине је да је уметност свуда око нас – само је треба опазити. Најбољи пример који потврђује ову теzę је наш суграђанин вајар Јован Симовић. Он је већ десенијама веома успешно, пасионарно, како и доликује правом ствараоцу, посвећен својој највећој љубави и страсти – изради скулптура и фигура од метала које, како им сама имена казују („Породица”, „Симбол”, „Гнездо”, „Сенка”, „Пркос и отпор”...) у себи садрже јаку уметничку поруку, симболику и мноштво асоцијација.

НА ОТПАДУ ПРОНАЛАЗИ ИНСПИРАЦИЈУ И МАТЕРИЈАЛ ЗА СВОЈЕ ВАЈАРСКЕ РАДОВЕ

Ако сте било којим поводом, макар и једном, боравили тамо где он ради – у „Ковачници”, нисте могли а да не угледате његову импресивну скулптуру „Ренесанса Ковачнице”, постављену на уласку у саму фабрику, којом се Симовић одужио својој матичној фирмама.

■ „Песник” ватре, гвожђа и метала

По његовим речима, „Ковачница” је то и „заслужила” јер предузеће у коме ради игра веома значајну улогу у његовом уметничком стваралаштву. Баш ту, на лицу места, на послу, Симовићу се рађају идеје за скулптуре, фигуре и инсталације. У „Ковачници”, на отпаду фирме, проналази материјале и е-

лементе необичних и несвакидашњих облика од металног отпада, жице, калемова, ш蓬а... А где је идеја – ту је одмах и реализација у којој му несебично помажу колеге металци, било да су стругари, вариоци, ковачи... И дело је већ ту.

- Идеја се сама рађа, непосредно, када видим одбачене металне комаде, венце гвожђа, уплетене жице, покупљен шпон... Она као инспирација настаје у неколико тренутака, као код песника који пише песме и стихови му се ређају сами од себе или код композитора који ниже ноте, каже скромно Симовић, не заборавивши да истакне како су досадашња руковођства „Ковачнице” имала велико разумевање за његов рад и стваралаштво и увек му излазила у сусрет за све што му је било потребно.

СИМОВИЋЕВА СКУЛПТУРА „ГНЕЗДО” – НАГРАДА ЛУК-А ЗА 2011. ГОДИНУ

И, заиста, као код неког „песника метала и гвожђа” његове скулптуре и фигурине настaju у ватрама и гигантским чекићима производних хала ове фабрике. Амбијент на месту настанка његове уметности подсећа на онaj из ковачнице у „Господару прстенова”: ватра, пресе, бука, дим и мрак... из којег се рађају не зли Урук-хайи, већ префињена уметничка дела, пуна асоцијација и симболике. Сам уметник води нас на лице места где му варилац Радован Влајковић колегијално помаже при раду на новој апстрактној скулптури са радним називом „Композиција”.

Увек ненаметљив, истиче:

- Са металом радим на послу, јер код куће немам услове за овакву врсту вајања. Али, све је то на трен, „у ходу”, и без ометања колега. Идеја је ту, метални

ЛИЧНОСТ ПОДЕЉЕНА ИЗМЕЂУ ЉУБАВИ И ПРОФЕСИЈЕ

Оплемењивање света

.... Стилизовани облици са куглом или лоптом, као готово незаобилазним елементима, најчешће у форми пуне пластике, попут својих затворених, учаурених маса, дубоко у себи су скрили емоцију аутора. Некада ће се опет отворити видици. Простор ће равноправно са таном металном конструкцијом, која тежи да га подреди својим потребама, учествовати у грађењу уметничке визуре, јер се скулптура типа Симовићеве и не може посматрати независно од окружења. Док поглед кружи, схватићемо сасвим јасно жељу аутора, да би овако остварена, она уједно могла бити и предлог за просторну и скулпторску форму већих димензија. Одвајкад су уметници тежили да својим делима оплемене свет. Навику да ствари посматрају другачијим очима, Симовићева личност подељена је између љубави и професије – уметности и технике, није једноставно могла да изрази другачије. Иако не у првом плану, осећај за практично се повлачи у личној и креативној физиономији аутора. Визуелно, разлике нема. У сваком од ових комада можете пронаћи сопствену „символику”, написала је у својој рецензији у каталогу поводом Симовићеве самосталне изложбе скулптура у Галерији Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу историчарка уметности и новинар Маја Станковић.

ЛИЧНОСТ ПОДЕЉЕНА ИЗМЕЂУ ЉУБАВИ И ПРОФЕСИЈЕ – СИМОВИЋЕВА СКУЛПТУРЕ У КАНЦЕЛАРИЈИ „КОВАЧНИЦЕ“

СТАЛНА ПОСТАВКА СИМОВИЋЕВИХ ФИГУРА У УПРАВНОЈ ЗГРАДИ ФАБРИКЕ

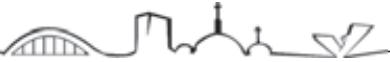

„МАСКА“

„СИМБОЛ“

„ЦВЕТ“

„СЕНКА“

ФОРМИ

делови се споје са две-три варилачке тачке и ја идем даље, ником не сметајући, објашњава Јоца, дојајући да скулптуре касније иду на обраду и дораду – пескарење или лакирање заштитним спрејом, најчешће златном бронзом.

А ту љубав и страст за обликовањем сопственог скулпторског света, како су критичари назвали

У ХАЛИ „КОВАЧНИЦЕ“ СА ВАРИОЦЕМ РАДОВАНОМ ВЛАКОВИЋЕМ – ТРЕНУТАК НАСТАЈАЊА СКУЛПТУРЕ „КОМПОЗИЦИЈА“

његов опус (види антруфиле) код њега је тињала (као ковачка ватра) од малена.

- Код мене је очигледно постојала генетска предиспозиција да се бавим неком врстом обликовања материјала, пошто су мој деда по мајци Драгомир и отац Мидраг, све док се није запослио у „Фабрици аутомобила“, били каменоресци. И моја мајка Емилијана читав свој живот хекала је и везла столњаке. Једноставно, то је „записано“ у мојој породици, тихо и ненаметљиво започиње Јоца Симовић свој уметничко-вајарски животопис.

Склоност ка ликовној уметности открио је још као ученик Основне школе „Трећи крагујевачки батаљон“, где је као члан ликовне секције често награђиван. Ипак, у то време бавио се углавном цртањем, радио оловком, тушем, темперама...

Два пута је покушао да се у Београду упише на академије – графику на Примењеној и сликарство на ликовној, али није био примљен. Као машински техничар запослио се давне 1978. године у „Ковачници“, где и данас ради као референт противпожарне заштите.

■ „Ковачници“ се одужио „Ренесансом“

И тај потез показаће се као прави, касније када у себи буде открио и пронашао љубав ка скулптури.

Али, ни ту се, што се каже, није нашао од прве.

- Кренуо сам да се бавим скулптурама од дрвета, па затим моделовањем са глином и гипсом. Радио сам све у свом стану и у потпуности сам унишио каду и купатило са одливцима, данас се са схемом присећа Јоца својих скулпторско-моделаторских почетака. А они су били самоуки.

- Једноставно видео сам људе како раде, моделирају и вајају на телевизији и рекао: „Па, то могу и ја!“ И, заиста, скулптуре су почеле да „стижу и долазе саме од себе“. Потом сам прешао на метал и увидео да је то баш – то, оно чиме сам жељео да се бавим читавог свог живота, каже Јоца, истичући да је за њега „права срећа“ његово радно место и окружење у којем ради.

Због тога се 2002. године одужио својој фирмама.

- Статуeta „Ренесанса Ковачнице“ подигнута је испред Управне зграде фабрике, баш код места где је „Ковачница“ била погођена приликом НАТО бомбардовања. Том скулптуром желео сам да се реванширам својој фирми, руководству и колегама, а и на симболичан начин покажем како се фабрика поново подигла из пепела, да постоји, ради и сви ми у њој. Скулптура је израђена уз велику помоћ мојих бројних колега – металаца и тешка је четири тона, тако да је на постамент морала да буде постављена виљушкаром, објашњава аутор, позирајући испред дела за које каже да је „круна његове каријере“.

Такође, у самој фирмама, на првом спрату, од те исте године је и стална поставка од 15 његових фигурина, а и његове колеге раде у канцеларијама оплемењеним и обогаћеним Симовићевим радовима.

- Не радим много велике форме, јер због металних материјала скулптуре висине 50 до 60 сантиметара могу да буду тешке и преко 50 килограма, објашњава нам, показујући баш једну такву „Куглу“ из сталне поставке.

ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ ИЗЛОЖБЕ ЦИКЛУСА „ПЛОДОВИ – КЛИЈАЊЕ...“

Самосвојни скулпторски свет

Познати академски вајар и историчар уметности Балша Рајчевић написао је поводом Симовићеве изложбе из циклуса „Плодови – клијање“, који је настајао у периоду од 1998. до 2005. године и био изложен у Галерији Народног универзитета „Браћа Стаменковић“ у Београду пре неколико година, изузетно повољну критику.

„У циклусу скулптура Јован Симовић остварује самосвојан 'скулпторски свет'; затворен у себе и своје аутономне принципе настајања и смисла постојања. С једне стране тај свет је везан за стварност само танким нитима подсећања, с друге стране, за слободу сопствене креативне маште, а корени технички и формални, топологије и морфологије ових скулптура уско су зависни од једног 'треног света' по својој природи итекако потенцијално скулпторског света 'чврстог и металног' и формално, по себи, асоцијативног.“

То је свет који је врло близак Јовану Симовићу по његовој основној професији машинског техничара: 'свет машина и механике'. Из формално – језичког репертоара најведеног света вајар првије своју инспирацију, користећи директно металне делове машина и алата за стварање техником заваривања нових целина које захваљују Симовићевом одабиру, моћима имагинације и препознавања као и инвентивној способности довођења у нове, осмишљене и речите везе и односе – постају асоцијативне скулптуре“, написао је, између остalog, Рајчевић.

на поставку од 15 његових фигурина, а и његове колеге раде у канцеларијама оплемењеним и обогаћеним Симовићевим радовима.

- Не радим много велике форме, јер због металних материјала скулптуре висине 50 до 60 сантиметара могу да буду тешке и преко 50 килограма, објашњава нам, показујући баш једну такву „Куглу“ из сталне поставке.

■ Једини представник Србије

До сада је урадио преко 200 скулптура, а његов рад „Породица“

„БИСЕР“ ОДУШЕВИО КРИТИЧАРА

БАЛШУ РАЈЧЕВИЋА

По њему, приметно је да Симовић, да ли свесно или несвесно, не користи широк репертоар готових 'форми наговора' за стварање тих нових скулптура. Зашто? То чини попут песника који своди језик на ограничен и затворен свет својих симбола. То је добро јер даје скулптурама наглашеност хомогеност као и доследност и препознатљивост.

Он у својој рецензији, објављеној у каталогу Симовићеве изложбе, примећује ауторову склоност ка симетрији и приближној симетрији што скулптурама даје, на свој начин, својства правилности и неке стабилне смирености.

„Готови 'облици наговора' машинског порекла које Јован Симовић користи су углавном: калота, кугла, чаура, зупчаник, кружна плочица, ваљак и др. А кугла и калота преовлађују. Из наведених облика аутор принципом асамблажа (повезивање делова неуметничког, индустријског порекла, у нову, са уметничким изражajним намерама целину) Симовић ствара потенцијално адекватне, асоцијативне симболичке форме. Њихова симболичка значења асоцирају на свет плодова, плюћења, рађања, цветања, расцветавања, бујања и сл. Зато је у овом Симовићевом циклусу присутан и јединствени фигуративно – асоцијативни комад, назван: 'Пар'. У садржајно наративном и асоцијативном смислу целине поставке – значење ове скулптуре је, takođe, јасно осмишљено“, закључује Рајчевић нештедећи похвале за уметничка дела нашег суграђанина.

изабран је 2011. године од Уметничког савета руског града Јекатеринбурга за путујућу поставку изложбе „Јединство породице – јединство Света“, у чију поставку су укључени радови вајара из 82 земље. Наш Јоца Симовић је једини представник Србије (види антруфиле).

- Главни циљ пројекта је да промовише људске вредности и породицу путем уметности, објашњава он, додајући да због уговора са организатором не може да нам да фотографију „Породице“ (скулптура од 30 сантиметара израђена од

„МАДОНА“ – ПОРОДИЦА
ЈЕ ЧЕСТ МОТИВ СИМОВИЋЕВИХ ИНСТАЛАЦИЈА

ауто делова, конкретно – осцилаторајућа рамена), али је можете погледати најаву манифестације (www.expo-family.com) у заиста светској конкуренцији – нећете се покајати. Импресиван сајт – импресивне изложбе.

Но, нама, као и самом аутору, то је једина могућност да видимо ово дело и целу поставку јер, за разлику од осталих земаља из којих почињу учесници изложбе, једино Србија није показала ама баш никакво интересовање да је „доведе“ код нас.

- Мораћу да погледам изложбу као буде излагане негде у „комшиљу“, Македонији, Словенији, Бугарској или Румунији јер ће је они сигурно организовати због тога што тамошњи вајари излажу на њој, са жаљењем констатује Симовић.

Но, не туѓује, већ управо припрема нови циклус скулптура и инсталација за следећу самосталну изложбу.

- Не желим да се понављам, већ ми је циљ да увек изложим нове радове, каже Симовић, додајући да му је увек проблем и простор за излагање због пословне политike поједињих галерија да код њих изложи искључиво академски школовани вајари.

Штета, не знају шта пропуштају, а те формалности сигурно нису биле препрека организаторима изложбе светског ранга и значаја.

АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКЕ ПОТЕШКОЋЕ ВАЈАРА СИМОВИЋА

Град помогао, држава неће

Иако је крагујевачки вајар Јован Симовић једини учесник светског пројекта – изложбе „Јединство породице – јединство Света“ коју су осмислили руски уметници и на којој су од 2011. године изложени радови уметника из чак 82 земље, баш поводом ове поставке, која би свакој нормалној средини служила на част, наш суграђанин доживљава разне компликације. Наме, пошто изложба путује по свету и осмишљена је тако да буде изложена у свим земљама одакле потичу аутори – сем Србије у којој за то нема интересовања (види главни текст) по нашим законима Симовић на сваких шест месеци мора да „вади“ и наново оверава дозволу од републичког Завода за заштиту споменика јер му се дело „налази у иностранству“ и „стално прелази границе“.

Тим поводом, због административних, а и финансијских проблема, јер вађење и оверавање дозволе кошта, Си-

мовић се обратио за помоћ Скупштини града која му је у оквиру финансирања и помагања пројекта из области културе одобрila новчану помоћ за плаћање таксе. Такође се Симовић обратио и државним инстанцима, републичком Министарству културе – где је био глатко одбијен са образложењем да се код њих за финансирање пројекта мора аплицирати годину дана унапред. То је био разлог да га не помогну у 2012. години, док су му „објаснили“ да је и за 2013. већ закаснио са аплицира-

„ПРКОС И ОТПОР“

„ФИГУРА 2“

„ПТИЦА“

„ЗВОНО“

ЕВГЕНИЈА ЈЕРЕМИЋ, СОЛО ПЕВАЧИЦА

Велики успех за подстрек

Двадесетдогодишња студенткиња ФИЛУМ-а славу је стекла победом на 43. међународном такмичењу музичке омладине, на Великој сцени београдског Народног позоришта, у дисциплини соло певање

3 а њен глас кажу да је сочан и заобљен. У питанју је младодрамски сопран који за разлику од лирског, није прдоран. А, ипак, чудо је да у њеним годинама глас звучи тако зрео.

Она је Евгенија Јеремић, двадесетдогодишња студенткиња овдашњег ФИЛУМ-а, у класи професорке Марине Трајковић Бицовски, а славу је стекла победом на 43. међународном такмичењу музичке омладине, на Великој сцени београдског Народног позоришта, у дисциплини соло певање, у категорији женских гласова. Пуних шест година домаћи певачи на овом такмичењу нису освајали прве награде, а и пре тога победе домаћина биле су реткост. Увек су за нијансу били боли Руси, Украјинци, Белоруси, Италијани, Кинези...

Овога пута успех је био потпун, јер је и у категорији мушких гласова награду освојио домаћи певач - Стефан Хацић.

- Пресрећна сам због награде која је изузетно значајна за нас младе певаче. Да будем искрена, циљ ми је био да уђем у финале и ту су се моје амбиције завршавале. Желела сам да наступим на сцени Народног позоришта са симфони-

БРИЉАНТАН НАСТУП - ЕВГЕНИЈА ЈЕРЕМИЋ

јским оркестром. На победу нисам ни помишљала, иако сам добила одличне критике у првој етапи, објашњава ова млада оперска певачица.

Евгенија је скромна девојка, не жели да се хвали, а критичке стручне јавности говоре да је показала сувереност у свим етапама, па и не чуди, да је поред лепоте гласа и доброг држања у обема захтевним аријама, у финалу освојила највиши пласман.

Евгенија је до победе стигла кроз две етапе. У првој је певала пет композиција, у другој једну, а онда је уследило финале, на коме је наступала као најмлађи кандидат.

- У финалу сам певала Мими из „Боема“ и „Арију о накиту“ из „Фауста“. Помислила сам да ће ми, пошто сам најмлађа, рећи да за мене још има времена на следећим такмичењима, а када су прогласили победнике остала сам заиста изненадена.

Иначе, ова млада Крагујевчанка каже да се у оперу заљубила сасвим случајно. Похађала је овдашњу Музичку школу, желела је да постане пијанисткиња, све до тренутка док на телевизији није одгледала снимак са премијере „Отела“. Данас се ни не сећа чија је то била продукција, нити ко је наступао, али је оставила дубок

утисак на њу. Све што је желела је да постане соло певачица. И жеља јој се испунила.

Тренутно је друга година соло певања, а од 2011. године је и чланица оперског студија који је водила наша примадона Радмила Бакочевић, а сада је на месту руководиоца првакиња београдске опере Сузана Шуваковић Савић.

- Убрзо након положене аудиције у оперском студију, добила сам улогу у Пучинијевој опери „Сестра Анђелика“, која је премијерно изведена у Народном позоришту, у јуну прошле године. Играла сам сестру Зелатриће, прича Евгенија.

Каже да нема идола, али узори су јој познате Леонтајн Прајс и Ана Нетребко.

Као солиста, наступала је и на концертима у Београду, Вршцу и Крагујевцу. Последњи наступ пред овдашњом публиком имала је пре само месец дана у Свечаној сали Прве гимназије, када је публика била у прилици да чује нову наду спрске оперске сцене.

Поред тога што је била најбоља међу 25 такмичара из осам земаља, Евгенија је добила и специјалну награду Удружења композитора Србије и награду Савеза удружења ликовних уметника.

Сви планови везани су јој за даље школовање, а потом се нада оперској каријери. Дакле, циљ јој је Народно позориште, а о даљим плановима каже да тек ваља размислити.

- Не заносим се великим светским сценама. Циљ ми је да стигнем на овдашње оперске даске, а за касније ћемо видети. Преда мном је тек завршетак студија, а потом мастер, каже наша саговорница.

Новчану награду за прву место потрошиће на даље школовање. Нада се мастер-класу у Бечу или Паризу.

Мирољуб ЧЕР

ПОЗОРИШНИ СУСРЕТИ ГИМНАЗИЈАЛАЦА
Разликуј се

Прва крагујевачка гимназија већ седамнаесту годину за редом домаћин је Позоришних сусрета ученика гимназија Србије. Ова традиционална манифестација одржава се од 19. до 28. априла на сцени Књажевско-српског театра, а крагујевачка публика биће у прилици да одгледа петнаест представа.

Након вечерњих представа, већ по устаљеној практици, одржавају се округли столови на којима се расправља о уметничким дometима младих позориштанца. Коначан суд о томе ко су победници и ове године даће трошлани жири.

У такмичарској конвенцији је и представа домаћина. Крагујевачки гимназијалци су за овогодишње Сусрете припремили „Варијације на тему дивљих патака“, а новина је и да се на Сусрета, након неколико година паузе, враћају и ученици Друге гимназије, и то ауторским комадом „Понор од живота – екстаза од живота“.

Већ стални учесници Сусрета су гимназије из Ваљева, Сmederevske Паланке, Земуна и Београда. Након краће паузе у Крагујевац долазе и гимназије из Рашке, Тополе, Лебана, а по први пут на фестивалу, у ревијалном делу, биће и средњошколци из македонског града Кавадарци.

Селектор овогодишњих Сусрета био је млади глумац Мирољуб Петровић, који је имао задатак да међу 22 представе одабре најбоље. Све представе ће се играти сваког дана у два термина, од 13 и 19 часова. Цења улазница је 50 динара, а могу се купити само на билетарницама позоришта. Слоган овогодишњих сусрета је „Разликуј се“.

Позоришни сусрети ученика гимназија Србије и ове године одржавају се под покровитељством Министарства просвете и града Крагујевца.

ТЕАТАР НА СУСРЕТИМА „ЈОАКИМ“

Газде у Лазаревцу

Селектор сусрета др Миливоје Млађеновић оценио да је представа крагујевачког театра испунила високе и захтевне критеријуме

Књажевско-српски театар наступиће на овогодишњим Сусретима професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ са представом „Један човек, двојица газда“, коју је по тексту британског аутора Ричарда Бина режирао Небојша Брадић, саопштио је селектор ове смотре др Миливоје Млађеновић. Он је у својој селекторској експликацији обrazlажући селекцију фестивала изјавио да се при избору представа за ову смотру руковођи критеријумом да ли се о одређеном позоришном пројекту може говорити као о „битном догађају у по-зоришном животу Србије“.

Такође, по мишљењу селектора и принципу који подупира његов избор за репертоар ове манифестације, изабрана представа мора да поседује: целовитост и заокруженост, доследност редитељског концепта или потпуно превратништво, традиционално тумачење естетске категорије или интргантно одступање од ње попут пародије или иронизирања. Очигледно да је представа крагујевачког позоришта испунила све ове високе и захтевне селекторске критеријуме.

У свом образложењу Млађеновић је за представу Књажевско-српског театра написао „урнебесна комедија, модерно развијени и оплемењени изданик комедије“ дел арте, озбиљно подупрта музиком. Форма, карактер и ритам Голдонијеве драме у децентно и паметно обликованим савременом духу“, додавши у свом извештају селектора фестивала у одељку „Основна опажања о сезони 2012/13“ да је разматрао и о селектовању још једне крагујевачке представе за овај фестивал - „Хладњаче за сладолед“, коју је сврстao у „врлине репертоарских потеза“ позоришних кућа и окарактерисао као позитивно „форсирање најновије спрске драме“ и похвалио њен „трагалачки приступ“.

За овогодишње Сусрете професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ као кандидати у главном, такмичарском програму смотре конкурисала је чак 21 представа из 12 (од 13) репертоарских позоришта која делују у Србији изван Београда и Војводине. Селектор Млађеновић је изабрао за такмичарски део смотре њих седам, а поред Крагујевчана, на главном репертоару наступиће још и Крушевачко позориште („Пурпурно острво“ Михаела Булгакова, у режији Ана Борђевић), „Пулс Театар“ - Прво приградско позориште Лазаревац („Сунце туђег неба“, режија Александар Лукаћ), Народно позориште из Пирота („Мали Геза“, редитељ Стеване Бодроже), Народно позориште из Ужица („Чудо у Шаргану“, режија Иве Милошевић), Зајечарско позориште („Путујуће позориште Шопаловић“, редитеља Милоша Јагодића) и Шабачко позориште („Млади Стјалин“, Небојше Брадића) док ће за награђене бити одигран комад Дејана Стојковића „Константин“ редитеља Југа Радивојевића.

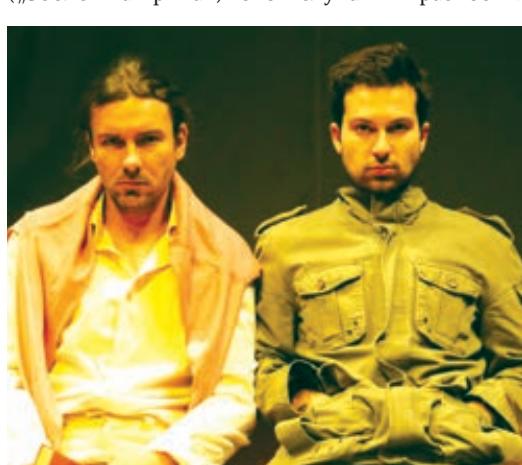
На овогодишњем оф програму фестивала биће изведен пројекти Позоришта „Бора Станковић“ из Врања, копродукција ужичког и краљевачког позоришта, Народног позоришта из Лесковца и Народног позоришта из Приштине.

Ове године, 49. по реду Сусрети професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ одржава се у Лазаревцу од 13. до 20. маја, а представа крагујевачког Театра „Један човек, двојица газда“ на репертоару је другог дана фестивала.

Комад „Jaxy“, према причи Едварда Олбија, поново се нашао на сцени Књажевско-српског театра. Наиме, ова драма премијерно је изведена 2010. године, а овога пута на матичну сцену враћа се у „умивеном“ издању и са нешто изменјеном поставом.

Главне улоге у овој дуодрами тумач Никола Милојевић и Петар Лукић, (а Младен Кнежевић, који је играо у оригиналној постави овога пута је алтернација). Режију потписује Милош Крстовић, а драматург је Марија Солдатовић. Иначе, до замене улога дошло је, наиме, како би млади глумаца Петар Лукић дипломирао.

Јунаци познате Олбијеве драме („Зоолошка прича“) током случаја

јног сусрета и упознавања суочавају се са својим ништавним и поробљеним положајем у друштву. Из те машине њихов двојица покушавају да побегну, свако на свој начин. Апсурдни свет авангардних драма је свет насиља, свет убица и убијених, мучитеља и мученици у заједничкој трагедији обесмишљеног човечанства.

„Jaxy“ је психолошка драма и говори о двојици случајних познаника. Један је усамљеник, пун срџбе и беса, жељан пажње и љубави, а други је испунио живот савременим реквизитима, попунио све коцкице бесмисла и ис-празности. То је модерна верзија отуђености и потребе за комуникацијом.

Име „Jaxy“ (Yahoo) свима је добро познато, али означава и поздрав или позив (ehee). Исто тако може се превести и као простак, а у најслободнијем преводу означава измишљену животињу у људском облику.

Следеће играње овог комада закањено је за понедељак, 29. април.

ПРВА КЊИГА ПОЕЗИЈЕ МЛАДЕ КРАГУЈЕВЧАНКЕ СОФИЈЕ ИВАНОВИЋ

Моћ љубави

Деки сам обећала да ћу објавити песме и мада он то није дочекао, испунила сам обећање и сада сам најпоноснија на себе, каже шеснаестогодишња ауторка

Kрагујевчанка Софија Ивановић има тек шеснаест година, а већ је објавила прву књигу љубавне поезије. Писање је заволела поред деке који је и сам био песник и често јој је читало и поезију и прозу. Током једне такве вечери, слушајући дедино читање, добила је инспирацију и написала прву песму. Она је имала само два реда, али тако је све почело.

Софija је тада била седмогодишњакиња и тек што се уписала у први разред. Од тада њена љубав према књижевности је постала све већа и сада већ има озбиљну збирку песама. Како је Софија расла и њене песме су постала озбиљније, па су шаљиве дечије замениле љубавне.

Инспирацију, каже, налази у свему, у заљубљености, лепоти, природи и небу. Од тога како се осећа зависи и каква ће песма бити, јер их она пише душом. Више воли да пише тужне песме, јер тугу боље преноси на папир. Иако је превише млада за велике љубавне јаде, најлепша поезија настаје када је несрећно заљубљена.

Софјин првенац је изашао 27. марта и штампан је у три стотине примерака. У књизи је преко педесет песама које је писала током о-

УВЕК ПОСТОЈИ ТРАЧАК НАДЕ ЗА БОЉЕ:
СОФИЈА ИВАНОВИЋ

сновне и неколико у средњој школи. Оне су најдуже и најозбиљније. Има и љубавних и хумористичких, тужних и оптимистичких, али у свакој постоји трачак наде за боље сутра. Омиљене су јој „Недостаје ми“, коју је посветила свом деки, ко-

ји је преминуо и није сачекао да се збирка одштампа и „Моћ љубави“, по којој је књига и добила име.

- Деки сам обећала да ћу објавити песме и мада он то није дочекао испунила сам обећање и због тога сам пресрећна. Испунила се и моја и његова највећа жеља и сада сам најпоноснија на себе. Још увек нисам свесна тога, иако имам књигу у рукама, чини ми се да је све само сан. Да-нас је тако тешко бити другачији и посебан и то ми је највећи успех, објашњава млада Крагујевчанка.

Прва промоција књиге била је јуче у Економској школи, где су њени другови и професори могли да чују Софијине стихове. Уз пратњу лагане музике и слика на видео биму, она је са другаричама прочитала делове својих песама, док је слична промоција за-казана за 25. април у Дечијем позоришту.

Омиљен хоби јој је читање књига и планира да по завршетку Економске школе упише српски језик и књижевност. Члан је радионице Дечијег позоришта и већ је добијала награде за своје песме. Најдража јој је за допринос песничтву коју је добила још у основној школи. Песме су јој излазиле и у збиркама „Сто младих талената шумадијског округа“ и „Ма-

јко, теби на дар“ у издању „Српске куће“ из Пожаревца. Пошто планира да јој ово буде животни позив, Софија вредно ради на новој књизи поезије, а паралелно пише и роман.

В. ГЛИШИЋ

АУТОРКА ПРВЕ КЊИГЕ НА РОМСКОМ ЈЕЗИКУ У ШУМАДИЈИ

Поносна мајка добрих ћака

Наша суграђанка је прву песму написала заједно са сином прваком, а потом наставила да кроз стихове прати одрастање своје деце

Емина Рецић, педагошки асистент ромске популације, одрастање своје деце овековечила је збирком песама „Идемо прашњавим друмом“, првом књигом ромске књижевности у Шумадији. Песме је писала на српском језику, али је у књизи објавила и превод на ромски и ликовно је опремила.

СТИХОВЕ ПИСАЛА НА СРПСКОМ, ПА ПРЕВЕЛА НА РОМСКИ: ЕМИНА РЕЦИЋ

Рођена је у крагујевачком насељу Лицика од оца Рече, возача, и мајке Милеве, домаћице, и врло брзо сели се на Бубањ, јер отац као добар радник добија стан. Емина је завршила Вишу техничку школу, а пре удаје уз ручне радове волела је да осликава графике и мурале у образовно културном Удружењу Рома, „Романипеа“, где је постала тренер за неговање ромске културе и традиције.

Удала се 1997. године и мајка је двоје деце, Предрага и Милоша. Запослена је у Основној школи „Трећи крагујевачки батаљон“, где ради као педагошки асистент ромске популације. Прву песму „Први снег“ написала је спонтано, заједно са сином Предрагом, тада прваком - при његовом повратку из школе.

- Пожелела сам да занимљиве ствари из одрастања своје деце ставим на папир и спасим од заборава. Мој Пеђа ми је описао утиске из Соко бање и ја сам његовим речником описала емоције и прву љубав, каже Емина, истичући да је поносна што је мајка добрих ћака.

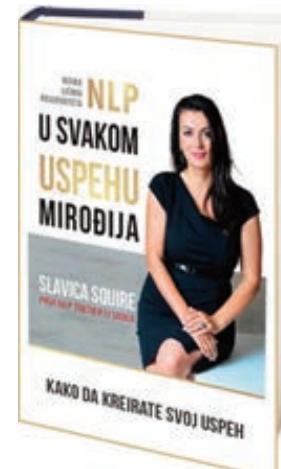
Књигу је објавила двојезично због богате ромске културе, о којој је мало писане речи.

- Знала сам ромски језик, али нисам знала граматику, па сам желела да ми неки стручњак исправи песме. Избор је пао на Рајка Ђурића и његову граматику, а то ми је проширило видике о култури Рома. Деца су ми већ одрасла и мислим да треба још да се надградим у стручни, открива планове Емина.

Изузетност ове поезије чини непосредност дожиљеног, мекоћа речи, мајчинска благост, непрестана брига над децом читавог цвета, која лебди изнад песничког облака, истиче професор Зорица Шорак, рецензент прве књиге на ромском језику у Шумадији.

М. ИГЊАТОВИЋ

ПРОМОЦИЈА НЛП ЛИТЕРАТУРЕ

У сваком успеху мириђија

Како да сопственим мислима промените свој живот? Лако, помоћу књиге „У сваком успеху мириђија“ ауторке Славице Сквер, експерта Науке Личног Просперитета?

Да ли верујете у снагу сопствених мисли? Да ли мислите да, ако променимо сопствене мисли, можемо променити свој живот? Окрените нови лист на путу вашег просперитета у свим областима живота!

А да би у свему томе успели можда ће вам помоћи књига осведоченог експерта из НЛП (Наука Личног Просперитета) области Славице Сквер „У сваком успеху мириђија“ (издавач „Моно и Мањана“) која ће бити промовисана у понедељак, 22. априла у Бизнис иновационом центру (БИЦ) на Тргу тополиваца број четири.

Славица Сквер је први НЛП тренер на овим просорима, која је ову, тренутно водећу светску методологију за промену и лични развој донела у Србију и то из Немачке, где ју је изучавала код водећих стручњака за ову област као што су њен зачетник Џон Гриднер или Роберт Дилтс са америчког НЛП Универзитета.

Своје прве НЛП тренинге на српском језику Славица Сквер је одржала 2004. године у Горњем Милановцу (руководиоци „Металца“), а две године касније је у Београду основала НЛП Институт. Своје богато искуство преточила је у књигу „У сваком успеху мириђија“ учинивши ову методологију самопромене доступном за свакога.

Ауторку ових редова карактерише оптимизам, одлучност и енергија којом покреће све(т) око себе, а њен стил подучавања, где користи примере из праксе, метафоре, питања и интензивна добра стања полазника представља, по речима њених ученика, префињено искуство које се прелива на све области вашег живота.

Поводом промоције своје књиге Славица Сквер одржаваће у БИЦ-у инспиративно предавање под називом „Како да креirate свој успех“ о основним принципима успеха које је применила у свом животу и које већ годинама успешно преноси својим клијентима.

Почетак предавања и промоције књиге „У сваком успеху мириђија“ је у 18 сати 30 минута. „Славица Сквер“

BCIF ERSTE BANK

ЕРСТЕ БАНКА И БЦИФ

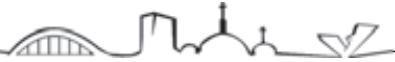
Конкурс за донације „Центрифуге“

Већ седму годину заредом Ерсте Банка и Балкански фонд за локалне иницијатове (БЦИФ) расписују конкурс „Центрифуге“ за до-делу донација у области културе. Цил програма је децентрализација културних и креативних садржаја и активирање младих. За донације у износу од 400.000 динара, које обезбеђује Ерсте банка, могу да се пријаве омладинске организације и непрофитне групе младих из 40 места у Србији у којима послује ова банка. Конкурс је отворен до 25. маја.

Од ове године непрофитне организације и неформалне групе које су заинтересоване за питања просторног уређења локалних заједница, употребу јавног простора и умрежавање са групама из других градова могу да се пријаве и за програм донација „Центрифуге“.

Све информације и пријавни формулар налазе се на порталу www.superste.net и на сајту www.bcif.org.

Ерсте банка до сада је подржала 42 пројекта из 25 градова Србије, уложивши у њих више од 200.000 евра.

На основу Решења (о банкротству) стечајног судије Привредног суда у Крагујевцу од 13.08.2012. године, број предмета 3. Ст.бр. 105/2012, а у складу са члановима 131., 132., и 133. Закона о стечају («Службени гласник Републике Србије» број 104/2009), Националним стандардом број 5 о начину и поступку уновчења имовине стечајног дужника («Службени гласник Републике Србије» број 13/2010.), и сагласности Одбора поверилаца од 08.04.2013. г., стечајни управник стечајног дужника:

**Друштво за шпедитерске услуге заступање и трговину
„МОНДО ШПЕД“ ДОО у стечају
Кнегиње Љубице 3/1, 34000 Крагујевац**

ОГЛАШАВА

Продају покретне имовине непосредном погодбом уз прикупљање писмених понуда

Имовинска целина 1.

**a) Теретно возило ФИАТ, Scudo van, 2002 год., регистровано до 03.11.2013,
б) Опрема (по спецификацији), која се налази на локацији стечајног дужника.**

Процењена вредност: 519.500,00 дин.
Депозит за учешће у поступку продаје 103.900,00 дин.

Процењена вредност имовине није минимално прихватљива вредност, нити је на други начин обавезујућа или опредељујућа за понуђача приликом одређивања висине понуде.

Право на учешће у поступку продаје имају сва правна и физичка лица која:

1. након добијања профактуре, изврше уплату ради откупна продајне документације у износу од 2.000,00 динара. Профактура се може преузети на адреси поверилика стечајног управника ул. Књегиње Милице бр. 16/4, Јагодина, сваког радног дана у периоду од 9 до 13 часова, уз обавезну најаву поверилику стечајног управника. Рок за откуп продајне документације је 10.05.2013. год.;
2. уплате депозит за учешће у поступку продаје на текући рачун стечајног дужника бр: 160-373263-55 код "Банца Интеса" АД., најкасније до 10.05.2013. год.;
3. потпишу изјаву о губитку права на повраћај депозита за учешће у поступку продаје. Изјава чини саставни део продајне документације.

Имовина се купује у виђеном стању и може се разгледати након откупа продајне документације, сваким радним даном од 9 до 13 часова а најкасније 7 дана пре заказане продаје (уз претходну најаву поверилику стечајног управника).

У разматрање ће се узети само понуде у писаној форми, достављене путем поште у запечаћеним ковертама са назнаком „Понуда“ на коверти, називом стечајног дужника и позивом на имовинску целину на коју се понуда односи, а које пристигну на назначену адресу до назначеног времена.

Крајњи рок за достављање понуда је 17.05.2013. године до 12:00 часова.

Затворене понуде достављају се на адресу: Стечајни управник Мића Врачевић, улица Књегиње Милице бр.16/4, Јагодина

Затворена коверта са понудом треба да садржи:

- пријаву за учешће у непосредној погодби уз прикупљање писмених понуда потписану лично или од стране овлашћеног лица и доказ да је у питању овлашћено лице;
- безусловну понуду, уз навођење јасно одређеног износа на који понуда гласи;
- доказ о уплати депозита;
- потписану Изјаву о губитку права на враћање депозита;
- фотокопију пуномоћја овереног пред судом за заступање на отварању писмених понуда, уз децидирано навођење овлашћења у погледу накнадно обављених директних преговора и истицања нове понуде, ако отварању присуствује овлашћени представник.

Отварање писмених понуда ће се одржати 17.05.2013. године у 12.00 часова на адреси: Књегиње Милице бр.16/4, Јагодина

Стечајни управник ће након отварања писмених понуда, за купца прогласити понуђача који је писменом понудом или у накнадно обављеним директним преговорима поднео најповољнију понуду, а нарочито у погледу висине цене, након чега ће исти бити одмах позван да потпише Уговор о купопродаји.

Депозит из тачке 2 Огласа ће се најбољем понуђачу урачунати у купопродајну цену, те ће исти имати обавезу да уплати само разлику до пуног износа купопродајне цене.

Стечајни управник је дужан да прихвати највишу достављену понуду, уколико је иста изнад 50% од процењене вредности предмета продаје. Ако највиша достављена понуда износи мање од 50% од процењене вредности предмета продаје, стечајни управник је дужан да пре прихватавања такве понуде добије сагласност одбора поверилаца.

Позивају се понуђачи, као и чланови одбора поверилаца да присуствују отварању понуда. Отварању понуда приступиће се и ако чланови одбора поверилаца или неко од понуђача не присуствује продаји.

Учесник у поступку продаје губи право на повраћај депозита за учешће у поступку продаје, у складу са Изјавом о губитку права на повраћај депозита.

Учесницима који у поступку продаје нису стекли статус купца, депозит за учешће у поступку продаје се враћа у року од три радна дана од дана одржавања продаје методом непосредне погодбе.

Порезе и трошкове који произлазе из закљученог купопродајног уговора у целости сноси купац.

Овлашћено лице: Поверилик Мића Врачевић, контакт телефон: 063/601-013.

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ОПШТЕ УПРАВЕ, на основу тачке 13. Одлуке Градског већа града Крагујевца о расписивању Огласа за давање у закуп пословних простора бр. 361-55/13-V од 16.04.2013. године, члана 8. ст.1. Одлуке о давању пословног простора у закуп ("Сл. лист града Крагујевца" бр.15/10; бр.10/11 и бр. 14/11) и Одлуке о општем размештају делатности и условима за њихово обављање на територији града Крагујевца ("Сл. лист града Крагујевца", бр. 34/09 – пречишћен текст; бр.15/10 и бр. 29/10), доноси:

РЕШЕЊЕ

Расписује се оглас за давање у закуп пословног простора у Крагујевцу у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр.103; пословног простора у Крагујевцу у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр.95a; пословног простора у Крагујевцу у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр.56 означен као "Сала" МЗ "Ердоглија".

Дају се у закуп путем јавног надметања

1.a. Пословни простор у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр. 103 који се налази у екстра зони, укупне површине 121,45 м².

У пословном простору може се обављати правна, административна, банкарска, производна, књиговодствена, угоститељска, агенцијска, услужна и трговинска делатност.

1.b. Пословни простор у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр.95a, који се налази у екстра зони, укупне површине 21 м².

У пословном простору може се обављати правна, административна, угоститељска, услужна, агенцијска и трговинска делатност.

1.b. Пословни простор у улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр.56 означен као "Сала" МЗ "Ердоглија", који се налази у екстра зони, укупне површине 100 м².

У пословном простору може се обављати правна, административна, банкарска, производна, књиговодствена, угоститељска, агенцијска, услужна, трговинска делатност, као и рекреативне, спортске и културне активности.

2. Почетна цена за лицитацију закупне износи:

-15 евра по 1м² за пословни простор означен редним бројем 1.а и 1.б.

- 9 евра по 1м² за пословни простор означен редним бројем 1.в. Цене су приказане у нето износу, с тим што лицитациони корак износи 1 евра по 1м², све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

Неблаговремена уплата депозита и средства обезбеђења, као и недолазак на јавно надметање сматрају се одустанком од истог.

9. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-742142843-86, позив на број: 97 32-531-70960 назив рачуна: Приход од закупа непокретности града Крагујевца, уплате на име депозита и то:

- 15 евра по 1м² за пословни простор означен редним бројем 1.а и 1.б;
- 9 евра по 1м² за пословни простор означен редним бројем 1.в.

све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

10. Учесницима јавног надметања који излиситирају пословни простор удаљеносту од 100 м² узине три месечне закупнине утврђене по почетној лицитацијиној цени из тачке 2. овог Решења. Уплата се врши у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

11. На јавном надметању не могу учествовати чланови Комисије из члана 14. овог Решења, њихови заменици, крвни сродници у правој линији без обзира на степен сродства а у побочној линији закључно са другим степеном сродства, бивши закупци који нису измирили своја дуговања за закуп према Граду, односно дуговања за комуналне услуге.

12. Образац пријаве за учешће на јавном надметању сви заинтересовани могу преузети на шалтеру Секретаријата за имовину у Ул. Бранка Радичевића бр. 11 у Крагујевцу.

13. Најповољнији понуђач дужан је да приликом закључења Уговора о закупу плати закупнину унапред за период од шест месеци.

14. Јавно надметање спроводи Комисија за спровођење поступка давања у закуп пословних простора, образована Решењем Градског већа града Крагујевца бр: 112 – 885/13 – V од 11.04.2013. године.

15. Пословни простор даје се у закуп учеснику лицитације који понуди највиши износ закупнине.

16. По завршеном јавном надметању, Комисија јавно утврђује који је од учесника понудио највишу цену.

17. Комисија је обавезна да одмах по окончању поступка јавног надметања изради Одлуку о избору најповољнијег понуђача и исту уручи учесницима јавног надметања и достави је Градском већу.

18. Ближе информације о јавном надметању могу се добити у Секретаријату за имовину, улица Бранка Радичевића бр.11. II спрат, канцеларија бр.18. или на тел: 034/506-125.

ОБРАЗОВАЊЕ ЖЕНА У КРАГУЈЕВЦУ ДО ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА (2)

Ученице – револуционарке и бунтовнице

Пише: Лела Вујошевић, социолог

Уграду у којем је отворена прва гимназија и прва виша школа (Лицеј) на седници Народне скупштине која је заседала у Крагујевцу 5. октобра 1870. донесена је одлука о отварању прве учитељске ("Педагогијске") школе у Кнежевини Србији. Она је почела са радом у јануару 1871. на Светог Саву, и налазила се на левој обали Лепенице, преко пута некадашње зграде Команде копруса. То је била мушка учитељска школа, а за управника је постављен Петар Карић, некадашњи професор војне школе у Кијеву.

Већ после неколико година рада школе, њен управник др Војислав Бакић (1847-1929) указао је на потребу реформисања, а један од захтева односио се и на могућност школовања и женске деце. Школа је у време политичког антажовања Светозара Марковића његових истомишљеника постала расадник социјалистичких идеја, међу којима су била и питања политичке и друштвене еманципације жена, школовања женске деце и отварање женских школа.

Током боравка Светозара Марковића у Крагујевцу у пролеће 1874. у Учитељској школи у Крагујевцу дошло је до "ћачке побуне" о којој је извештавао крагујевачки лист, Глас јавности" и због тога је лист био забрањен. Као последица одмазде због ширења револуционарних идеја и активног учешћа особља и ћака школе у догађајима из 1875/6, поznатим као "Црвени барјак", наредбом Министарства просвете тројица наставника су ухапшена, четворица су разрешена дужности, а два разреда су распуштена на недоређено време.

Коначно, Учитељска школа је крајем 1877. одлуком Министарства просвете пресељена у Београд. Као противтежа тој ригорозно одлуци државе Учитељска школа у Крагујевцу обновља рад 1903. и то као Женска учитељска школа. Шkolovanje у њој трајало је четири године и она је образовала будуће васпитачице – учитељице. Од 1906. године у школи се обавља испит зрелости и прве године га је положило 16 кандидаткиња. За упис у Женску учитељску школу владало је велико интересовање, па је број пријављених кандидаткиња у многоме премашио број примљених. Селекција кандидаткиња за упис у прву годину вршена је на основу три критеријума: просечне оцене током школовања, лекарског прегледа и музичког испита.

Женска учитељска школа радила је, заједно са Вишом женском школом, у простиријама задужбине Милована Гушића, што је била и тестаментарна воља дародавца (данас је ова зграда у саставу ОШ „Радоје Домановић“). После Балканских ратова, 1913. године, Женска учитељска школа је одвојена од Више женске школе и смештена је у Молеровићеву зграду.

Министарство просвете је 1927. одобрило Женској учитељској школи у Крагујевцу да на школовање прими и мушку децу, па јој је припојено Педагошко одељење Мушки гимназије ученика који су завршили трећи и уписали четврти раз-

ЖЕНСКА УЧИТЕЉСКА ШКОЛА УСЕЉЕНА ЈЕ У НОВУ ЗГРАДУ 1928. ГОДИНЕ

ред. Те године школа је променила назив у Учитељску. Наредне године (1928) школа је уселењена у нову, најенски грађену, ванредно лепу зграду, у којој је данас смештен Природно-математички факултет. Школи је враћено и првобитно устројство, па се у свим документима поново помиње под називом Женска учитељска школа и под тим називом је радила до 1941. године. Током рата назив школе је промењен у Женска гимназија „Свети Сава“ и коначно је прерасла у мешовиту Учитељску школу 1944. године.

■ Женска гимназија

Развој школства, просвете и културе у Крагујевцу долази до изражаја првих деценија 20. века, када град постаје значајан трговачки центар и модернизује се с аспекта инфраструктуре. Када је Законом из 17. јула 1912. женској деци омогућено учење у свим средњим школама до шестог разреда, Влада је донела одлуку да се оснују женске гимназије у Крагујевцу, Београду и Нишу, али је ова одлука спроведена само у Београду. Отварање других женских

гимназија спречено је избијањем Првог светског рата.

Најзад, 27. јануара 1920. после 30 година рада, Виша женска школа претворена је у Женску гимназију. За првог директора постављен је Стева Нешић, а у школи је радио девет наставница: Стојанка Рафајловић и Александра Љубичић (разредне учитељице Више женске школе), Јермина Нешић, Даница Шетровић, Милка Загорчић и Љубица Мијалковић (професорке), Радмила Симић (суплент) и Љубица Аранђеловић, дипломирани студенткиње филозофије, за супленте.

Наредне године постављено је још 10 нових наставница, а за директорку је 1928. године постављена Лепосава Смодлака, професорка Женске гимназије.

Наредна директорка била је Катарина Богдановић, која је овог постављења била на месту директорке Женске гимназије у Нишу (касније укинуте). Женска реална гимназија у Крагујевцу радила је нешто мање од 30 година и спојена је са мушким гимназијама школске 1948/9. године.

Ученице Женске учитељске школе и Женске гимназије биле су веома активне у културном и јавном животу. У Женској гимназији је 1928. основана ћачка дружина „Његош“, а ћачку дружину је имала и Женска учитељска школа. Такође, у Женској учитељској је, као и у другим градским основним и средњим школама, основан Трезвењачки покрет „Зора“, за борбу против алкохолизма, а у раду овог друштва нарочито су биле активне Стана Илић, Анђа Љубичић, Даринка Јаковљевић, Милица Вукосављевић, Ружица Нешковић, Душанка Михаиловић, Мирослава Илић.

Тридесетих година 20. века ћачци Женске и Мушки гимназије издавали су школски лист „Млади Шумадинац“, који је касније прерастао у „Подмладак“, и у њиховим редакцијама биле су и Рада Шубакић, Милка Блашанић и др. Ученице Женске гимназије су, заједно са ученицима Мушки гимназије, редовно учествовале у организацији

ставиле на Универзитету у Цириху (1872/4) где су, студирајући педагогију, долазиле у непосредан контакт са социјалистичким, социјалдемократским и анархистичким идејама које су утицале на многе младе људе широм Европе. У Цириху су прихватиле идеје социјалиста о еманципацији жене и учланиле се у Социјалистички покрет.

По завршетку студија дошли су у Крагујевац и прикључиле се српским социјалистима са Светозаром Марковићем на челу, који им је лично преносио учење Чернишевског о „женском питанју“. Бавиле су се превођењем (између остalog превеле су на руски „Србија наистоку“ Светозара Марковића, „Уништење естетике“ Пере Тодоровића, новинара, писца и једног од оснивача Народне радикалне странке, „Једна јунакиња из француске револуције“ Х. Таушинског, „Историја једног злочина“ В. Игоа) и сарађујући са листом „Самоуправа“ и другим социјалистичким листовима, пропагирали су социјалистичке и феминистичке идеје.

У Крагујевцу су сестре Нинковић 1874/5. покушале да оснују прву приватну Вишу женску школу, која би била четврото-друшња и имала интернат. У молби упућеној министру Христићу 10. новембра 1874. између осталог су навеле: „Зато смо изабрали Крагујевац као место у средини Србије где је, после Београда, концентрисана највећа научна снага“. Оглас о отварању школе и предметима који ће се проучавати објављен је у листу „Ослобођење“ од 13. августа 1875. Међутим, њихова намера није реализована највероватније због политичког прогона. Државне власти су сматрале да делатност сестара Нинковић представља опасност по државни поредак, па им је полицијски чиновник у Крагујевцу наложио да у року од 24 сата напусте Србију. Пере Тодоровић је протестовао изјавивши да је Милица његова вереница, па су они били принуђени да се венчају. Венчање је обављено 22. маја 1875. у Београду, на Топчидеру, након чега су сестре вратиле у Крагујевац. Анка Нинковић се 1875. удала за Сретена Анђелковића (1847-1889), политичара, радикалског првака из Крагујевца и уредника листова „Јавност“ и „Ослобођење“. У Крагујевцу су наставиле да се баве ногинским и преводилачким радом..

Сестре Нинковић су се облачије елегантно, по швајцарској моди – биле су кратко подишишане, носије су мушке шешире и мушке сакое, тако да су осим политичке, иницијале и модну еманципацију жене. Становале су у данашњој улици Светозара Марковића и Крагујевчани су их популарно звали „Циришкиње“. Милица је након одласка из Крагујевца била болничарка из Српско-турском рату, а потом је наставила студије медицине у Петрограду, Цириху и Паризу. У Крагујевац се вратила исцрпљена болешћу и убрзо је умрла од туберкулозе. У Крагујевцу је и сахрањена, на Варошком гробљу, поред својих родитеља, али је њихов гроб прекопан.

Анка најакон сестрине смрти одлази у Швајцарску, где се прикључила антропозофском покрету филозофа Рудолфа Штајнера. По повратку у земљу једно време је радила у Београду као васпитачица и управница Дома ученица. Умрла је у Београду, где је и сахрањена. Од 1978. Медицинска школа са домом ученика у Крагујевцу носи име „Сестре Нинковић“.

Насправиће се

СЕСТРЕ МИЛИЦА И АНКА НИНКОВИЋ

ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ

Владимир Јајличић

Најужи круг

Да је објављен конкурс за инспектора полиције оцу је дојављено преко старих партијских веза. Он није знао да је дојава Мамац. Тражили су, у ствари, неког гољу без залеђине коме је партијски стаж истекао, а коме би могли да обећају посао за сина, али да се после, кад син извиси, нема коме ефикасно пожалити. Тај идеални гоља био је мој отац. Не можеш лажно да обећаш посао детету неког актуелног партијског аге, јер би ти тај потом, због навлаке којој је изложен, одсекао муда. Али, мој отац је кец на десет. Вест о расписаном конкурсу унео је у кућу као темпирани бомбу. Позвао је дојавиоца вести на ручак, а овај се све време чешкао и снебивао у погледу исхода конкурса, али не и у погледу чаша и тањира, испијајући чашу за чашом, једући шницле и ћевапе као ала. Отац ме ухватио под руку и привео дотичном.

- А ово је, ако све буде како треба - будући инспектор полиције! - рекао је отац, наздравивши.

- Живео ти мени... - рекао је овај, и умalo није пао под сто, јер се већ најошкоа, а онда додао, штуцнувши - ...Хик! Сто година!. Будући инспектор полиције, то јест ја, снебивљиво сам стајао. Био сам кренуо у дневну собу по неку књигу, узео сам књигу под мишку и нисам знао како да се понашам.

- Чујем, момче, да ти пишеш - штуцну гост. - То су дечје бубице - забрза мој отац, као да се извињава. - Избио је он то одавно из главе. Оставио иза себе! Па и ја сам у гимназији писао љубавне песме. Он је сад озбиљан човек, дипломирани правник!

- Ако, ако... - изненада рече гост. - Ми у СУП-у волимо писмене људе. И ја сам у младости писао поезију. Баталио сам због ње, дечко, због ње... .

И онда је испричао како га је у животу ујебала једна жена, он је ујебао све остале, јер је, опаком човечанству у инат, направио викендцу у селу где гаји пчеле, али је њега до-крајчила та једна једина, по имену Зорица, и он до данас не може да се опорави, јер га је она оставила и удала се. Десило се то пре више од десет година, али рана је још увек свежа и он нобине не може да спава, а често осване поред неке жене која му не значи ништа.

- Слушај - рекао је мој отац, поучно набравши веће, јер се инспектор обраћао мени. - Слушај и памти шта причају паметни људи!

Али је инспектор упадао у жуту минуту, причао неповезано, и притом све чудније и чудније ствари:

- Синко - рекао ми је инспектор на крају, кад се књига под мојом мишком већ добрано напотила знојем. - Живот је најобичније срање и треба га избећи, али је, јеби га, неизбежан! А полиција? То је срање невиђено! А поезија? Поезија је такав пичкин дим да ми се од поезије сере! Једино што је у живој вреде има име и зове се Зорица. Е, та Зорица је мене ујебала! Због ње ја пијем!

- Добро - рекао ми је мој отац. - Иди сад, чуо си шта каже човек, памт углаву, пријави се на конкурс и биће све у реду.

Инспектор је на одласку једва утрефио врата.

Кад сам предао документа за конкурс, на трапах на свог друга Покрајца кога је његов отац, партијски бос, већ убацио у СУП. Раније је Покрајац писао приче. Сада је био ошишан до главе, у тамним ђозлуцима, проша га више није занимала, али је зато летовоа на Канарима и био пред разводом, док ја нисам успео ни да се оженим.

- Шта ћеш ти овде - питao ме.

Вероватно је помислио да се јављам као инспектору на рапорт, због неког нобног изгреда.

- Изашао конкурс... - туцмуцнух ја.

Он ми шапну:

- Ако хоћеш овде да радиш, треба мало чешће да долазиш. Овде воле кад их неко оби-

лази, знаш, не може да се упадне тек тако. Само ми се најави, ја ћу да те проведем, упозnam с људима.

Пред очима ми пролетеши све слике које човек може да нађе у великом делима: Канари, лепе жене, безбрижни момци, плаћена одсуства, виски у кантама - али, јеби га, нема среће, почињу заплети и убиства.

После само недељу дана из СУП-а ми послаше допис да сам ушао у најужи круг кандидата. Незамисливо кратак рок говорио је о експедитивности полиције. Што ће рећи, некоме се журило. У нашој кући настаде урнебес. Еј, ужи круг! Шта ужи, најужи! Отац се распитао - остали смо само нас тројица од булументе правника.

- Још има правих људи - рекао је отац. - Још има поштених људи.

- Где би било правих и поштених људи, ако не у полицији - рече моја мајка.

Породица се окупи око полицијског дописа. - Конечно, нешто за тебе - рекла је сестра.

- Синко, можда ће од тебе ипак испasti човек - рекла је мајка. - А ти - обрати се оцу - ниси у тероврао.

- Па кад сам га затекао да чита Светог Саву - рече отац снебивљиво.

- Свако пролази кроз младалачке заблуде - рече мајка. - Он ће, можда, преко полиције постati и велики човек.

- Сад или никад - додао је отац.

Будућа каријера полицијаца изнова је прбудила породичне жеље и амбиције, толико да сам се помало и сам за то затрејао. Конечно се нека златна рибица закачила и на нашу заржалу удицу. Моје је било само да поднесем документа и одем на систематски преглед. И опет тај ћаволи преглед: изгледају је као да пут према величини мора до краја да оголи човека. На заказани дан, у заказано време, отишао сам на заказано место - други спрат канцеларије СУП-а. Пре мене стигла су и друга двојица из најужег круга конкурентата за место инспектора. Чекали смо у ходнику да нас прозову. Прозовао нас је један милиционер. Кад смо ушли у канцеларију, унутра смо за столом затекли човека у цивилу. Он одмах изађе у ходник и издра се на милиционера који нас је прозвао:

- Рекао сам један по један, тикване!

Онда мене и још једног избаци у ходник, а остале насамо с трећим. Он је, како смо сазнали, свакоме од нас поставило исто питање:

- Можеш ли да подносиш крв?

Одговорио сам да могу да је подносим, мада нисам најбоље схватао шта ме пита. Као то "да је подносим"? Значи ли то "могу ли да једем крвавицу", то јест, "може ли мој стомак да подноси крвавицу"? Кome да је подносим? Некоме под нос? Чиме да је подносим? Кашичицом или лопатом?

- Јеси ли икад видео човека који лежи у сопственој крви? - разјасни он.

- Јесам - одговорио махинално.

- Шта сереш? Кад си видео човека у крви?

- Нисам.

- Откуд онда знаш да можеш да поднесеш тај призор?

- Знам. То јест, осећам... То јест... Не знам, али... Мислим...

- Добро, изађи и сачекај у ходнику.

У ходнику се ми, кандидати за место инспектора СУП-а, поздрависмо и упозналисмо. Од нас тројице једини сам ја био родом из Крагујевца. Драган је био из Пећи, недавно досељен на периферију чаршије, а Стојан из Сјенице.

- Рођен си овде - рекао је огорчено Драган, кад сам се представио. - Нас двојица онда против тебе немамо никаквих шанса.

Он је мислио да у Шумадији владају исте законитости као у Пећи. Једва сам га убедио да немам никакву, а поготово не такозвану "дебелу" везу, осим што смо пре извесног

времена, као породица, угостили неког пијаног инспектора који је вероватно неважни шраф. Стојан је ћутао. Драган је на носу носио наочаре, као и ја, а Стојан, испоставило се касније, кад смо представали документа у Београду, није ни завршио правни факултет, него само први степен, после чега је апсолвирао. Ту је са школовањем застао. Стрпаши се у полицијском "стојадину" и дадоше нам за возача полицијаца који се представио као Мија Буренце. Надимак му је пристајао, јер је од огромног стомака једва успео да седне на седиште. На самом поласку, пре но што ћемо напустити град, вероватно не знајући да ће само један од нас тројице бити примљен на посао, а претпостављајући да му можемо ускоро бити шефови, Мија Буренце се потрудио да на нас остави нарочит утисак:

- Момци, ви сте од данас, ако прођете лекарски - власт. Знате ли шта то значи?

Нико од нас то није знао.

- Сад ћете да видите шта значи бити власт! Укључио је сирену и прошао кроз три првна семафорска светла, претицаша возила преко пуне линије, махао свим возилима на које смо наишли да стану како бисмо пропшли средином пута, иако за то није било никакве потребе. Мени се коса дизала на глајм на отстраха, али он се само црекао:

- Јесте ли видели? Напунили су гаће! Ха!

Схватио сам да је тип потпуно луд и да ће ми се, настави ли овако, до Београда, три пута скотрљати у неку јаругу. Један фића није хтео да стане; Мија поцрвне од једа. Закочи и заокрете "стојадину", па појури за њим. Кад смо стигли и прстигли фићу, он укочи испред њега, изађе, а његово ружно тело као да стече гипкост која је раније нашима измишљана. То нас уистину задиви. Власт је, одиста, давала некакву снагу. Он извади ћагу и поче, како се то у жаргону каже, да "дрибла" оног јадника који је журио на посао, правдајући се да није приметио сигнал дастане.

- Знате ли ви да ја возим веома важне људе? И да по специјалном задатку идем за Београд?

Возач само што се није усрдоао. Мија Буренце му наплати казну, „одрapi га по цепу“. Вративши се, рече:

- Јесте ли видели? У овој земљи - ми смо сила! - Човече - задивљено рече, седећи поједи ми се, на задњем седишту, колега цвикраши из Пећи, и побожно пришапну: - Ово је величанствено.

Заиста смо били импресионирани, одједном смо постали важни људи пред којима сва возила из супротног праваца морају да стану и на тај начин искажу поштовање.

- Пред вама, бре, има да дрхти цео град! Осим, зна се којих. Јер, за њих ми радимо. То се не дира. А остали - раде за нас. Постоји систем. Ми смо тај систем. Све пред најама дрхти. Али, наше људе не дирајмо. Добро, не дирајмо ни војску. Према војсци имамо став - радите свој посао, а ми ћемо наш. Али, ми смо за њих цареви! Јер смо специјалци. Јер смо у тренингу. Јер смо у систему. Јер смо у народу. Увек смо имали више паре од војске. И увек ћемо имати више.

У периферијском насељу Тенкодром он стаде испред продавнице и позва руком

једног ципова неодређених година, који је висио испред ње. Овај се невољко одазва. Док је прилазио, Буренце нам рече: - Ово је Буле, лопов. Кад је Буле пришао, Мија Буренце узбији лице и запита: - Има ли шта ново? - Нема. - Немој да чујем да је нешто било. Кад се одаљисмо, он нам повери: - Лопови пазе да се нешто рђаво у кварту не деси. Да тога није, крађе и убиства би било до гуше. Овако, они знају да ће се, ма ко краде, кола сломити на њима с досијеом, и морати да обуздавају пајтосе. Довољно је да једном или двапут недељно позовеш неког од њих, па да десетак дана у том рејону буде мирно. Већ нас је учил цакама полицијског посла.

У Београду је све текло по програму, док не дођојмо полутори, у гаћама, пред канцеларију физиотерапеута и психолога. Испоставило се да је психолог кока од четрдесет и кусур. - Скидајте гаће - нареди свој тројици. А кад смо скинули гаће, она магнета прозорљиво, па рече, јер је дужина код мене, изгледа, одскакала: - Откуд ти то? - На деду - нашалих се ја. - Даћеш ми његов телефон. - Откуд њему телефон, живи у пасивним крајевима.

- Немам среће - уздахну она подругљиво.

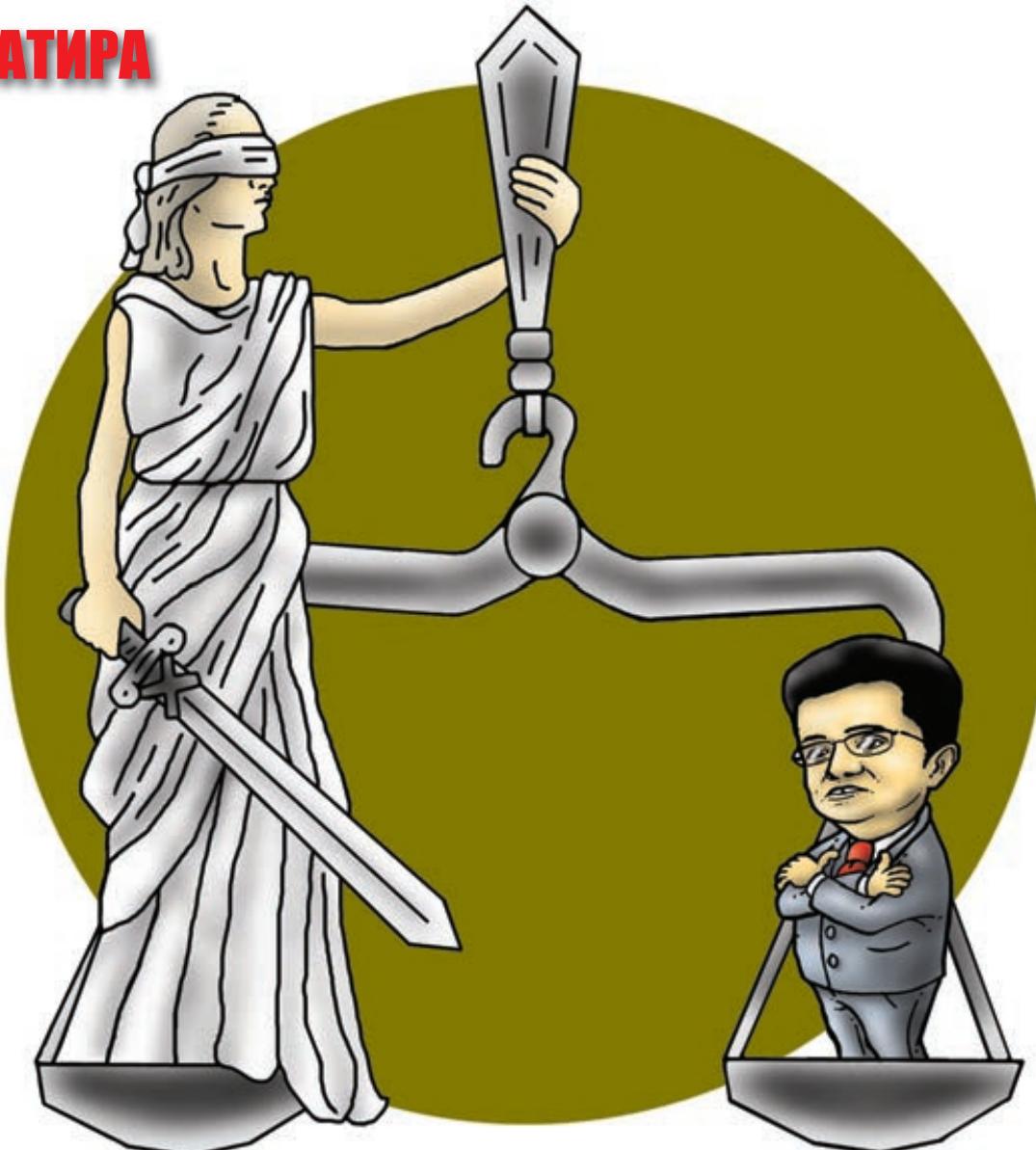
- Што се не послужи на лицу места - рече јој колега, такође подругљиво, показујући на нас.

- Таман посла - да заковрун овде ко пилићи, после још и да одговарам!

Mајали смо се у Београду читав дан, тештирали су нам мишиће, очи, уши, загледали у зубе. Ја тада нисам схватао да губим време и да је онај ћутљиви Сјеничак с првим степеном школе имао управу ону, највише тражену, "

САТИРА

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

У аутобусу број 37

Догодило се то у аутобусу на линији 37. Упутио сам се на Београдски сајам, када су на Тргу Републике увозило ушил контролори да провере карте путника.

На троја врата ушло је по двоје контролора, тако да су шансе да се неко без карте извуче биле сведене на минимум.

Баш тако. Један господин који је стајао поред мојег седишта није имао карту. Брзо су га окружили сви контролори, захтевајући да покаже личну карту и да на лицу места плати казну.

Он се одупирао. Није хтео да извади документ, а тек му плањање новчане казне није падало на памет.

- Господине, обавезни сте да имате карте у возилима градског превоза - говорио је најкрупнији контролор.

- Ви сте обавезни да обезбедите нормалан превоз, а не да чекам на аутобус пола сата. Ви сте задужени да аутобуси буду исправни и чисти, а не да шаљете на улице старудије, кршеве, одлтажмере и расходоване шклопоције.

- О чему ви причате, кад немате карту што је једино сада важно?! - други контролор је повисио глас.

У целу ту полемику се укључио један господин са седишта до мојег, који је почeo да критикује путника без карте:

- Како вас није срамота да се возите без карте и да се при томе још и свађате?! Како ће да буду боли аутобуси, ако се не купују карте?!

Људи само раде своје посао, а вама је тешко да издвојите сто динара за

карту, а не питате одакле паре за аутобусе, за гориво, резервне делове, плате за возаче, прање возила...?

На час је тај мој сапутник постао главни. Сви су ућутали, и путник без карте и контролори и остали путници. Гледали су га са знатижељом. Контролорима беше драго што се нашао неко у аутобусу да стане на њихову страну, пошто је у сличним ситуацијама увек обрнуто.

Контролори су излазећи из возила и изводећи „слепог путника“, потапшали по рамену, у знак захвалности, господина који је стао на њихову страну.

- Ћути, добро је - обратио ми се он са олакшањем. - А ја, буразеру, такође, немам карту. Кад ми загости, ја воду усмерим на другу воденицу.

„Да се не вози аутобусом, рекао бих да је политичар“, помислио сам и окрену главу.

Александар ЧОТРИЋ

Код нас је омогућено
већини да буду
нездовољни.
Нема много демократија
које се могу тиме
похвалити!

Милан ТОДОРОВ

У досадашњем развоју
остварени су
фантастични резултати,
што нас обавезује да и
даље негујемо
надреализам у раду!

Горан Миленковић

ПРЕФЕРАНС

Резултати градске лиге

	презиме и име и надимак	Укупно	
		Бод	Супе
1	Раденковић Ненад Буђони	46,5	5068
2	Цветковић Небојша Цвеле	42	3832
3	Данас Иван Грк	39	3040
4	Станић Радован Рака	38,5	2508
5	Туцаковић Бранко Туца	38	1828
6	Ђорђевић Раде Ђерка	36	1876
7	Милојевић Ненад Неца	35,5	-768
8	Јовановић Драган Дуца	35	454
9	Ђорђевић Саша	34,5	1768
10	Мартиновић Милорад Мића	34	-134
11	Николић Небојша Ушке	34	-1152
12	Марковић Мирко Професор	33,5	1570
13	Богдановић Мирослав Крапа	33,5	1310
14	Живковић Стефан	31,5	-112
15	Вујисић Данило Дача	31	-114
16	Ђорђевић Зоран	30,5	725
17	Николић Драган Муша	30,5	-1428
18	Весовић Миодраг Веса	29,5	-1646
19	Симић Милисав Миша	28	1106
20	Николић Србислав Срба	27,5	-916
21	Петровић Милован - Мика	27	-390
22	Андрчић Дејан	27	-1618
23	Везмар Предраг	26	-342
24	Васиљевић Зоран Гуки	26	-1948
25	Миленковић Жикица	24,5	-1476
26	Кумбуровић Јован Баћа	24,5	-2066
27	Ивановић Горан Чича	23	-3052
28	Лазаревић Славољуб Лаза	21	-544
29	Гајић Марко	21	-2060
30	Алексић Миленко Мика	16,5	-2150

Телефони
333-111
333-116

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ, гувернер Народне банке Србије:

- Имам троје деце и веома ми је важна њихова будућност. Што би рекао Жељко Јоксимовић, „kad ti јуче изгледа близу, сутра увек далеко ти је“.

НЕНАД ЧАНАК, политичар:

- Србија треба да одлучи да ли је спремна да ратификује стање ствари или ће наставити да се понаша као тежак инвалид који је у несрећи изгубио ноге, али је и даље киван што му се ципеле не слажу с бојом кравате.

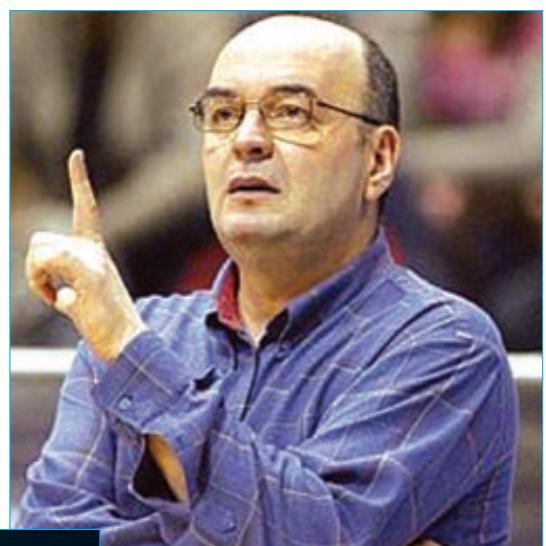
ЗОРАН КРАСИЋ, функционер Српске радикалне странке:

- Никада у историји Србије нико није успео да за зеленим столом надмудри Енглезе, Французе и Американце јер су они већи преваранти од било кога у Србији.

НЕМАЊА ВИДИЋ, фудбалер, на питање да ли своја два сина сматра Србима или Енглезима:

- Морао бих њих да питам, а што се мене тиче - они су Срби.

ДУШКО ВУЈОШЕВИЋ, тренер кошаркаша Партизана:

- За један од највећих успеха у каријери сматрам што ме толико мрзе навијачи Звезде.

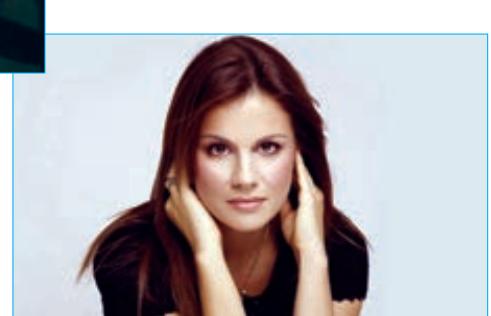
НАТАША БЕКВАЛАЦ, певачица:

- Годинама размишљам о томе да се усвајајем детета други пут остварим као мајка.

АЛЕКСАНДРА ЈЕФТАНОВИЋ,

водитељка:
- Моја мајка тврди да сам се први пут залубила чим сам проходала и то у сина њене драгарице који је годину дана старији од мене.

МАЈА НИКОЛИЋ, водитељка јутарњег програма на РТС-у:

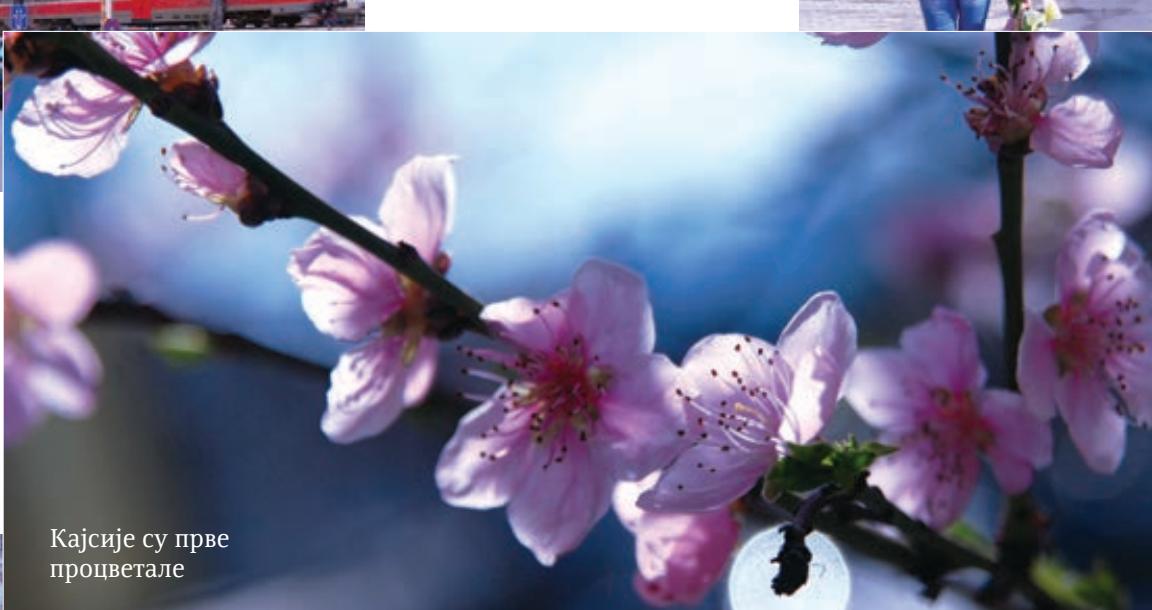
- Недавно сам после три буђења у четири ујутру у једној недељи осетила потребу за променом. Професионално ме овај посао испуњава, али га физички тешко издржавам.

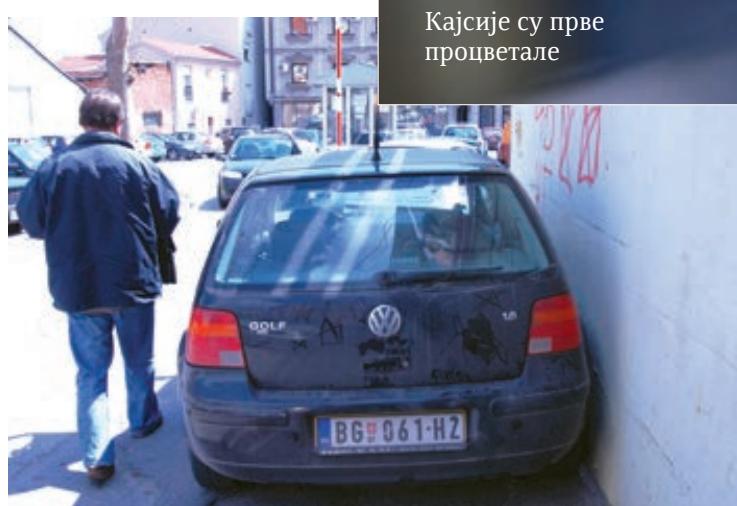
Нови „дански краљевски“ јесте спор, али делује

Пролеће измамило и младе и старе

Кајсије су прве процветале

Овако га Београђанин притера уза зид

Полиција може где јој се прохте

Мали огласи

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ
«КРАГУЈЕВАЦ»

О Б Ј А В Љ У Ј Е

О Г Л А С

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године

- Владимира Роловића бр.13, површина 73,00 м²
Почетна месечна цена за станове износи 274,00 дин./м².
Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП »Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнице по м²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупци и биће уселиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

ОБАВЕШТЕЊЕ ЧИТАОЦИМА

„Крагујевачке“ новине неће излазити 2. маја због државног празника.
Огласе и читуље за двоброј од 25. априла можете предати до уторка, 23. априла 2013. године, до 15 сати.

Маркетинг
„Крагујевачких“

МАТЕМАТИКА, ме-

ханика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (мај, јун). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебан програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

ОТКУПЉУЈЕМ, узимам старе ствари. pzo-ran@yahoo.com

Прошла је тужна година откад са нама није наш вољени

Драгић Лазић

Помен ћемо одржати у недељу, 21. априла 2013. године, у 11 сати, на Варошком гробљу у Крагујевцу.

Његови најмилији: Жана, Игор, Иван, Мила, Драган, Зорица и Марко

СЕЋАЊЕ

Лукић Жељка

19. 4. 2003 – 19. 4. 2013.

Твоја племенитост, доброта и радост животу нас је оплемењивала.

Анђеле наш, почивај у миру.

Бранислав, Дејан и Зоран

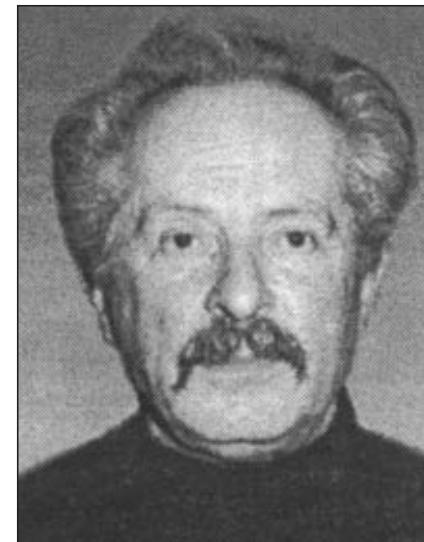
Душанка Стефановић

рођена Златић

Дана 20. априла, у 10,30 сати, одржаће се годишњи помен на Палилулском гробљу.
Иако није међу нама, заувек ће остати у нашим срцима.

Ожалошћени: Љупче, Раде и Неша
са породицама

22. априла навршава се пет година од смрти нашег тренера

Драгутина Гуте Николића

22. 4. 2008 – 22. 4. 2013.

Био си наш најбољи учитељ у витешком спорту – бициклизаму. Хвала ти за све што си учинио за нас док смо сазревали у добре спортисте и честите људе.

Гуле, увек ћеш бити у нашим сећањима.

Твоји бициклисти:
Газдић, Глиша, Ђока, Баћа, Моча, Рајко, Јањић, Бели, Варија,
Мирослав, Лајзер, Стева, Живорад, Жикица, Миле Сељак,
Нуне, Васа, Алекса, Вељковићи Зоран и Горан, Браца, Муња,
Бабајићи Реуф и Ненад, Жика, Марић, Стаки, Поп,
Бане, Петко...

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта „Телеком Србија“ а.д., ул. Таковска 2, Београд, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније „КГ Шумарице - КГВ10 КГЉ10“, чија се реализација планира на кп.бр. 588/4 КО Крагујевац 3, ул. Горњомилановачка 43, насеље Шумарице, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа – Градска управа за послове локалне локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 18.04.2013. до 29.04.2013. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "КГ Шумарице - КГВ10 КГЉ10", урађена од стране овлашћеног правног лица – Електротехнички факултет, Универзитет у Београду (Катедра за телекомуникације), Булевар краља Александра 73, 11120 Београд.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу. Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Истиче пета година неверице да са нама више није наша мила девојчица

Милица Деспотовић

20. 4. 2008 – 20. 4. 2013.

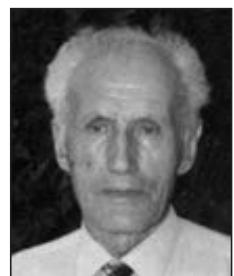
Волимо те и за тобом тугујемо.

Твоји: мама Дана и тата Новак

Прошле су четири године од смрти наше баке и две године како није са нама, нашег дече

Мила
Кочовић

Миливоје
Кочовић

Иако време пролази, наша бол остаје. Увек ћете нам недостајати.

Ваше унуке Милица и Даница, са сином Милорадом и снајом Јильом

Дана 16. априла 2013. године преминула је наша бака

Селена Маџаревић

Заувек ће чувати од незаборава Тебе и наше Лужнице.

Твоји: Маџа, Пеђа, Ивана, Андра и Тодор

Мијатовић Љубинка

1943 – 2013.

Дана 20. априла 2013. године, у 11,30 сати, одржачемо четрдесетодневни помен на гробљу у Малим Пчелицама.

Син Саша и ћерка Снежа са породицом

21. априла 2013. године навршава се седам година од смрти наше драге

Снежане Јевремовић

Све више боли твоја прекинута младост. Нека наша љубав и будуће сећање на тебе буду молитва Богу за твој вечни мир.

Мајка Дрина и сестра Гоца са породицом

СЕЋАЊЕ

Радојевић Живомир Жикица

15. 9. 1936 – 5. 11. 2012.

У суботу, 20. априла 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу, обележићемо полугодишњи помен.

Породица Радојевић

Дана 20. априла 2013. године, у 12 сати, на Варошком гробљу даваћемо годишњи помен нашем драгом

Велимиру Костићу

Породица Костић

Шест тужних месеци без

Младеновић Живадинке Ђине

обележићемо 21. априла 2013. године, у 11,30 сати, на Бозман гробљу.

Породица

Дана 21. априла 2013. године навршава се годину дана тuge и бола од када није са нама наш вољени

Мирольуб Миша Васиљевић

1956 – 2012.

С љубављу коју смрт не прекида и тугом коју време не лечи.

Твоји: мајка Рушка, брат Зоран, братанци Стефан и Борис и снаја Ана

У суботу, 20. априла, у 11 сати, на Бозман гробљу даваћемо годишњи помен нашем драгом

Мирольбу Миши Васиљевићу

Сећање на њега остаће вечно.

Твоји: Јулија, Душан и Лазар

Дана 23. априла 2013. године навршавају се тужне четири године од смрти нашег

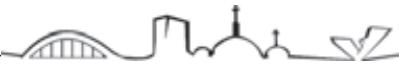
Зорана Глишовића

1956 – 2009.

Траг иза тебе је неизбрисив, памтимо твоје велико срце и племенићност. С љубављу и поштовањем чувамо те у души...

Помен ће се одржати тог дана, у 12 сати, на гробљу Бозман.

Твоја породица

СКАНДИНАВКА

176	НЕЈАКО, МАЈО	МЕСТО КОД ШИДА (ВИДИ СЛИКУ)	УЛТРА-ВИОЛЕТНИ (СКР.)	ЈЕВРЕЈИ	ПАПИН ПРИХОД	СТАРА МЕРА ЗА ВЕМЉИШТЕ	КАРАТ	ЛЕГУРА ЖИВЕ И ДРУГИХ МЕТАЛА
СКИЈА-ШИЦА								
УЛОВ						МЕТАР НАРКОТИК		
АРАНЂЕ-ЛОВАЦ			ФРАНЦУСКА ДИНАСТИЈА ВМОЛНИЦА ТРИПО					
РЕКА КОЈА ПРОТИЧЕ КРОЗ МЕСТО СА СЛИКЕ					ПЛУРАЛ НАЧИН СТАРТА АЈЛЕТСКИХ ТРКА			
ГРАД У ЈЕРМЕНИЈИ				ВОЛНО-ИСТОРИЈСКИ ГЛАСНИК ОРИЈЕНТАЛНО ПИЊЕ				
ПУШТАЊЕ УНУТРА КОНСТРУКТОР САКСОФОНА								
АДИМ ОДМИЛА, АНА			ИНДИЈСКА ДРЖАВА ЖЕНСКО ИМЕ: ИВОНА					
ДИВИЗИЈА	СЕЉАК ИЗ ДОЛИНЕ НИЛА РЕДИТЕЉ ЖАН				ФРАНЦУСКА ФАБРИКА АУТОМОБИЛА			
ОДВАЈКАДА				СУМПОР РЕКА КОЈА ПРОТИЧЕ УЗ МЕСТО СА СЛИКЕ				
ГОДИШЊИ ЧАСОПИСИ								
АМЕРИЧКИ ГЛУМАЦ ЕРОЛ			СЛОБОДНА ТЕРИТОРИЈА (СКР.) БИЉКА ТРОСКОТ					
НАШ ПРЕДЛОГ		ИМЕ ПИСЦА МИЛЕРА САВЕЗ НАЦИОНАЛ МАЊИНА						
АУТОНОМНИ НЕРВНИ СИСТЕМ (СКР.)		РОК-ПЕВАЧ ТОПИЋ ЗОНА ОДБРАНЕ						
ЛИМЕНКЕ								
КАТО-ЛИЧКИ ВЕРСКИ ОБЈЕКАТ								

АНАГРАМ

ИКОНА СВЕТЛИ

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

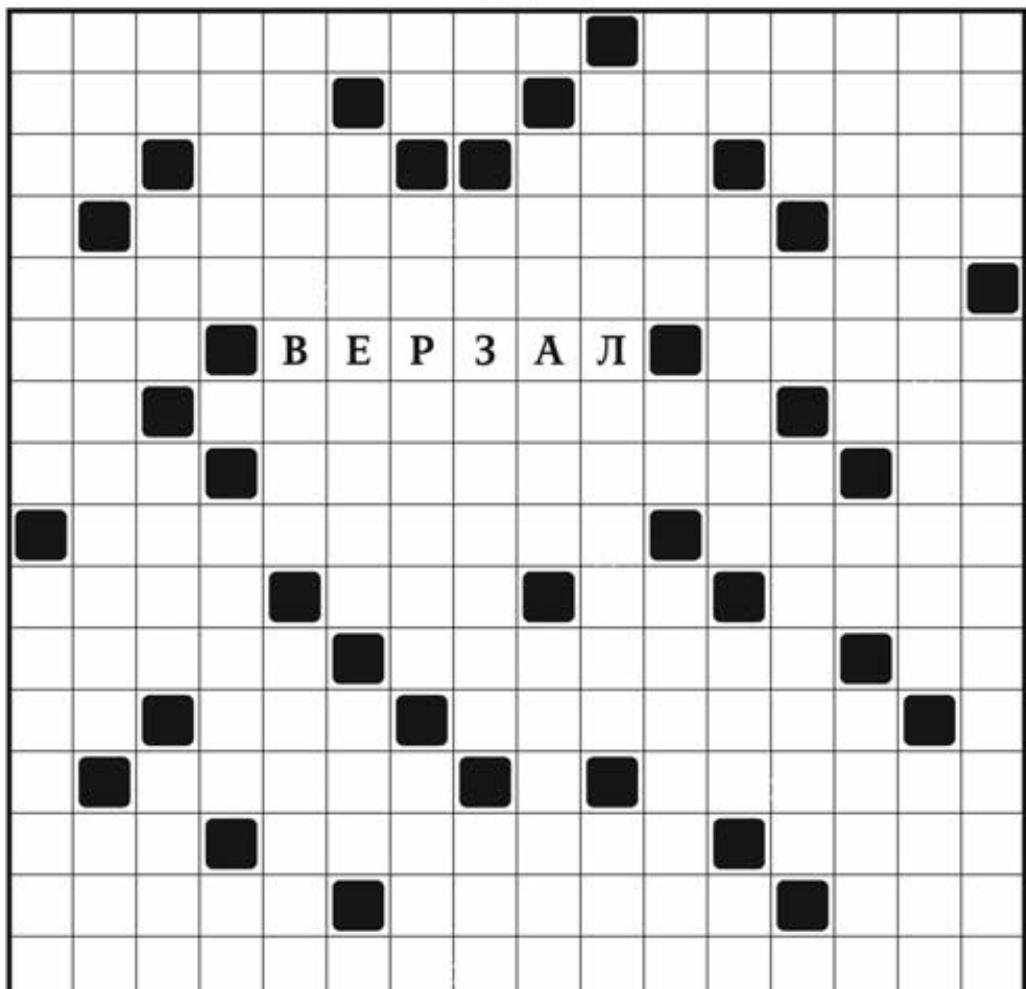
СКАНДИНАВКА: мек, аси, кпз, ар, рем, осе, п, норматив, и, килоса, парадер, антонела, бисквит, з, сласти, ареа, ки, чи, власи, ивона, ес, на силу, т, локатор, миро, аје, ат, лимес, ретирада, штићеник.

ОСМОСМЕРКА: шумарице.

СУДОКУ: а) 579-416-238, 214-983-576, 638-725-194, 197-652-483, 326-148-957, 845-379-621, 452-867-319, 763-291-845, 981-534-762.. б) 648-539-127, 715-248-396, 392-167-458, 186-395-274, 957-412-683, 423-876-915, 874-923-561, 539-681-742, 261-754-839.

УКРШТЕНИЦА ЗА СТРПЉИВЕ

Ову укрштенницу решавате тако што речи из пописа правилно уписујете у доњу мрежу.

ВОДОРАВНО: АЛУЛА, АНЕКС, АНУИТЕТ, АР, ВЕРИДБЕ, ДЕ ВЕГА, ДИ, ЕЛ, ЕПОХЕ, ЖИВОТНЕ НАМИРНИЦЕ, ИВКОВИЋ, ИЛИН, ИТ, ИТО, ИБО, ЈИК, КАДИОНИЦА, КАРСТ, КОЛАТИ, КРОМПИРИЋ, ЛАКЕ, ЛЕН, ЛЕО, ЛЕР, ЛУЈ, МЕТА, МИ, ОЗ, ОСАР, ПУРИТАНЦИ, РАДОШ БАЈИЋ, РЕЖИСЕР, РЕТУР, РИМ, СТЕПА СТЕПАНОВИЋ, ТАКСАТОРИ, ТНК, ТОП, ЂАТИБ, ЦЕДИЛО, ШУ.
УСПРАВНО: БАМ, БЕЗ ОСНОВА, БОТАНИЧАРКЕ, ВА, ГАНЦ, ДИМ, ЕЖ, ЕПИ, ИЗ, ИЛИЋЕВО, ИОН, ИР, ИСЕЛИТИ, ИТЕ, ЈАПАНАЦ, КНЕДЛА, КРАЈСЛЕР, КРОВ, ЛАДОЛЕЖ, ЛЕТЕЋИ ЂИЛИМ, МУКЕ, МУТАП, ОРАН, ОСЕ, ОТ, ПОСЕДАТИ, ПРОДАВАТИ, РЕЈ, РЕКЛА, РЕП, РИЈАЛИТИ ШОУ, РО, СЕРВЕТ, ТЕСТИ, ТРКЕ, ТУЛИПАНИ, ЂОЂАРА, УВИДЕТИ, УЛ, ХО, ЦЕКИН, ЦО, ШТРИКАТИ.

МАГИЧНИ ЛИК

1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					
4					
5					
6					

СЛОГОВИ: А, ВИ, ВИ, ВИЋ, ВР, ГА, КО, ЛЕ, МИН, МИР, ПО, СЕ, СКЕ, СО, ТА, ТЕ, ТЕ, ТИ, ТОН, ЦА, ЧА, ЧИ.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

- Певачица Драгана,
- Окретати се у круг,
- Ниске саонице,
- Врста рибарске мреже,
- Важан витамин,
- Планина у Херцеговини.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●●●

6	3		1	7	
				3	
5	9	1			
1			8	5	
6			4		
2	8				
1	8		5	6	
			8	4	
2			6	7	
3	4		7		2
			9	4	
4			8	6	

НИВО ТЕЖИНЕ ●●●●●

5			9	1	
8	1	2			3
7		8			
			6		5
6	5			4	
3	4		7		2
			9	4	
2			8	6	

Разговарао Саша М. Соковић

Када су се 2005. обреле у Првој А лиги, кошаркашице Радничког, бојажљиво, скромно, као и представници тог клуба, говорили су да је у старту важно опстати, оформити стандардну екипу и уз појачања појако крчти пут ка већим изазовима. Наравно, све то подразумевало је и финансијску подршку, која у то време, посебно што се тиче дама, није била ни приближна данашњој. Многи су скептично најављивали, узимајући у обзир све то, да ће се Раднички врло брзо вратити назад, али то се није десило. Из године у годину, овај клуб бивао је све бољи, а играчице су се више пута налазиле и у самом врху избора најуспешнијих спортиста Шумадије.

А ова сезона, била је за њих најбоља. Остварили су 13 победа и седам пораза и са 33 освојена бода заузели треће место.

То, као и четвртфинале Купа Србије највећи су успеси клуба у историји.

Ви знате, и у неким ранијим нашим разговорима, да сам ја стално истицао да је главно опредељење клуба ради на "дуге стазе", тако да је овај резултат логична последица уложеног труда у претходних осам сезона. У почетку је циљ био опстанак, а онда, сваке године, што боли пласман. И ето, померамо границе историје женске кошарке у Крагујевцу...

Како кометаришете протекло првенство?

Било је доста уједначено. Углавном су екипе сличног квалитета, са изузетком Црвене звезде која се од старта издвојила квалитетом и суверено владала лиgom.

...А утакмице са Радивојем Кораћом?

Са њима смо се састали једном

ИНТЕРВЈУ: ЗВОНКО ОГЊАНОВИЋ

Рад на дуге стазе донео резултат

Опредељењем да се ради на дуге стазе, Женски кошаркашки клуб Раднички од пласмана у Прву А лигу, пре осам сезона, до данас бележи константан успон резултата. Дошло је време да се опробају и на највишем нивоу, са најбољим екипама - каже председник „црвених“

у Купу и два пута у плеј офу. То нам је био прави показател како се игра у региону, јер, да подсветим, Радивој Кораћ је већ три сезоне учесник Јадранске лиге, и уз Партизан, најбоља екипа у нашој земљи. Дакле, осим историјског учешћа у завршници, ти дуели дошли су нам и драгоценом искуство.

Победили сте Црвену звезду.

Шта недостаје Радничком да би био у групи са најбољим клуповима?

Пре свега више "јачих" утакмица, нарочито са екипама из Јадранске лиге, што ће бити могуће тек у овом припремном периоду.

Ове сезоне сте добили и градског ривала - Шумадију, и у обе утакмице сте победили.

Мислим да смо у овом тренутку квалитетнија и искуснија екипа, и да је резултат ових утакмица био реалан.

Њима је много значила победа у последњем колу и освајање четвртог места. Да нисте, мажда, "најутили" ривала?

Немам таквих сазнања. Уосталом, ми увек играмо на победу и не бавимо се калкулацијама.

Колико, и да ли уопште играње два клуба има утицаја на популаризацију женске кошарке у Крагујевцу?

Добро је то. Утицаје позитивно како на рад оба клуба, тако и на већу масовност код деце, а и на бројнију посету на утакмицама.

Амбиције за наредну сезону.

Иду ли и даље узлазном пута-

њом? Планирате ли појачања, односно има ли најава да ће неко отићи?

Циљ је да додогодине играмо у полуфиналу Купа и плеј офа, као и да покушамо да изађемо на међународну сцену, односно да остваримо пласман у Јадранску лигу.

Наравно да ће за то бити потребна два-три адекватна појачања. Са друге стране, нажалост, мораћемо неким играчицама да се "захвалим" на сарадњи.

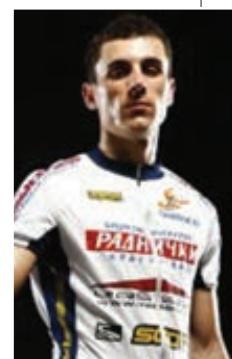
Хоће ли бити пара за све то, и одакле?

Што се тиче паре, биће их само уколико будемо имали редовније дотације од Града, као и ако успемо да обезбедимо генералног спонзора.

И поред свега, постоје замерке на ваш начин вођења и организовања клуба. Шта ви кажете на то?

Не знам за такве примедбе, макар ми их нико у лице није рекао. Али знате за ону, све ћу да ти о простим осим успеха.

Не обазирим се на такве "пријатељске" коментаре, све док оправдање за свој рад налазим у резултатима клуба.

БИЦИКЛИЗАМ

Ђука - краљ брда

На првој овогодишњој трци Лиге Србије у планинском бициклизму, возеној у Рибарској Бањи под називом "Участ Краља Петра I Карапаћорђевића", тријумфовао је члан Радничког Бојана Ђурђић.

Форсирајући јак темпо готово од старта, што остали учесници нису успели да испрате, седам кругова извезао је за сат и 34 минута, два и по минута брже од другопласираног возача из Новог Сада., Интересантно је, иначе, да је популарни Ђука возио на новој бицикли марке Салкано, са точковима од 29, уместо досадашњих 26 инча.

Трка у Рибарској Бањи имала је и међународни карактер, с обзиром да су учествовали и бициклисти из Бугарске и Црне Горе.

Раднички оснива асоцијацију

ДОМАЋИН Оснивачке скупштине Маунтинг бајк асоцијације Србије биће Крагујевац 19. маја, договорено је првога недеље на првој трци Лиге Србије у Рибарској Бањи.

Како кажу у овдашњем Бициклистичком клубу Раднички, оснивање асоцијације је потребно због све веће популарности и развоја ове бициклистичке дисциплине, а у циљу обезбеђивања материјалних средстава и едукације нових клубова.

То никако неће бити, како наглашавају "црвени", пандан Бициклистичком савезу Србије.

C. M. C.

РАДНИЧКИ - ПАРТИЗАН 11:8

КРАГУЈЕВАЦ - Базен: СЦ „Парк“. Гледалаца: 1.000. Судије: Голијанин и Рајач (Београд). Итрач више: Раднички 9(4), Партизан 6(2). Пејшери: Раднички 2/2. Резултат по четвртина: 2:2, 2:2, 3:1, 4:3.

РАДНИЧКИ: Радић, Ђурић 1, Поповић 1, Марковић 1, Гак 1, Башић, Ђурић, Чуић, Злоковић 2, Ф. Филиповић 3, Удовићић 2, Ђ. Филиповић, Лазић.

ПАРТИЗАН: Соро, Матловић, Манџић 2, Обрадовић, Субошић, Рајков 2, Ђук 1, Дедовић 1, Чучковић 1, Мишровић 1, Танасковић, Јокић, Вукићевић.

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ 7:9

БЕОГРАД - Базен: „Бањица“. Гледалаца: око 1.500. Судије: Стефановић и Мишковић (Београд). Итрач више: Партизан 7(3), Раднички 11(3). Резултат по четвртина: 2:2, 1:1, 1:3, 3:1, 0:1.

ПАРТИЗАН: Соро, Матловић, Манџић 1, Обрадовић, Субошић 1, Рајков, Ђук 1, Дедовић 2, Чучковић, Мишровић 1, Танасковић, Јокић, Вукићевић.

РАДНИЧКИ: Радић, Ђурић 1, Поповић, Марковић, Гак, Башић, Ђурић, Чуић, Злоковић 3, Ф. Филиповић 2, Удовићић 3, Ђ. Филиповић, Лазић.

ВАТЕР ПОЛО

ПАРТИЗАН ПОКЛЕКАО ПРЕД РАДНИЧКИМ У ПОЛУФИНАЛУ ПЛЕЈ-ОФА ДОМАЋЕГ ШАМПИОНАТА

Остало још само Звезда...

чића осигурана је почетна предност.

Гостовање у Београду није било ни изблиза тако угодно. Оно се јесте завршило по нашим замислима, али је дотле требало стићи. Одлучили су продужеци, односно

опет искуство у преломним моментима, мада смо и у овом мечу имали вођство од 6:4, а шест секунди пре краја 7:6. Ипак, по гол у сваком од продужетака, „потерали“ су нас експресно у двојбу за титулу. В. У. К.

„ПАЛА“ И ЛИГА ШАМПИОНА

А додогодине у Бари

ПОБЕДА над Партизаном није ватерполистима Радничког донела само финале плеј-офа домаћег шампионата и прилику за борбу за титулу, већ је тиме засигурно обезбеђено и учешће у Лиги шампиона наредне такмичарске године.

Тиме је и други зајртани циљ за ову сезону остварен, па сада следи најслажи изазов, борба за пехар у једној од најјачих лига на свету - српској.

В. У. К.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ВОЈВОДИНА 64:79

Јад и беда

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 1.500. Судије: Маричић (Краљево), Мрдак и Арсенијевић (Београд). Резултат по четвртина: 23:19, 19:23, 13:22, 9:15.

РАДНИЧКИ: Миљеновић, Синовец, Ђајин 9, Јовић, Марковић 8, Бирчевић 7, Борисов 16, Николић 9, Крстовић, Мијајловић 6, Вајт 9, Вукосављевић.

ВОЈВОДИНА: Кужета 12, Р. Марковић 4, Ивеља 2, Болтанић 8, Стојашић 2, Маројевић 9, Калинић 17, Н. Марковић 5, Илић, Пешаковић, Човић 3, Зековић 17.

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ								
4. КОЛО: Црвена звезда - Раднички 82:81, Металац - Мега Визура 68:79, Војводина - Константин 73:52, Слобода - Партизан 62:83.								
5. КОЛО: Раднички - Војводина 64:79, Партизан - Металац 86:68, Константин - Слобода 79:59, Мега Визура - Црвена звезда 83:76.								
Партизан 5 5 0 429:320 10 Војводина 5 4 1 383:346 9 Мега Визура 5 4 1 388:381 9 Црвена звезда 5 3 2 418:378 8 Раднички 5 2 3 397:402 7 Константин 5 1 4 348:403 6 Слобода 5 1 4 342:438 6 Металац 5 0 5 392:429 5								
6. КОЛО (17/19. 4): Слобода - Раднички, Металац - Црвена звезда, Војводина - Мега Визура, Партизан - Константин.								
7. КОЛО (1. 5): Раднички - Партизан, Константин - Металац, Мега Визура - Слобода, Црвена звезда - Војводина.								

РАСПРОДАЈА тешко стеченог улога и добрих овогодишњих резултата се наставља, а веома се лако може додогодити, то је већ сада извесно, да наредне сезоне Раднички игра Српску лигу. Онда цаба и Евро куп и финал фор АБА лиге, јер сасвим се добро зна које је такмичење на овим просторима на цени.

Несхватљива је индолентност и немоћ играча у последње две утакмице у „Језеру“. После добrog почетка и резултата 19:6, све се срозало и отишло у непроврат.

Најпре је Зековић саставио три тројке, пристигао предност и покрену гостујућу екипу, а тада је уследила фанатична одбрана, на коју није било одговора. Неко потоње време играло се у егалу, а онда се догађа потпуни фијаско „црвених“ у другом полувремену. Ђапин немоћан, центри очајни, а шут на ивици катастрофе. Новсађани су најпре направили разлику, а затим почели да славе уз егзибицију. Наравно, то је било лако кад домаће одбране током великог дела сусрета није било, а

заправо, ни игре под кошем. На то се све надовезала и смушена клупа, на којој су разлоге за резултатску бруку тражили и у судијама, и у публици, само не тамо где стварно и леже - у својим редовима.

После овог пораза звони за узбуну, јер уложено је много труда, рада, зноја, посебно новца, да би се све проокоцкало за месец дана.

Следи још један меч домаћег првенства пред паузу за финал фор АБА лиге, а то је гостовање Слободи у Ужицу.

М. М.

Фото: kkradnicki.rs

НИ ИГРАЧИ РАДНИЧКОГ НЕ ВЕРУЈУ СВОЈИМ ОЧИМА ШТА СЕ ДОГАЂА

пораз Радничког, али и суспензија до краја првенства другог судије Кривокуће и делегата Суботића, уз новчане казне за Небојшу Човића и Мирослава Николића због јавних критика суђења.

Иначе, сусрет је био веома узбудљив. Раднички је повео 12:6, па онда стао све до завршнице треће четвртине и серије 13:0. Крагујевчани, ипак, у последњој десетини нису издржали, а по четвртинама било је - 23:20, 21:18, 20:26, 18:17.

Мора се рећи да су службена лица свакако утицала на исход меча, али много више наши играчи, који поново нису били на жељеном нивоу. Превише рупа у одбрани, те очајан шут током већег дела утакмице, као и слаб скок и заграђивање, постали су пословично камен спотицања „црвених“. Звезда одавно није била зрелија за пораз, али шанса није искоришћена.

М. М.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА - РАДНИЧКИ 82:81

Победа записничког стола

ВЕОМА лошу утакмицу одиграла су оба тима, далеко испод квалитета приказаних на „Јадрану“, а победио је „срћенији“ тим. Наиме, Раднички је у финиш ушао са предношћу од 81:80 после тројке Терика Вајта. Следи кобна грешка у одбрани и закување Катића 10 секунди пре краја, а затим брука службених лица. Клупа „црвених“ тражи тајм-аут, но судије и записнички сто не сигнализирају захтев, те Ђапин не успева да на брзину истрчаним соло пророром одведе свој тим у победу. Резиме:

У наставку иста слика. Домаћин напада, а ривал зонском одбраном чува гол и врећа прилику, која им се указала осам минута пре краја, када су из једне гужве пред голом Аксентијевића, до тада незапаженог, успели да „угурају“ лопту у мрежу и поравнају резултат. Испоставило се да је то био и коначан исход, упркос накнадним покушајима „студената“ да забележе победу.

Овог викенда Економац ће играти у Пироту против истоимене екипе.

С. М. С.

КУП СРБИЈЕ

Пазова већ лепа

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА СРБИЈЕ

16. КОЛО: Економац - Колубара 1:1, Пирот - Нанус 9:5, Коперникус - Танго Лиман 2:0, Марбо - Врање 2:1, Сmederevo - Бечеј 3:2.

Економац	16	13	2	1	86:29	41
Марбо	16	11	2	3	54:32	35
Нанус	16	10	0	6	55:55	30
Колубара	16	5	6	5	51:46	21
Коперникус	16	6	2	8	45:49	20
Бечеј	16	6	1	9	54:60	19
Сmederevo	16	5	2	9	33:52	17
Пирот	16	5	2	9	40:66	17
Врање	16	4	3	9	40:63	15
Танго Лиман	16	3	4	9	55:61	13

17. КОЛО: Пирот - Економац, Нанус - Сmederevo, Бечеј - Марбо, Врање - Коперникус, Танго Лиман - Колубара.

ОДБОЈКА

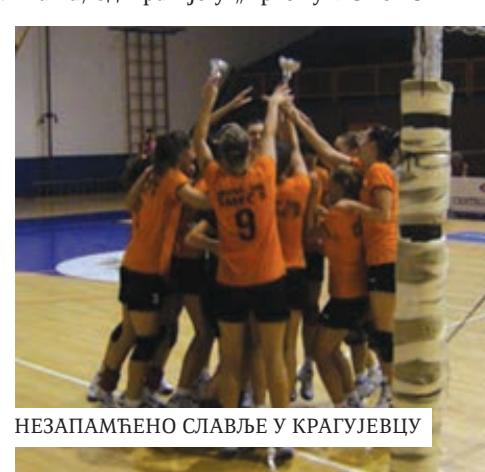
ПОБЕДА И ПРОСЛАВА

Смећеркама титула

ПОСЛЕДЊИ меч овогодишњег женског прволигашког каравана, уједно и промоција новог суперлигаша, одигран је у „Артему“. Смеч 5 на крају сезоне, у градском дербију, свладао је Крагуј са 3:1 - 25:20, 18:25, 25:21, 25:14. Одбојкашице клуба чији је власник и директор Дејан Ђрђовић тако су понеле прелазни пехар и донеле Крагујевцу јединствени успех - пласман у одбојкашку женску елиту.

Подсетимо, „смећерке“ су под вођством тренера Владана Аврамовића освојиле прво место са скором од 20 победа и два пораза, уз сакупљених 60 бодова, четири више од Радничког и 10 од трећепласираног Крагуја.

М. М.

НЕЗАПАМЋЕНО СЛАВЉЕ У КРАГУЈЕВЦУ

ЕЛИТА ЗА „ЦРВЕНЕ“, ИЗГЛЕДА, ДАЛЕКО

Пазовчанке убедљиве

ПРВУ утакмицу бараже за попуну Супер лиге Србије одиграну

у Старој Пазови, играчице Радничког изгубиле су од домаћег Јединства, претпоследње екипе из овогодишње елите, са 3:0, по сетовима 25:22, 25:15, 25:9. Једини отпор, што се и резултат показује, Крагујевчанке су пружиле у првом сету, игравши сасвим солидно. М. М.

јутим, нису издржале притисак и до краја су се показале беспомоћним у овом сусрету.

Други дуел, а игра се на три добијена, био је на програму прексиноћ у Крагујевцу, док је трећи по-ново у Старој Пазови, и то сутра.

М. М.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA №1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

ДИВЉИ ВЕПРОВИ - СРЕБРНИ СОКОЛОВИ 27:13

Стефаново ватreno крштење

БАЧЕН у „ватру“, испоставило се у најбољем могућем тренутку, десетнаестогодишњи квотербек Вепрова Стефан Стефановић одвео је свој тим у победу против брањиоца титуле у ЦЕФ лиги, Сребрних Соколова из Љубљане - 27:13 (0:0, 7:7, 7:0, 13:6).

Нешто мало више од једне четвртине требало му је да се ослободи притиска и треме, а онда је почeo да игра на високом нивоу. Сарадња са Трејем Меквејем била је изузетна. Американац је добио прилику у више наврата, а искористио је три пута за три прелепа тач дауну. Једним уласком у зону поентирања надовезао се Никола Симовић, те је употребио бриљантну победу Крагујевчана. Код гостију поентирали су Јернеј Павлич и Матић Томше.

Ово је друга победа Дивљих Вепрова у овогодишњем међународном такмичењу. Наредни меч, четврти по реду, на програму је 4. маја, када у Крагујевац долазе будимпештански Вукови.

М. М.

А Бедвелу - отказ

РАЗОЧАРАВАЈУЋЕ игре и убедљив пораз од Вукова у Београду, нагонио је менаџмент Дивљих Вепрова да, после само три одигране утакмице, раскине уговор са квотербеком Стеноном Бедвелом.

Тако је Американац завршио овогодишње учешће у српском шампионату, а место главног тренера преузео је дефанзивни координатор Лони Херши.

Стиже Лејса

ПОСЛЕ одигране утакмице трећег кола ЦЕФ лиге, Дивље Вепрове већ за викенд очекује наставак надметања у српском шампионату.

Играју се такође мечеви трећег кола, а крагујевачки састав дочекаће Легионаре из Сремске Митровице. Утакмица је веома битна у тежњи да се задржи друго место на табели и добра позиција за полуфинале плеј офа. У осталим

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

23. КОЛО: Раднички 1923 - БСК 0:0,
Црвена звезда - Спартак 4:1, Сmederevo - Јајдук 0:1, Раднички (Н) - Доњи Срем 1:1, Рад - ОФК Београд 1:0, Јавор - Партизан 0:1, Војводина - Слобода 2:2, Нови Пазар - Јагодина 2:1.
Партизан 23 17 3 3 57:15 54
Црвена звезда 23 16 2 5 48:27 50
Војводина 23 12 9 2 28:16 45
Јагодина 23 12 3 8 26:19 39
Рад 22 9 7 6 24:18 34
Слобода 23 7 11 5 28:29 32
Раднички (Н) 23 8 7 8 23:31 31
ОФК Београд 23 8 5 10 23:26 29
Јавор 23 8 4 11 30:25 28
Спартак 22 7 6 9 29:29 27
Нови Пазар 23 6 8 9 23:31 26
БСК 23 7 5 11 23:45 26
Хајдук 23 6 6 11 27:31 24
Доњи Срем 23 6 6 11 20:28 24
Раднички 1923 23 5 8 10 20:30 23
Сmederevo 23 1 6 16 9:38 9

24. КОЛО: Доњи Срем - Раднички 1923
Хајдук - Војводина, Слобода - Јавор, Партизан - Рад, ОФК Београд - Нови Пазар, Јагодина - Раднички (Н), БСК - Црвена звезда, Спартак - Сmederevo.

КАРАТЕ

Љубица од бронзе

СЕНИОРСКО првенство државе Карате федерације Србије у борбама и катама, одржано прошле суботе у Чачку, донело је нове успехе члановима нашег Карате клуба Јуниор. Посебно Љубици Зекић, која је успела да се у борбама конкуренције до 61 килограма домогне бронзане медаље, чему је кумовао један пораз после четири победе.

Међу такмичарима из 60 клубова били су још и Јелена Симић и Слађан Шљанић, али су они поклекли у другом колу.

В. У. К.

РВАЊЕ

Тодоровић у дресу Србије

КАО члан репрезентације Србије, сениор Рвачког клуба Раднички Милан Тодоровић учествоваће на Међународном турниру у Хрватској.

Такмичење ће се одржати предстојећег викенда, од 19. до 21. априла у Поречу.

С. М. С.

СКИЈАЊЕ

Невена пета у слалому

НАЈБОЉА српска скијашка, Крагујевчанка Невена Игњатовић, протекле седмице наступила је само једном. Одвезла је ФИС слалом у швајцарском зимском спортском центру Замнауну и завршила га на петом месту, што је вредило 28,80 поена.

Сезона се увекли ближи крају, те је ово једна од последњих трка за Невену у успешној 2012/13. години.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Креће МК сезона

КРАГУЈЕВАЧКИ стрелци учествоваће овог викенда у Новом Саду на првом колу Купа Стрелачког савеза Србије у гађању малокалибарским оружјем.

У два дана такмичења, јунири и сениори ће се надметати у дисциплинама 60 метака лежећи и три пута 40 метака за мушкарце, односно три пута 20 метака за dame и млађе категорије.

С. М. С.

КАДА је било најпотребније, у дуелу са директним конкурентом за опстанак, БСК-ом из Борче, фудбалери Радничког опет нису успели да остваре победу. И суботњи гост ускратио нам је два бода, што је можда и важније од чињенице да је он освојио један - 0:0.

Шта више, у првом полувремену далеко озбиљније на терену доловали су Борчани. Имали су поставку игре на коју Раднички није умео адекватно да одговори, и у мало већ у 12. минути нису повели. Срећом, стопостотна прилика је пропуштена, захваљујући томе што је Живановић, после једног центаршута, главом погодио оквир гола, али са спољне стране. Потом су шансе имали Недовић и Спалевић, а у 29. минуту ракламиран је пенал због играња руком гостију у њиховом шеснаестерцу, али нам таква жеља од стране главног арбитра није уважена. Опет је уследио период када је БСК биоближији поготку, међутим, поново Живановић, па посебно Адемовић, када је сам изашао пред Чанчаревића, не користе повољне моменте.

У финишу полувремена притисак „првених“ изнедрио је три нове ситуације које су заличиле на промену скора. Но, Мирићеви ударци, из два пута, не бивају ни близу гола, баш као ни каснији Спалевићев покушај главом.

У наставку је виђен још жешћи притисак „првених“ изнедрио је три нове ситуације које су заличиле на промену скора. Но, Мирићеви ударци, из два пута, не бивају ни близу гола, баш као ни каснији Спалевићев покушај главом.

Сада се гостује Доњем Срему,

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 - БСК 0:0

Куд се дедоше два бода

КРАГУЈЕВАЦ - Стадион: "Чика Дача". Гледалаца: Око 3.000. Судија: Новица Анђеловски (Качарево). Жути картоњи: Марић, Мирић (Раднички), Божићић, Савковић (БСК).

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Павловић, Фејса, Бубања, Марић, Недовић, Бељић, Милошковић (ог 82. Андрић), Мирић (ог 61. Ђуричковић), Петровић, Савковић, Нухи (ог 67. Јовановић), Ајковић (ог 77. Симовић), Адемовић (ог 57. Матић).

БСК: Даниловић, Дуњић, Новаковић, Радуновић, Божићић, Ројач, Живановић, Савковић, Нухи (ог 67. Јовановић), Ајковић (ог 77. Симовић), Адемовић (ог 57. Матић).

БОРЧАНИ НАМ ДОДАТНО ЗАГОРЧАЛИ ЖИВОТ

у иницијативи Радничког, али два пута Ђуричковић, па млади Андрић, нису успели у намери да затресу мрежу ривала.

Сада се гостује Доњем Срему, тиму који се, попут пола Супер лиге, такође бори за опстанак у

лиги. Ако и ту оманемо, судећи по преосталом распореду утакмица, по коме дочекујемо Јагодину, Партизан и Војводину, а путујемо ОФК Београду, ужичкој Слободи и Јавору, ипак нам се пише.

В. У. К.

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИ - РУДАР 27:28

Ex, штета...

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 100. Судије: Алимић и Џански (Бачка Паланка). Седмерици: Раднички 6/5, Рудар 1/1. Искључења: Раднички 6, Рудар 10 минута.

РАДНИЧКИ: Пешковић, Ђукић, Пралица 8, Јанићевић, Филић 4, Лекић, Стевановић, Мошић, Рамовић 2, Симић, Милошевић, Николић 5, Томић 1, Босић 7, Рајичевић.

РУДАР: Ивошевић, Аврамовић 1, Ристић, Мердовић, М. Стојковић 5, Ђуковић, Недељков, Радисављевић 6, Н. Стојковић 1, Злашановић, Милошевић 7, Радојићић 1, Димитријевић 7.

МОГАО је Раднички победом против костолачког Рудара не само да пребрине све бриге око опстанка, него и да озбиљно искорачи ка средини суперлигашке табеле. Могао је, али није. Гости су, као и обично, били незгодан ривал, овог пута до те мере да су на крају победили - 28:27 (13:14).

Практично, све битно одиграло се у самом финишу дуела. До тада, у оба полувремена виђена је равноправна утакмица. Домаћин је тек у једном моменту, пред крај првог дела, повео са три разлике (14:11), међутим Костолчани су то убрзо вратили у егал и потом на моменте успевали да преузму вођство. Али, нису одмацила дање од гола вишака. Нажалост, таман толико им је било потребно за тријумф, пошто су, на крају изједначења домаћина, ефикасно окончали и последњи напад.

Реално, велики хендикеп по „првење“ било је неиграње Ивана Рајичевића, практично вође тима, чија је повреда изгледа озбиљније природе и тешко да ће се у овој сезони више враћати на терен.

Но, како било, Крагујевчани су себи ставили у задатак да и дододине на победу гостујући београдској Црвеној звезди.

В. У. К.

Дуел се игра овог викенда у престоници, а када се „баци“ поглед на табелу, за веровати је да ће бити успешан по крагујевачки састав.

Тијана на списку селектора

САША Бошковић, селектор рејзентације Србије, објавио је списак играча за тренажни цен-

НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Задаг“, 20. коло:
Бане - Шумадија 1903 1:0, Јасеница 1911 2:0, Вујић 4:0, Крушник - Полећ (Љ) 0:1, Слоја (ПМ) - Рудар 3:0, Млади радник - Раднички (Кл) 2:0, Партизан (ББ) - Слобода (Ч) 5:3, Маџа - Победа Белошевац 6:1, Сељак (М) - Железничар 1:1.

Утакмице 21. кола одигране су јуче.

Табела: Слоја (ПМ) 39, Млади радник 39, Маџа 37, Полећ (Љ) 33, Победа Белошевац 30, Шумадија (А) 29, Бане 28, Сељак (М) 27, Јасеница 1911 26, Рудар 25, Партизан (Б) 20, Слобода (Ч) 20, Крушник 20, Железничар 20, Вујић 19, Раднички (Кл) 18 бодова.

22. коло: Млади радник - Победа Белошевац (недеља, 16.00 сати), Бане - Вујић, Шумадија (А) - Полећ (Љ), Јасеница 1911 - Рудар, Крушник - Раднички (Кл), Слоја (ПМ) - Слобода (Ч), Партизан (ББ) - Железничар, Маџа - Сељак (М).

Зона „Морава“, 20. коло: Славија - Јошаница 1:1, Омладинац (З) - Пријевор 1:1, Шумадија 1903 - Металац 0:0, Омладинац (НС) - Трејча 1:1, Слобода (Г) - Тушин 2:1, Мокра Гора - Водојажа 1:2, Полећ (Т) - Карађорђе 1:0, Таково - Орловач 0:0.

Утакмице 21. кола одигране су јуче.

Табела: Мокра Гора 42, Шумадија 1903 37, Јошаница 37, Тушин 34, Слобода (Г) 32, Таково 31, Водојажа 29, Полећ (Т) 29, Карађорђе 28, Металац 25, Омладинац (НС) 25, Орловач 25, Трејча 21, Пријевор 15, Славија 13, Омладинац (З) 13 бодова.

22. коло: Омладинац (НС) - Водојажа (субота, 16.00 сати), Шумадија 1903 - Тушин (недеља, 11.00), Славија - Пријевор, Слобода (Г) - Карађорђе (недеља, 16.00), Јошаница - Металац, Омладинац (З) - Трејча, Мокра Гора - Орловач, Полећ (Т) - Таково.

Прва прадска лига, 21. коло: Ердопија 1931 - Арсенал 1:3, Партизан (Ц) - Ђава 1:1, Колонија - Маршић 4:1, Шумадија (Ч) - Јединство 4:3, Слоја (Д) - Шумадија 4:1, Сушица - Винојради 1:0, Корићани - Сељак (МП) 0:0, Јадран - Будућност 5:2.

Табела: Арсенал 48, Сушица 44, Колонија 43, Јадран 34, Будућност 30, Корићани 28, Шумадија 27, Јединство 27, Партизан (Ц) 26, Сељак (МП) 26, Винојради 26, Маршић 23, Слоја (Д) 21, Ђава 16, Шумадија (Ч) 13, Ердопија 1931 9 бодова.

22. коло: Маршић - Ердопија 1931 (субота, 16.00 сати), Шумадија - Јадран, Будућност - Партизан (Ц), Ђава - Шумадија 1903, Јединство - Колонија, Арсенал - Корићани, Сељак (МП) Сушица, Винојради 26 - Слоја (Д) (недеља, 16.00).

Akcija traje 18. - 25. aprila 2013.

АКЦИЈА 25%

NA MUŠKE, ŽENSKE I DEČIJE
МАЈИЦЕ

**АКЦИЈСКА ПРОДАЈА ПРЕКО
ADMINISTRATIVNE ЗАВРАНЕ**

H&O
Kragujevac
Kragujevac Plaza,
Bulevar kraljice Marije 56,
tel 064/ 82 137 93

Uz VIP karticu
dodatnih **-10% popusta!**

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 18. до 24. априла

Четвртак
18. април

ХРОНИКА

22.00	Хроника 2
07.00	Јутарњи програм
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Закон улице р. □
11.00	Клиника р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Кућница у цвећу р.
13.00	Музички програм
14.00	Комунални сервис р.
15.00	Цртани филм: Монсун
15.30	Раскршић р.
16.00	Вести
16.05	Људи са Менхетнине р. □
17.00	Мозаик
18.00	Закон улице □
18.30	Сајамска хроника
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм: Винкс
20.00	Са позориштем на ти
21.00	Жива ватра □
22.00	Хроника 2
22.30	Клиника
23.30	Megafon Music
00.00	Вести
00.05	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
19. април

СА
ПОЗОРИШТЕМ
НАТИ

20.00	Са позориштем на ти
23.00	Kill Bill 2
07.00	Јутарњи програм
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Закон улице р. □
11.00	Клиника р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	АБС шоу
13.00	Музички програм
14.00	Стане ствари р.
15.00	Цртани филм: Монсун
15.30	Атлас р.
16.00	Вести
16.05	Људи са Менхетнине р. □
17.00	Моя Шумадија
18.00	Закон улице □
18.30	Сајамска хроника
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм: Винкс
20.00	Са позориштем на ти
21.00	Жива ватра □
22.00	Хроника 2
22.30	Клиника
23.30	Megafon Music
00.00	Вести
00.05	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
20. април

23.00	Kill Bill 2
08.45	Најава програма
09.00	Вести
09.05	Цртани филм: Монсун
09.35	Серија
10.00	Megafon Music р.
11.00	Нокшт р.
11.30	Улови трофеј р.
12.00	Вести
12.05	Шумадијски праг р.
13.00	Кућница у цвећу
13.30	Fashion files
14.00	Shopping avantura
15.00	Документарни програм
16.00	Вести
16.05	Филим
18.00	Са позориштем на ти р.
18.30	Супертехнологија р.

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља
21. април

12.05	Шумадијски праг
08.45	Најава програма
09.00	Вести
09.05	Цртани филм: Монсун
09.35	Најомешније животиње р.
10.00	Биографије познатих
11.00	Кућница у цвећу
11.30	Лек из природе
12.00	Вести
12.05	Шумадијски праг
13.00	АгроДневник
14.00	Црвена Звезда-Раднички (снимак рукометне утакмице)
15.00	G.E.T. Report р.
16.00	Вести
16.05	Филим
18.00	Нокшт
18.30	Улови трофеј
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм: Винкс
20.00	Стаклено звоно
20.30	Најомешније животиње
21.00	Концерт
21.50	Хит дана
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Kill Bill 2
00.00	Вести
01.00	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак
22. април

17.00	Мозаик
07.00	Јутарњи програм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Закон улице р. □
11.00	Клиника р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Стаклено звоно р.
13.00	Музички програм
14.00	Shopping avantura р.
15.00	G.E.T. Report р.
16.00	Вести
16.05	Жива ватра р. □
17.00	Мозаик
18.00	Закон улице □
18.30	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Спортски преглед
20.00	Доњи Срем - Раднички (фудбал, снимак утакмице)
22.00	Хроника 2
22.30	Клиника □
23.30	Пирот - Економац (мали фудбал, снимак)
00:00	Вести у полувремену
01:00	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак
23. април

20.00	Жива црква
07.00	Јутарњи програм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Закон улице р. □
11.00	Клиника р. □
12.00	Вести
12.05	Музички програм
14.00	Доњи Срем - Раднички (фудбал, снимак утакмице)
16.00	Вести
16.05	Суграђани р.
17.00	Мозаик
18.00	Закон улице □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм: Винкс
20.00	Жива црква
20.30	Суграђани
21.00	Жива ватра □
22.00	Хроника 2
22.30	Клиника □
23.30	Биографије познатих р.
00.00	Вести
00:35	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда
24. април

20.00	Комунални сервис
07.00	Јутарњи програм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Закон улице р. □
11.00	Клиника р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Култура р.
13.00	Музички програм
14.00	Жива црква р.
14.30	Суграђани р.
15.00	Цртани филм: Монсун
15.30	Fashion files р.
16.00	Вести
16.05	Жива ватра р. □
17.00	Мозаик
18.00	Закон улице □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм: Винкс
20.00	Жива црква
20.30	Суграђани
21.00	Жива ватра □
22.00	Хроника 2
2	